

Uradni list

Evropske unije

C 200

Slovenska izdaja

Informacije in objave

Zvezek 52

25. avgust 2009

Obvestilo št.	Vsebina	Stran
I	<i>Resolucije, priporočila in mnenja</i>	
	MNENJA	
	Odbor regij	
	79. plenarno zasedanje 21. in 22. april 2009	
2009/C 200/01	Mnenje Odbora regij akcijski načrt o mobilnosti v mestih	1
2009/C 200/02	Mnenje Odbora regij strateški evropski okvir za mednarodno sodelovanje na področju znanosti in tehnologije	5
2009/C 200/03	Mnenje Odbora regij povezave med trgovino dela in regionalnimi potrebami na področju turizma	9
2009/C 200/04	Mnenje Odbora regij načrt za oživitev gospodarstva ter vloga regionalnih in lokalnih oblasti	13
2009/C 200/05	Mnenje Odbora regij lokalne skupnosti: akterji razvoja	18
2009/C 200/06	Mnenje Odbora regij vloga lokalnih in regionalnih oblasti v novi strategiji za baltsko morje	23
2009/C 200/07	Mnenje Odbora regij vloga lokalnih in regionalnih oblasti v okviru vzhodnega partnerstva	31
2009/C 200/08	Mnenje Odbora regij prenovljena socialna agenda: priložnosti, dostopnost in solidarnost v Evropi 21. stoletja	37

SL

Cena: 18 EUR

(Nadaljevanje na naslednji strani)

III Pripravljalni akti

Odbor regij**79. plenarno zasedanje 21. in 22. april 2009**

2009/C 200/09	Mnenje Odbora regij energija: strateški pregled in energetska učinkovitost stavb	41
2009/C 200/10	Mnenje Odbora regij predlog sklepa o uvedbi programa MEDIA Mundus	51
2009/C 200/11	Mnenje Odbora regij interoperabilnostne rešitve za evropske javne uprave (ISA)	58
2009/C 200/12	Mnenje Odbora regij varnost pacientov	63
2009/C 200/13	Mnenje Odbora regij ustanovitev evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji	70
2009/C 200/14	Mnenje Odbora regij pravice potrošnikov	76

I

(Resolucije, priporočila in mnenja)

MNENJA

ODBOR REGIJ

79. PLENARNO ZASEDANJE 21. IN 22. APRIL 2009

Mnenje Odbora regij akcijski načrt o mobilnosti v mestih

(2009/C 200/01)

ODBOR REGIJ

- obžaluje, da Komisija ni objavila pričakovanega akcijskega programa o mobilnosti v mestih, saj to lahko omeji možnosti politike mobilnosti v mestih;
- pozdravlja številne pobude o mestni politiki, podane na ravni EU, in financiranje EU, ki je že podprlo vrsto mestnih pobud, zato meni, da je treba iti dlje, kot je predvideno v zeleni knjigi, in nadalje razširiti področje uporabe politike mobilnosti v mestih;
- poudarja pomen tega, da so na voljo ustrezni mehanizmi financiranja, skupaj z mehanizmi za zagotavljanje učinkovitega sodelovanja. OR zato zagovarja model, v skladu s katerim se načrti za mestno mobilnost izvajajo s trajnostnimi dolgoročnimi javno-javnimi oz. javno-zasebnimi sporazumi ali sporazumi o mobilnosti;
- poziva Komisijo k pripravi instrumenta financiranja, ki bi spodbujal mestna in velemestna območja k pripravi načrtov mobilnosti. Ta instrument financiranja bi moral biti neposredno na voljo regijam in mestnim območjem, ki ne bi potrebovala odobritve države članice. Načrti mestne mobilnosti bi morali biti v pristojnosti mest samih;
- poziva Evropsko komisijo tudi k temu, da k procesu prispeva dodano vrednost s spodbudami financiranja, sistemi nagrajevanja in izmenjavo najboljših praks. OR je v mnenju o zeleni knjigi predlagal, da bi na podlagi določenih kazalnikov mestnim območjem z nizko stopnjo onesnaženosti in prometnih zastojev v EU podeljevali oznako, podobno „modri zastavi“, ekološki oznaki, ki se uporablja v vsej EU.

Glavni poročevalec: sir Albert Bore, član mestnega sveta Birminghama (UK/PES)

Referenčni dokument

Zaprosilo Evropskega parlamenta z dne 10. marca 2009

I. POLITIČNA PRIPOROČILA

GLAVNA SPOROČILA

Odbor regij

1. obžaluje, da Komisija ni objavila pričakovanega akcijskega programa o mobilnosti v mestih, saj to lahko omeji možnosti politike mobilnosti v mestih;

2. pozdravlja pobudo Evropskega parlamenta, ki je objavil poročilo na lastno pobudo, in njegov sklep, da se posvetuje z Odborom regij;

3. pozdravlja številne pobude o mestni politiki, podane na ravni EU, in financiranje EU, ki je že podprlo vrsto mestnih pobud, zato meni, da je treba iti dlje, kot je predvideno v zeleni knjigi, in nadalje razširiti področje uporabe politike mobilnosti v mestih. Boljša in trajnostna mobilnost v mestih in velemestih lahko pomaga izboljšati kakovost življenja državljanov EU na mestnih območjih, zmanjšati emisije CO₂ in odvisnost od fosilnih goriv ter okrepiti gospodarsko konkurenčnost, zato bi morala EU obnoviti prizadevanja na tem političnem področju. Program mora biti koherenten, EU pa mora v skladu z načelom subsidiarnosti podpirati ukrepe na lokalni in regionalni ravni s spodbujanjem najboljših praks, izmenjavo izkušenj ter raziskav in tehnološkega napredka;

4. priznava, da EU že pomembno podpira raziskave na področju mobilnosti v mestih, pri urejanju javnega prometa in okoljskih vprašanj. OR je v odzivu na zeleno knjigo Komisije o mobilnosti v mestih poudaril možno dolgoročno dodano vrednost spodbujanja načrtov mestne mobilnosti, na primer po vzoru francoskih ali nemških mest, da bi jih mesta v EU širše sprejela kot sredstvo za reševanje prometnih zastojev in onesnaževanja okolja; se zavzema za večjo vključitev mest v raziskave, ki jih EU financira na področjih mobilnosti v mestih, urejanja javnega prometa in okoljskih vprašanj. To je mogoče doseči z ustreznim prilagajanjem raziskovalnih programov;

5. poudarja pomen tega, da so na voljo ustrezni mehanizmi financiranja, skupaj z mehanizmi za zagotavljanje učinkovitega sodelovanja. OR zato zagovarja model, v skladu s katerim se načrti

za mestno mobilnost izvajajo s trajnostnimi dolgoročnimi javno-javnimi oz. javno-zasebnimi sporazumi ali sporazumi o mobilnosti. Za te sporazume o mobilnosti bi moralo biti omogočeno financiranje s sredstvi zasebnega sektorja, lokalnih, regionalnih in nacionalnih programov;

6. meni, da ima EU pri tem nalogo, da v sodelovanju z Evropsko investicijsko banko oblikuje inovativne finančne instrumente, s katerimi bo mogoče financirati potrebno infrastrukturo za trajnostno mobilnost in naložbe v vozila z nizkimi emisijami ogljikovega dioksida. Dosedanje pobude na teh področjih so sicer dobrodošle, vendar pa je treba narediti velik korak od posameznih zglednih projektov do širše uvedbe v EU. Sporazumi o mobilnosti bi spodbujali močne zveze zainteresiranih strani, ki bi lahko prevzele tveganja, povezana z obsežnimi posojili, ki so potrebna za izgradnjo trajnostne prometne infrastrukture v velikem merilu;

7. podpira predloge iz osnutka poročila Evropskega parlamenta, da se v finančni perspektivi za obdobje 2014–2020 prouči možnost evropskega finančnega instrumenta, ki bi omogočil sofinanciranje

— načrtov za prevoz v mestih in velemestih (načrtov mestne mobilnosti) in

— naložbe v mobilnost v mestih in velemestih, ki so v skladu z okoljskimi in socio-ekonomskimi cilji EU;

8. poziva Komisijo k pripravi instrumenta financiranja, ki bi spodbujal mestna in velemestna območja k pripravi načrtov mobilnosti. Ta instrument financiranja bi moral biti neposredno na voljo regijam in mestnim območjem, ki ne bi potrebovala odobritve države članice. Načrti mestne mobilnosti bi morali biti v pristojnosti mest samih. Pogosto so projekti na lokalni in regionalni ravni odvisni od zagotavljanja pravilne kombinacije javnih in zasebnih naložb; naloga EU pri tem je, da to spodbuja;

9. poziva Evropsko komisijo tudi k temu, da k procesu prispeva dodano vrednost s spodbudami financiranja, sistemi nagrajevanja in izmenjavo najboljših praks. OR je v mnenju o zeleni knjigi predlagal, da bi na podlagi določenih kazalnikov mestnim območjem z nizko stopnjo onesnaženosti in prometnih zastojev v EU podeljevali oznako, podobno ekološki oznaki „modra zastava“.

Splošne ugotovitve

10. Učinkoviti, delujoči in trajnostni sistemi mestnega prevoza pomembno prispevajo h gospodarski konkurenčnosti mest, regij in celotne Evropske unije. V skladu z načelom subsidiarnosti so za razvoj tovrstnih sistemov sicer pristojne lokalne in regionalne oblasti, vendar je naloga Evropske unije, da spodbuja najboljšo prakso, omogoča skupno učenje, pospešuje prenos tehnologije in zagotavlja združljivost uporabljenih tehnologij, da se zagotovi nemoten promet med državami članicami.

11. Medtem ko se svetovna recesija pogloblja in evropska podjetja s težavo ohranjajo tržne deleže na vse bolj konkurenčnih svetovnih trgih, bi morala EU postati zgled in prevzeti svoj del odgovornosti za zagotavljanje, da kakovostna mestna infrastruktura za pretok ljudi in blaga daje evropskim podjetjem prednost pred mednarodnimi konkurenti in ne zmanjšuje njihove konkurenčne sposobnosti. Zato je nujno, da se ohranja dinamika pobude o mobilnosti v mestih, ki je privedla do objave zelene knjige septembra 2007, in da EU opredeli konkretne ukrepe za podporo tega programa.

Priporočila v zvezi z osnutkom poročila Evropskega parlamenta:

Pospešitev evropskih raziskav in inovacij na področju mobilnosti v mestih

12. podpira takojšen pregled, oceno in uskladitev obstoječih mestnih statistik in podatkovnih baz, da se ugotovi, ali jih je treba izboljšati;

13. podpira takojšno vzpostavitev evropskega internetnega portala in foruma o mestni mobilnosti, da se omogočita lažja izmenjava in širjenje informacij, dobrih praks in inovacij, zlasti na področju spodbujanja trajnostnega prevoza;

14. podpira predlog za uvedbo letne evropske nagrade za pomembne in v prakso prenosljive prometne pobude in projekte, vendar predlaga, naj bo to del uvedbe oznake, podobne ekološki oznaki „modra zastava“, ki bi se na podlagi določenih kazalnikov podeljevala mestnim območjem z nizko stopnjo onesnaženosti in prometnih zastojev v EU;

15. podpira razvoj nove pobude CIVITAS, vendar predlaga, da se mehanizmi za spodbujanje širjenja učenja in inovacij, ki so rezultat projektov CIVITAS, pregledajo in izboljšajo, kjer je to mogoče;

16. načeloma podpira povečanje financiranja programa za raziskave in razvoj na področju inteligentnih prometnih sistemov (ITS), vendar priznava, da je uresničitev zelene povezanosti in interoperabilnosti sistema velik izziv.

Spodbujanje optimizacije različnih načinov prevoza: spodbujanje k trajnostni mobilnosti na mestnih območjih z dodano vrednostjo EU

17. močno podpira spodbujanje integriranih trajnostnih načrtov za prevoz v mestih (načrti mestne mobilnosti), vendar ob upoštevanju morebitnih pomislekov v zvezi s subsidiarnostjo poudarja, da ima EU sicer vlogo pri spodbujanju priprave tovrstni načrtov, tako da podpira dobre prakse, vendar pa so mesta in regije tisti, ki odločajo o pripravi tovrstnih načrtov, torej tudi o tem, ali se vanje vključijo širše območje, od koder se ljudje vozijo na delovno mesto;

18. močno podpira predlog, da bi bili integrirani načrti mobilnosti pogoj za evropsko financiranje in sofinanciranje projektov mestnega prometa, saj bo to dodatna spodbuda za pripravo tovrstnih načrtov;

19. močno podpira uvedbo smernic o finančnih spodbudah EU v okviru obstoječih instrumentov regionalne politike za usklajene nacionalne in regionalne naložbe, delovne programe in projekte, povezane z mestnim prometom in prevozi na delovno mesto iz širšega območja, pod pogojem, da te naložbe izpolnjujejo okoljske in socialno-ekonomske cilje EU, vključno z doseganjem interoperabilnosti med vsemi načini prevoza. Podpira tudi uvedbo evropskega instrumenta financiranja v okviru finančne perspektive za obdobje 2014–2020 za sofinanciranje načrtov mestne mobilnosti, s katerim se ne bodo financirali projekti, temveč rezultati, ki so v skladu z okoljskimi in socialno-ekonomskimi cilji EU, ter poziva, naj se prouči možnost zgodnjega financiranja majhnih pilotnih pobud. Poiskati je treba bolj ambiciozne instrumente za obsežnejše financiranje v podporo pripravi načrtov mestne mobilnosti, ki morajo biti povezani z javno-javnimi ali javno-zasebnimi sporazumi o mestni mobilnosti, ki jih financirajo zasebni sektor ter lokalni, regionalni in nacionalni programi;

20. pozdravlja izvedbo študije o izkušnjah z vključitvijo prevoznin (vključno s pametnimi karticami) in bi podprl nadaljnjo študijo o zagotavljanju intermodalnih informacij v mestnih naseljih EU; poziva tudi k proučitvi interoperabilnosti pametnih kartic s ciljem, da bi se jih v prihodnosti uporabljalo za vozovnice, ki bi veljale na vseh velemestnih območjih v Evropski uniji;

21. podpira poziv Komisiji, naj pripravi poročilo o plačevanju cestnin za vožnjo v mestih in možnostih, da se zanje določijo smernice, ter o cestninah za dostop do velemest in centrov mest. To je sicer zelo kompleksen projekt, vendar prinaša pomembne koristi, zlasti z vidika skladnih načrtov mestne mobilnosti, in predstavlja korak k intermodalnim sistemom plačevanja na enem mestu.

Mestni prevoz: potreba po upoštevanju industrijskega sektorja in evropskih tehnologij pri lizbonski strategiji ter načrtu za oživitev evropskega gospodarstva

22. močno podpira uvedbo evropske pobude za standardizacijo in certifikacijo opreme z vidika varnosti, udobja (hrup, vibracije), interoperabilnosti omrežij, dostopnosti za osebe z omejeno mobilnostjo, trajnostnega načina prevoza in čistih prevoznih sredstev na podlagi bilance onesnaževanja s CO₂;

23. močno podpira predlog, da se znaten del sredstev, odobrenih z načrtom za oživitev evropskega gospodarstva, nameni naložbam in projektom na področju mestnega prometa, ki že potekajo ter jih je mogoče takoj financirati, če so te naložbe v skladu z okoljskimi in socialno-ekonomskimi cilji EU.

Boljša povezanost z drugimi politikami EU

24. poziva Evropsko komisijo, naj na lokalni ravni spodbuja večjo povezanost teh ukrepov z drugimi politikami EU, kot so okoljska politika, politika trajnostnega razvoja mest, prevoza oseb in blaga na nemestnih območjih, podnebnih sprememb in regionalna politika;

25. znova poziva k uvedbi mehanizma na ravni EU za poročanje o napredku pri izvajanju načrtov mestne mobilnosti, ki bi lahko bili drugim mestom vzor. Ta proces bi se moral začeti z analitično študijo, ki bi jo s sredstvi podprla EU, njen namen pa bi bil pregledati stanje v mestih po vsej EU in njihove pristope k zmanjšanju prometnih zastojev, izboljšanju kakovosti okolja in zagotavljanju bolj trajnostnih načinov prevoza, vključno z nemotoriziranimi načini.

V Bruslju, 21. aprila 2009

*Predsednik
Odbora regij*
LUC VAN DEN BRANDE

Mnenje Odbora regij strateški evropski okvir za mednarodno sodelovanje na področju znanosti in tehnologije

(2009/C 200/02)

ODBOR REGIJ

- poudarja, da imajo lokalne in regionalne oblasti posebno pomembno vlogo pri uresničevanju Evropskega raziskovalnega prostora;
- poudarja, da bi morale Evropska komisija in države članice sprejeti potrebne ukrepe, da se zagotovi polna in učinkovita vključenost lokalnih in regionalnih oblasti v izvajanje pobud, povezanih z Evropskim raziskovalnim prostorom;
- priznava potrebo po sodelovanju med EU in sosednjimi državami na področju znanosti in tehnologije. Slednje bi morale sodelovati ne le v okvirnem programu EU za raziskave, ampak tudi pri drugih razsežnostih Evropskega raziskovalnega prostora, kot so usklajevanje raziskovalnih programov in infrastrukture, uveljavljanje načel izmenjave znanja in mobilnost raziskovalcev brez ovir;
- želi zagotoviti usklajeno uporabo sedmega okvirnega programa za raziskave (7OP), strukturnih skladov, okvirnega programa za konkurenčnost in inovativnost (CIP) in Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EARDF), saj je to nujno za konkurenčnost EU in sinergijo med politikami kohezije, raziskav, visokega šolstva in inovacij na nacionalni in regionalni ravni, kot je OR že zapisal v preteklih mnenjih.

Poročevalec: Jyrki Myllyvirta (FI/EPP), župan Lahtija

Referenčni dokument

Sporočilo Komisije Svetu in Evropskemu parlamentu – Strateški evropski okvir za mednarodno sodelovanje na področju znanosti in tehnologije

COM(2008) 588 konč.

I. POLITIČNA PRIPOROČILA

ODBOR REGIJ

Pomen za lokalno in regionalno raven ter OR

1. poudarja, da imajo lokalne in regionalne oblasti posebno pomembno vlogo pri uresničevanju Evropskega raziskovalnega prostora. So ključni akterji pri razvoju regionalnih strategij za raziskave in inovacije, pogosto upravljajo raziskovalne ustanove in podpirajo inovativno okolje, ker imajo za to potrebne izkušnje. Poleg tega imajo mesta ali regionalne uprave ponavadi priznane zakonodajne pristojnosti in lasten proračun za raziskave ali drugače pomembno spodbujajo in sofinancirajo raziskave in razvojne dejavnosti. Na lokalni in regionalni ravni je treba imeti učinkovit in funkcionalen institucionalni sistem, če naj bosta priprava in izvajanje raziskovalnih dejavnosti uspešni in donosni;

2. lokalne in regionalne oblasti so zato med glavnimi zainteresiranimi stranmi pri politikah in pobudah za poglobljanje in, kar je še pomembneje, širitev Evropskega raziskovalnega prostora, zlasti njegove vizije močnih raziskovalnih in visokošolskih ustanov v inovativnem okolju, ter mednarodnega sodelovanja in usklajevanja raziskovalnih dejavnosti;

3. poudarja velik pomen mest in regij pri razvoju inovativnega okolja. Njihova politika močno vpliva tako na vzpostavljanje Evropskega raziskovalnega prostora v smislu mobilnosti znanstvenikov – kajti znanstvenike privlači le raznoliko, strpno in inovativno okolje – kot tudi na razvojne centre za raziskovalno infrastrukturo. Pri tem so pomembne lokalne inovacijske politike, tehnološki centri, podjetniški inkubatorji, znanstveni parki in skladi tveganega kapitala ⁽¹⁾.

Splošne ugotovitve

4. meni, da predlagana pobuda pomembno prispeva k poglobljanju in širitvi Evropskega raziskovalnega prostora. V svojem mnenju o Evropskem raziskovalnem prostoru – nove perspektive ⁽¹⁾ je Odbor poudaril, da je treba okrepiti proces vzpostavljanja Evropskega raziskovalnega prostora, kar bo prispevalo k oblikovanju Evrope kot najbolj dinamičnega gospodarstva na svetu ⁽²⁾;

⁽¹⁾ CdR 83/2007 fin.

⁽²⁾ CdR 283/2008 fin.

5. poudarja, da bi morale Evropska komisija in države članice sprejeti potrebne ukrepe, da se zagotovi polna in učinkovita vključenost lokalnih in regionalnih oblasti v izvajanje ⁽²⁾ pobud, povezanih z Evropskim raziskovalnim prostorom. Znanje in inovativnost morata postati gonilna sila gospodarstva. Aktivna prisotnost lokalnih in regionalnih oblasti v Evropskem raziskovalnem prostoru bo povečala produktivnost in konkurenčnost;

6. opozarja, da so mesta in regije zlasti pomembni pri mednarodnem sodelovanju na področju znanosti in tehnologije. Mesta in regije v okviru svojih politik na področju raziskav s podpornimi programskimi, strukturnimi in zakonodajnimi okvirnimi pogoji pomembno prispevajo k ustvarjanju evropske dodane vrednosti na področju raziskav in k oblikovanju živega Evropskega raziskovalnega prostora ⁽¹⁾;

7. pozdravlja sporočilo, zlasti cilj, da se okrepi znanstvena in tehnološka baza EU, poveča konkurenčnost njene industrije in prispeva k soočanju s svetovnimi cilji v okviru „globalne odgovornosti“;

8. opozarja Evropsko komisijo, naj natančno spremlja izvajanje dogovorjenega načela o vključevanju mest, „vključno z regionalnimi organi in zainteresiranimi stranmi, kot so univerze in raziskovalne organizacije, civilna družba in podjetja, ki bi naj bila aktivno vključena v upravljanje Evropskega raziskovalnega prostora“ ⁽³⁾, in sklicevanja na upoštevanje načel subsidiarnosti in spremenljive geometrije;

9. priznava potrebo po sodelovanju med EU in sosednjimi državami na področju znanosti in tehnologije. Slednje bi morale sodelovati ne le v okvirnem programu EU za raziskave ⁽⁴⁾, ampak tudi pri drugih razsežnostih Evropskega raziskovalnega prostora, kot so usklajevanje raziskovalnih programov in infrastrukture, uveljavljanje načel izmenjave znanja in mobilnost raziskovalcev brez ovir ⁽⁵⁾;

⁽³⁾ Sklepi Sveta o zagonu „ljubljskega procesa“ – v smeri popolne uresničitve Evropskega raziskovalnega prostora, 30. maj 2008.

⁽⁴⁾ Glej sporočilo Komisije o splošnem pristopu, s katerim se partnerskim državam Evropske sosedske politike omogoči sodelovanje v agencijah Skupnosti ter v programih Skupnosti, COM(2006) 724, 4.12.2006.

⁽⁵⁾ COM(2007) 161 konč.

10. poudarja pomen sodelovanja na področju znanosti in tehnologije s sosednjimi državami, ki lahko močno vpliva na regionalni razvoj na območju EU. To lahko velja za Rusijo in njeno pomembno zmogljivost na področju znanosti in tehnologije, pa tudi za države vzhodne Evrope, Balkana in Sredozemlja, ki niso članice EU.

Pomen sedanjih programov EU za raziskave in instrumentov financiranja za odpiranje Evropskega raziskovalnega prostora

11. pozdravlja ukrepe, ki bodo sosednjim državam omogočili sodelovanje v 7OP in okvirnem programu za konkurenčnost in inovativnost (CIP), kar bi programoma dalo dodatno teritorialno razsežnost;

12. opozarja na sklepe strokovne skupine za Evropski raziskovalni prostor ⁽¹⁾ o vse večjem pomenu nacionalnih in regionalnih zainteresiranih strani pri razvoju večjih novih evropskih pobud, kot so ERA-NET, Eurostars, Evropski inštitut za tehnologijo (EIT) ali skupne tehnološke pobude in grozdi;

13. želi zagotoviti usklajeno uporabo 7OP, strukturnih skladov, CIP in Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EARDF), saj je to nujno za konkurenčnost EU in sinergijo med politikami kohezije, raziskav, visokega šolstva in inovacij na nacionalni in regionalni ravni, kot je OR že zapisal v preteklih mnenjih ⁽²⁾;

14. močno poudarja, da je treba okrepiti evropske zmogljivosti za raziskave, usposabljanje in inovacije v okviru podpore za raziskovalno infrastrukturo, raziskav v korist MSP, regionalnih grozdov, usmerjenih v raziskave, sprostitve potenciala na področju raziskav v „konvergenčnih“ regijah EU, vprašanj na področju „znanosti v družbi“ in „horizontalnih“ dejavnosti v mednarodnem sodelovanju ⁽³⁾;

15. zagovarja široko razlago pojma inovacij, ki zajema družbene in humanistične vede in njihovo plodno vzajemno delovanje z urbano in regionalno kulturo določenega kraja;

16. opozarja, da je cilj o doseganju kritične mase na ravni raziskovalnih inštitutov in mednarodnih mrež odvisen od teme študije, raziskovalnega področja in udeležencev. Za vsa mednarodna partnerstva se ne bi smelo uporabljati enakega pristopa;

⁽¹⁾ Poročilo strokovne skupine za Evropski raziskovalni prostor: Odpiranje v svet: mednarodno sodelovanje na področju znanosti in tehnologije.

⁽²⁾ CdR 263/2007 fin.

⁽³⁾ CdR 155/2005 fin.

17. opozarja na cilj iz zelene knjige ⁽⁴⁾ o primernem ravnotežju med institucionalnim in na konkurenci temelječim financiranjem. V skladu s stališči iz preteklih mnenj o sorodnih vprašanjih Odbor regij poziva k nadaljnji razpravi o ustreznem ravnotežju med institucionalnim in na konkurenci temelječim financiranjem;

18. meni, kot je izrazil že v preteklosti ⁽⁵⁾, da je treba prepustiti izbiro zanimivih in koristnih raziskovalnih tem znanstvenikom in njihovim skupnostim (pristop od spodaj navzgor) ter zaupati v prostovoljno in horizontalno povezovanje v mreže, namesto da bi dajali prednost okornemu vodenju od zgoraj in s tem ritualnemu sodelovanju;

19. poziva k skladnosti politik v primeru programov, ki se izvajajo na več ravneh in v katerih sodeluje večje število interesnih skupin, zlasti tistih, pri katerih sodelujejo partnerji iz tretjih držav, za kar je potreben učinkovit sistem upravljanja na več ravneh ⁽²⁾.

Mobilnost raziskovalcev

20. se povsem strinja, da je mobilnost raziskovalcev bistvena za mednarodno sodelovanje na področju znanosti in tehnologije, in zlasti poudarja naslednje:

— napredek na področju mobilnosti znanstvenikov, vključno s potrebnimi prilagoditvami na področju zakonov o dovoljenju za bivanje in pokojninah ter družini prijaznimi podpornimi ukrepi, je treba obravnavati kot posebno pomemben pri razvoju Evropskega raziskovalnega prostora ⁽⁵⁾;

— poklicne možnosti in mobilnost raziskovalcev ⁽⁶⁾ je treba okrepiti z opredelitvijo optimalne kombinacije nacionalnih političnih orodij in političnih orodij Skupnosti ter z nadaljnjim razvojem znanja in sposobnosti vseh raziskovalcev. V družbi, zlasti med mladimi, je treba spodbujati zanimanje za raziskave in inovacije;

21. poudarja, da je treba pritegniti tudi odlične znanstvenike iz neevropskih držav in zato poudarja pomen programov mobilnosti EU, kot je program Marie Curie, ter podpornih ukrepov, ki so jih nekatere regije sprejele za spodbujanje vračanja znanstvenikov ⁽⁵⁾.

⁽⁴⁾ COM(2007) 161 konč.

⁽⁵⁾ CdR 83/2007 fin.

⁽⁶⁾ Dokument o ključnih vprašanjih 2009 – prispevek Sveta za konkurenčnost k zasedanju Evropskega sveta.

Svetovna raziskovalna infrastruktura in odprti programi raziskav

22. se strinja s sklepi Sveta za konkurenčnost z dne 30. maja 2008, v katerih Svet Komisijo in države članice poziva k podpori regionalnih in lokalnih oblasti pri dostopu do sodobne raziskovalne infrastrukture ter gradnji in vzpostavljanju takšne infrastrukture. Odbor tako predlaga, da:

- se zagotovi, da so regionalne in lokalne oblasti v celoti vključene v pripravo časovnega načrta za Evropski strateški forum za raziskovalno infrastrukturo (ESFRI) ⁽¹⁾ in zlasti v določanje prednostnega vrstnega reda 35 že odobrenih projektov, ki so v evropskem interesu;
- se upošteva pomen regionalnih in lokalnih oblasti in njihove vključitve v evropsko raziskovalno infrastrukturo;
- se zagotovi, da so lokalne in regionalne oblasti resnično vključene v učinkovito upravljanje evropske raziskovalne infrastrukture ⁽²⁾;

23. poudarja pomen regionalnih in lokalnih oblasti pri spodbujanju skupnih programov raziskav, vključno s tistimi, v katerih sodelujejo tretje države, saj bolje poznajo konkretne lokalne razmere na področju znanosti, tehnologije in gospodarstva, zato vedo, kdaj je potrebno sodelovanje na področjih, ki so strateškega pomena ⁽³⁾. Nekatere regije v Evropi so že uspešno vključene v sodelovanje pri usklajevanju instrumentov za programe raziskav, kot na primer pri projektih ERA-NET. Mesta in regije bi morali biti tako kot države članice vključeni v širjenje sporazumov o sodelovanju v okviru skupnega programskega načrtovanja ⁽⁴⁾.

Subsidiarnost, sorazmernost in boljša zakonodaja

24. opozarja, da sporočilo ne upošteva vseh lokalnih in regionalnih vidikov ter da Evropska komisija ni predložila ocene učinkov za to sporočilo. To mnenje se nanaša na pristojnosti lokalnih

in regionalnih oblasti ter poudarja poseben pomen mednarodnega sodelovanja na področju znanosti in tehnologije za mesta in regije.

II. PRILOGA

O sporočilu Evropske komisije

Sporočilo je bilo pripravljeno kot odgovor na sklepe Sveta iz februarja 2008 in je eno od petih pobud Komisije, nastalih na podlagi javnih razprav o prihodnosti Evropskega raziskovalnega prostora ⁽⁵⁾ in o globalizaciji informacijske družbe. Upošteva tudi sklepe svetovnega vrha o informacijski družbi leta 2005.

Komisija namerava s sporočilom povečati prizadevanja Evrope na področju raziskav in spodbuditi uporabo novih tehnologij, da bi omogočila uspešnejši in učinkovitejši odziv na velike izzive, s katerimi se danes sooča družba.

Zaradi nadaljnega poglobljanja in širjenja Evropskega raziskovalnega prostora z okrepljenim sodelovanjem z mednarodnimi partnerji sedaj lahko tretje države sodelujejo v 7. okvirnem programu za raziskave (7OP), program pa vsebuje več novih instrumentov za spodbujanje mednarodnega sodelovanja. Toda 7OP predstavlja le majhen delež vseh raziskav v Evropi. Zato sporočilo vsebuje predlog za nov evropski okvir, ki zajema več temeljnih načel in smernice za ukrepe. Ukrepi znotraj tega okvira bodo okrepili evropske javne in zasebne akterje pri tem sodelovanju s partnerji in tekmeči drugje po svetu. Predlagani okvir bo prispeval k prostemu pretoku znanja – „peta svoboda EU“ – na svetovni ravni, izboljšanju položaja Evrope na področju znanosti in tehnologije v svetu in razširjanju evropskega znanja na področju IKT v svetu. Evropski raziskovalni prostor bo mednarodno priznan kot prostor, odprt svetu, poleg tega pa bo povečal konkurenčnost Evrope v svetovnem gospodarstvu ⁽⁶⁾.

V Bruslju, 21. aprila 2009

*Predsednik
Odbora regij*
Luc VAN DEN BRANDE

⁽¹⁾ Evropski strateški forum za raziskovalno infrastrukturo, <http://cordis.europa.eu/esfri/home.html>.

⁽²⁾ CdR 283/2008 fin.

⁽³⁾ CdR 283/2008 fin.

⁽⁴⁾ CdR 283/2008 fin.

⁽⁵⁾ SEC(2008) 430, 2.4.2008.

⁽⁶⁾ Sporočilo Komisije Strateški evropski okvir za mednarodno sodelovanje na področju znanosti in tehnologije, COM(2008) 588.

Mnenje Odbora regij povezave med trgom dela in regionalnimi potrebami na področju turizma

(2009/C 200/03)

ODBOR REGIJ

- priznava, da je prispevek turizma pomemben za nacionalni BDP v vseh državah članicah, čeprav se vloga in korist turizma kot podjetniške dejavnosti na ravni nacionalnih gospodarstev ter lokalnega in regionalnega razvoja v posameznih državah članicah zelo razlikujeta;
- ugotavlja, da se turistična industrija sooča z mnogimi izzivi, v prvi vrsti z gospodarsko krizo. Zato je nujno treba okrepiti turistično industrijo in podpreti podjetništvo v tem sektorju, zlasti zaradi socialne razsežnosti turizma na področju zaposlovanja ter socialne in regionalne kohezije;
- poudarja, da mora biti razvoj turizma vzdržan, da se ne tratijo naravni viri in uničuje naravno okolje. Spoštovati je treba naravno bogastvo v regiji in ga izkoriščati za trajnosten in okolju prijazen razvoj turizma, cilj pri tem pa je ohraniti in izboljšati okolje, ga zaščititi za prihodnje generacije in ustvariti pogoje za razvoj novih zaposlitvenih možnosti.

Poročevalec: Konstantinos TATSIS (EL/EPP), predsednik samoupravne prefekture Drama-Kavala-Ksanti

I. POLITIČNA PRIPOROČILA

ODBOR REGIJ

1. priznava, da je prispevek turizma pomemben za nacionalni BDP v vseh državah članicah, čeprav se vloga in korist turizma kot podjetniške dejavnosti na ravni nacionalnih gospodarstev ter lokalnega in regionalnega razvoja v posameznih državah članicah zelo razlikujeta;

2. ugotavlja, da je turizem za številna regionalna gospodarstva temeljni vir ustvarjanja bogastva, vendar je bila evropska razsežnost tega vprašanja doslej zelo omejena. Hkrati pozdravlja sporočilo Komisije „Obnovljena turistična politika EU: Na poti k močnejšemu partnerstvu za evropski turizem“ in „Program za trajnostni in konkurenčni evropski turizem“;

3. izraža zadovoljstvo, da je bil turizem v novem členu 195 Pogodbe o delovanju Evropske unije (Lizbonske pogodbe) priznan kot področje, na katerem EU dopolnjuje dejavnost držav članic, zato izraža upanje, da bo pogodbo mogoče čim prej ratificirati, da bi tako zagotovili trdno pravno podlago za ukrepe EU na tem področju.

Vloga turizma

4. ugotavlja, da sta pomen turizma in vloga turističnega sektorja raznolika, saj bistveno prispevata ne le k evropskemu gospodarstvu kot celoti, temveč tudi k razvoju nacionalnega gospodarstva številnih držav članic ter k rasti nacionalnega BDP-ja. Hkrati razvoj turizma – poleg tega, da je velikega pomena za izobraževanje in spodbujanje zdravja ter smiselno preživljanje prostega časa in počitka – močno vpliva tudi na področje zaposlovanja zaradi odvisnosti številnih poklicev od turističnih tokov ter velikega števila zaposlenih v turistični infrastrukturi in dejavnostih okrog nje;

5. dodaja, da turizem pozitivno prispeva k spodbujanju večje socialne kohezije, saj del tako ustvarjenega dohodka porazdeli v vsej družbi in s tem nekaterim regijam, zlasti tistim, ki nimajo drugih virov ustvarjanja bogastva, nudi možnosti za razvoj in ustanavljanje podjetij. Na območjih z nenehnim upadanjem števila prebivalcev in neugodnimi gospodarskimi razmerami je lahko rastoči turistični sektor celo protiutež, ki lahko v nekaterih primerih zaobrne negativni trend ter spodbudi potrebne strukturne spremembe;

6. opozarja, da je treba poudariti pomen turizma pri razvijanju socialne zavesti v Evropi zaradi mobilnosti državljanov Unije. Prispevek turizma k večanju te zavesti z odnosi in stiki, ki jih imajo

državljeni z drugimi državami članicami, drugimi družbenimi kulturami in najrazličnejšimi deželami, krepi občutek raznolikosti, hkrati pa tudi občutek skupne perspektive. Mobilnost državljanov, ki jo omogoča razvoj turizma v evropskih regijah, je osnovni element koncepta evropskega državljanstva;

7. ugotavlja, da je razvoj turizma neposredno povezan s področji, kot sta okolje in kultura. Z okoljskega vidika je treba spodbujati politike za trajnosten in vzdržen razvoj turizma, da bo mogoče izkoristiti okolje in ga tako tudi zaščititi. Na kulturnem področju pa turizem omogoča izkoriščanje sodobne kulturne produkcije in bogastva evropske kulturne dediščine;

8. poudarja, da je turizem na regionalni ravni zanesljiv vir zaposlovanja, da prispeva k povečevanju in spodbujanju zaposlovanja ter da je izredno pomemben pri uresničevanju ciljev lizbonske strategije v zvezi z večjim zaposlovanjem.

Izzivi za turistično industrijo na regionalni ravni

9. ugotavlja, da se turistična industrija sooča z mnogimi izzivi, v prvi vrsti z gospodarsko krizo. Zato je nujno treba okrepiti turistično industrijo in podpreti podjetništvo v tem sektorju, zlasti zaradi socialne razsežnosti turizma na področju zaposlovanja ter socialne in regionalne kohezije;

10. poudarja, da mora biti razvoj turizma vzdržen, da se ne tratijo naravni viri in uničuje naravno okolje. Spoštovati je treba naravno bogastvo v regiji in ga izkoriščati za trajnosten in okolju prijazen razvoj turizma, cilj pri tem pa je ohraniti in izboljšati okolje, ga zaščititi za prihodnje generacije in ustvariti pogoje za razvoj novih zaposlitvenih možnosti;

11. opozarja, da so načrti za urejanje prostora v turistične namene na regionalni ravni instrument, s katerim bo mogoče najti pravilno ravnovesje med razvojem podjetništva in izkoriščanjem naravnega okolja ter se izogniti tratenju naravnih in energetskih virov posameznih regij. Nekatere regije so že določile zgornjo mejo za turistične zmogljivosti, predlaga pa se, da bi se o tej praksi razpravljalo v okviru izmenjave najboljših praks. V zvezi s tem Odbor priporoča, da se določijo posebna merila za oceno te zgornje meje glede na regionalne razvojne cilje, potrebe družbe in ustvarjanje novih delovnih mest;

12. ugotavlja, da se konkurenca na področju turizma pojavlja v treh oblikah: prvič, kot zunanja konkurenca med nacionalnimi turističnimi destinacijami v Evropski uniji in destinacijami zunaj njenih meja; drugič, kot notranja konkurenca med različnimi evropskimi destinacijami, in tretjič, kot konkurenca znotraj države med nacionalnimi destinacijami. Vsaka od teh oblik konkurence ima posebne značilnosti, zato je za vsako potreben drugačen pristop;

13. ugotavlja, da med izzive, s katerimi se ta industrija srečuje na regionalni ravni, spada sezonskost turizma. Zaradi narave problema rešitve ne smemo iskati na nacionalni ravni, temveč na regionalni, saj je sezonska odvisnost povezana s posebnimi socialnimi in regionalnimi značilnostmi, ki neposredno vplivajo na turistične tokove. Nasprotno pa je na državni ravni mogoče razviti in spreminjati turistični produkt z različnih vidikov in odvisno od sezone;

14. priznava, da je turizem načeloma storitvena dejavnost, ki jo zaznamuje močna konkurenca in stremljenje strank po čim večji kakovosti. Zato mora biti delovna sila v tej panogi na visoki ravni in ustrezno izobražena;

15. opozarja, da je treba podpreti podjetja, dejavna na področju turizma, da bodo privlačna za kvalificirano delovno silo z ustreznimi izobrazbo. Tako bo turistični produkt ustvaril večjo dinamičnost v Evropi, kar bo bistveno izboljšalo storitve za obiskovalce in povečalo privlačnost evropskih turističnih destinacij;

16. poudarja, da je treba podpreti mala in srednje velika podjetja na podlagi načela „najprej pomisli na male“ (*Think Small First*), ki je omenjeno v uredbi o MSP. Turistični sektor večinoma sestavljajo MSP. Zato jim mora biti zakonodajni okvir, ki ureja njihovo delovanje, bolj naklonjen, sprejeti pa je treba neposredne ukrepe za ohranitev obstoječih delovnih mest in ustvarjanje novih zaposlitvenih možnosti.

Predlogi

17. opozarja, da je turistično industrijo treba krepiti v okviru splošnejše razvojne politike Unije ob upoštevanju njenih temeljnih prednostnih nalog in glavnih instrumentov na tem področju;

18. predlaga izvajanje javnih in zasebnih pobud, da bi se tako spodbudila večja povezanost med evropskimi regijami tako po zraku kot po morju ter s tem povečala mobilnost evropskih državljanov;

19. poudarja, da je izkoriščanje in varstvo okolja v okviru vzdržnega in trajnostnega razvoja eden od dveh glavnih stebrov razvoja;

20. dodaja, da je drugi steber razvoja krepitev socialne razsežnosti turizma v okviru zaščite delovnih mest in potrebe po širši porazdelitvi bogastva, ustvarjenega s turizmom, v družbi;

21. v zvezi s tem predlaga, da se sprejmejo pobude za povečanje zaposlovanja na področju turizma s programi usposabljanja delavcev ter ukrepi za povezovanje turizma z okoljem in spodbujanje trajnostnega razvoja turizma, da se podpre uvedba novih tehnologij v regionalni turistični produkt s pomočjo povezave teh tehnologij s kulturo in splošnimi storitvami, da se spodbuja povezovanje turističnih destinacij na evropski ravni v mreže ob upoštevanju varstva okolja, promocije lokalne proizvodnje in izboljšanja storitev ter da se spodbudijo podjetniške prakse, ki prispevajo k socialnemu napredku v širšem smislu in k porazdeljevanju bogastva v družbi na lokalni ravni;

22. opozarja, da je treba spodbujati obstoječe prakse in trenutne ukrepe Skupnosti, kot je pilotni projekt o socialnem turizmu v Evropi in pobuda Destinacija odličnosti (EDEN), ter jih oblikovati bolj sektorsko. Zato pozdravlja pobudo, da se vsako leto izbere več kategorij, ki se vsako leto ponovijo, da se s spreminjanjem vsebine ne bi pretrgala kontinuiteta iz leta v leto; obenem poziva Evropsko komisijo, da sprejme ukrepe za krepitev čezmejnega in medregionalnega sodelovanja lokalnih in regionalnih oblasti, da bi se tako spodbujala ponudba skupnih turističnih proizvodov;

23. poudarja, da je treba podpirati alternativne oblike turizma, da se izkoristijo vse obstoječe možnosti ter tako ustvarijo nove storitve in spodbujajo novi produkti;

24. predlaga, da se pripravi evropski model trajnostnega razvoja turizma na podlagi programa, ki bo zajemal vključitev kulture v turistične produkte, varstvo okolja, spodbujanje konkurenčnosti evropske turistične ponudbe, izboljšanje povezanosti med regijami po zraku in po morju, podpiranje podjetništva in uvedbo novih tehnologij;

25. priporoča, da se okrepi vloga Evropskega centra za razvoj poklicnega usposabljanja (Cedefop) kot povezave z regionalnimi oblastmi in se mu zaupa naloga nadaljnega proučevanja zahtev glede kvalifikacij v turističnem sektorju, ki temeljijo na potrebah in željah regij, da bi še izboljšali zaposlitvene možnosti in raven ponujenih storitev;

26. predlaga, da se evropska izkušnja z „lokalnimi akcijskimi načrti zaposlovanja ‚uporabi po zgledu 89‘ pilotnih lokalnih paktov zaposlovanja“ in da se ob sodelovanju lokalnih in regionalnih oblasti, predstavnikov hotelskega, pristočasnega in kulturnega sektorja, zastopnikov delavcev v teh sektorjih ter socialnih akterjev evropskega alternativnega turizma pripravijo načrti na regionalni ravni, na kateri naj bi se izvajala celovita politika podpore zaposlovanju v turističnem sektorju. Predlaga, da se ukrepi

v teh načrtih vključijo v finančno podporo regionalnih strukturnih skladov;

27. predlaga, da se sprejmejo ukrepi za začasno zmanjšanje pristojbin na regionalnih letališčih, da bi tako spodbudili promet in okrepili njihove neposredne povezave z glavnimi viri turističnih tokov.

V Bruslju, 22. aprila 2009

Predsednik
Odbora regij
Luc VAN DEN BRANDE

Mnenje Odbora regij načrt za oživitev gospodarstva ter vloga regionalnih in lokalnih oblasti

(2009/C 200/04)

ODBOR REGIJ

- pozdravlja jasno sporočilo predsednika Evropske komisije g. Barrosa, ki je na vrhu G20 v Londonu 2. aprila 2009 poudaril pomen petih področij usklajenega ukrepanja za oživitev gospodarstva. Ta področja so: usklajevanje davčnih spodbud na svetovni ravni, ustvarjanje trajnega povpraševanja s spodbudami za povečanje zaupanja, nujna spodbuditev globalnega upravljanja, spodbujanje trgovine ter spodbude na področju razvoja in podnebnih sprememb;
- glede na pričakovan nesorazmeren vpliv krize na različne regije poudarja pomen uresničitve cilja ozemeljske kohezije v okviru predlaganih ukrepov za ohranitev ali ustvarjanje delovnih mest in spodbujanje gospodarske dejavnosti;
- podpira pristop Evropske unije, ki želi s spodbudo za povečanje kupne moči in ukrepi na prednostnih področjih lizbonske strategije (konkurenčnost in inovacije, trajnostni razvoj in socialna kohezija) zagotoviti močno podporo, ki je potrebna za oživitev gospodarstva.

Poročevalec: Dietmar Broekes (DE/ALDE), poslanec deželnega parlamenta Severnega Porenja-Vestfalije

Referenčni dokument

Sporočilo Komisije Evropskemu svetu – *Evropski načrt za oživitev gospodarstva*

COM(2008) 800 konč.

I. SPLOŠNO

ODBOR REGIJ

1. izraža veliko zaskrbljenost zaradi naglega poslabšanja gospodarskih razmer v državah članicah EU, njihovih regijah in občinah ter zaradi dejstva, da je kriza močno prizadela celotno svetovno gospodarstvo;

2. izraža zadovoljstvo, ker je Evropska komisija kot odziv na svetovno finančno in gospodarsko krizo hitro pripravila paket za oživitev gospodarstva, in hkrati opozarja, da so bile gospodarske napovedi, na katerih temelji paket, zaradi razvoja dogodkov že popravljene navzdol;

3. pozdravlja jasno sporočilo predsednika Evropske komisije g. Barrosa, ki je na vrhu G20 v Londonu 2. aprila 2009 poudaril pomen petih področij usklajenega ukrepanja za oživitev gospodarstva. Ta področja so: usklajevanje davčnih spodbud na svetovni ravni, ustvarjanje trajnega povpraševanja s spodbudami za povečanje zaupanja, nujna spodbuditev globalnega upravljanja, spodbujanje trgovine ter spodbude na področju razvoja in podnebnih sprememb;

4. poudarja, da je globalna finančna in gospodarska kriza preizkušnja za tržno gospodarstvo, zato vse nosilce odgovornosti na gospodarskem področju poziva k odločnemu in premišljenemu odzivu na krizo ter opogumljanju državljanov z lastnim zglednim delovanjem;

5. ostro kritizira ekscese finančnega sektorja, ki so se pokazali pri financiranju s posojili (*leveraging*) in izvedenih finančnih instrumentih, kot so zadolžnice, zavarovane z dolgom (*collateralised debt obligations*), vrednostni papirji, zavarovani s premoženjem (*asset backed securities*) in zamenjava neplačil (*credit default swaps*), pa tudi preslab nadzor nacionalnih, evropskih in mednarodnih nadzornih organov in institucij ter pomanjkljivosti finančnih predpisov;

6. poziva Evropsko komisijo in države članice, da si v prihodnjih razpravah o novi svetovni finančni ureditvi prizadevajo za ustrezno in učinkovito prenovo celotnega finančnega sistema (vključno z investicijskim bančništvom, hedge skladi in lastniškim kapitalom), da se prepreči ponovitev teh ekscesov. Ta mora vključevati:

— opustitev bančnega sistema v senci (*conduits*) in določitev obveznih kapitalskih kvot za finančne institucije, varnih pred krizo;

— prepoved tistih izvedenih finančnih instrumentov, ki jih zaradi njihove strukture ni mogoče zakonsko urediti ali pa kljub ureditvi skrivajo nepredvidljiva sistemska tveganja;

— preprečevanje sistemov spodbud v finančnem sektorju (bonusi, davčne ugodnosti itd.), ki spodbujajo sistemska tveganja;

— javne statute za bonitetne agencije in mednarodno organiziran nadzor teh organov;

7. je bolj kot kdajkoli prepričan, da morata realno gospodarstvo in njegov finančni sistem služiti ljudem; meni, da je treba urejanje s predpisi in nadzor, zlasti pravila iz sporazuma Basel II, razširiti na vse akterje finančnega sistema, vključno s hedge skladi, lastniškim kapitalom in drugimi nereguliranimi finančnimi organi;

8. meni, da je strukturna in temeljna reforma svetovnega finančnega sistema prav tako pomembna kot podporni ukrepi za gospodarstvo, ki jih sprejemajo EU in države članice zaradi sedanje gospodarske krize; novo zaupanje v finančne trge bo preprečilo, da bi tržno gospodarstvo na splošno in trajno izgubilo veljavo. To zaupanje je mogoče znova vzpostaviti le z jasno, učinkovito, razumljivo in dobro pojasnjeno popravo sedanjih pretresov na finančnih trgih;

9. meni, da izredni časi zahtevajo izredne ukrepe, ki morajo biti izvedeni hitro, saj je ravno to sedaj odločilnega pomena. Obenem je treba pozabiti na ustaljene vzorce razmišljanja in upoštevati mastrichtske kriterije v prenovljeni različici ter povečati prožnost meril pakta za stabilnost in rast za javne finance (javni dolg in proračunski primanjkljaj);

10. glede na pričakovan nesorazmeren vpliv krize na različne regije poudarja pomen uresničitve cilja ozemeljske kohezije v okviru predlaganih ukrepov za ohranitev ali ustvarjanje delovnih mest in spodbujanje gospodarske dejavnosti;

11. opozarja, da države članice ter njihove lokalne in regionalne oblasti izvajajo glavni delež javnih storitev, ki najbolj neposredno vplivajo na sposobnost prebivalstva za premagovanje svetovne gospodarske krize, vendar lahko lokalne in regionalne oblasti zaradi velikega zmanjšanja proračunov v državah članicah le omejeno opravljajo svoje naloge. Toda tudi v teh razmerah je treba v Evropski uniji in vseh državah članicah ohraniti načela pravne države, saj na njih temelji zaupanje državljanov v nosilce javnega odločanja.

Splošna ocena evropskega načrta za oživitev gospodarstva

12. pozdravlja odziv Evropske komisije, ki je hitro in odločno pripravila evropski načrt za oživitev gospodarstva, da bi ustavila negativni razvoj dogodkov v gospodarstvu;
13. poudarja, da morajo države članice v tej krizi delovati kot Skupnost in se ne smejo spet zateči k nacionalističnemu in protekcionističnemu vedenju;
14. zato poudarja potrebo po tesnem usklajevanju na ravni EU in odločno evropskem pristopu, ki bo ponudil skupen okvir za nacionalne ukrepe, prilagojene specifičnim gospodarskim razmeram in možnostim javnih proračunov posameznih držav članic. Odbor je trdno prepričan, da vlade nekaterih držav članic z vplivanjem na temeljne funkcije lokalnih oblasti zlasti svojo državo in širše tudi celotno Evropsko unijo znatno ovirajo pri uresničevanju lizbonskih ciljev ter poglobljajo neenakosti v razvoju različnih evropskih regij;
15. podpira predloge za naložbe v projekte energetske in širokopasovne infrastrukture, ki jih je Evropska komisija predstavila 28. januarja 2009 kot del Evropskega načrta za oživitev gospodarstva, ki ga je Evropski svet potrdil decembra 2008 in marca 2009, vendar meni, da omejevanje manevrskega prostora Komisije glede neporabljenih sredstev iz proračuna EU in pretirano dolga pogajanja z državami članicami o porabi teh sredstev kažejo, da je potrebna strukturna reforma proračuna EU in zlasti njegova večja prožnost, kar je OR že poudaril v mnenju o vmesnem pregledu proračuna ⁽¹⁾;
16. podpira pristop Evropske unije, ki želi s spodbudo za povečanje kupne moči in ukrepi na prednostnih področjih lizbonske strategije (konkurenčnost in inovacije, trajnostni razvoj in socialna kohezija) zagotoviti močno podporo, ki je potrebna za oživitev gospodarstva;
17. pozdravlja zavezo, ki jo je Evropski svet 19. in 20. marca dal prenovljeni lizbonski strategiji za rast in delovna mesta ter poudarja pomembnost sedanjega dela v zvezi s prihodnostjo strategije za rast in delovna mesta po letu 2010. V zvezi s tem poudarja odločitev Odbora regij, da se začne z evropskimi lokalnimi in regionalnimi oblastmi posvetovati o prihodnosti strategije za rast in delovna mesta po letu 2010 ⁽²⁾;
18. pozdravlja jasno priznanje Evropskega sveta z dne 19. in 20. marca, da je prednostna naloga spoprijemanje s socialnim vplivom krize s „spodbujanjem zaposlovanja, zlasti s spodbujanjem pridobivanja novih veščin in znanj, ki jih zahtevajo nova delovna mesta, [...] s krepitvijo solidarnosti in [z] zagotavljanjem, da sistemi socialnega varstva v celoti uresničijo svojo vlogo samodejnih stabilizatorjev [...]“ (sklepi, točka 19);
19. obžaluje, da Evropski svet na zadnjem zasedanju 19. in 20. marca 2009 v Bruslju ni izrecno priznal pomena lokalnih in regionalnih oblasti pri premagovanju gospodarske krize;
20. poziva Komisijo, naj se v mednarodnih pogajanjih zavzema za dolgoročno reorganizacijo in stabilizacijo svetovnih finančnih sistemov;
21. meni, da morajo programi javnih naložb in finančnih spodbud za oživitev gospodarstva pomagati tudi pospešiti prehod k gospodarstvu z nizkimi emisijami CO₂, ter poziva Komisijo in države članice, da temu ustrezno oblikujejo načrte in programe za oživitev gospodarstva. Sedanja finančna kriza ne sme ogroziti ciljev EU za zaščito podnebja po letu 2012;
22. poziva države članice, naj hitro pripravijo nacionalne načrte za oživitev gospodarstva in zagotovijo ustrezna finančna sredstva za njihovo izvajanje, če teh načrtov še nimajo;
23. pri pripravi nacionalnih načrtov za oživitev gospodarstva je treba skrbno proučiti dolgoročne posledice ukrepov za spodbujanje varčevanja v teh načrtih na socialne in gospodarske razmere v državi. Nepremišljeni ukrepi lahko sicer omogočijo nekaj prihrankov, vendar so lahko ti veliko manjši kot izgube, ki se lahko dolgoročno celo povečajo; po drugi strani je treba upoštevati tudi posledice zadolženosti za manevrski prostor javnih proračunov; zato je treba za vsak posamezni izdatek preveriti, ali je potreben in gospodaren;
24. opozarja, da je treba evropske strukturne sklade uporabiti za pospešitev naložb in posodobitev evropske infrastrukture;
25. poziva Komisijo in države članice, naj pripravijo predloge za dodatno prožnost v okviru strukturnih skladov EU, ki bi pomagali odpraviti sedanje težave pri dostopu do dopolnilnega financiranja javnega in zasebnega sektorja;
26. prosi Komisijo, naj preveri, kako bi lahko na podlagi odstopanj kratkoročno prilagodili mehanizme v finančnih, gospodarskih in proračunskih predpisih, ki bi utegnili v sedanjih razmerah zaostri krizo;

⁽¹⁾ CdR 16/2008 fin.

⁽²⁾ <http://www.cor.europa.eu/pages/EventTemplate.aspx?view=folder&id=bb54a097-28c8-4025-88cc-b9f8a63caeb7&sm=bb54a097-28c8-4025-88cc-b9f8a63caeb7>.

27. poziva države članice, zlasti članice euroobmočja, naj proučijo možnost obsežnega evropskega posojila in druge možnosti, za katere bi skupaj jamčile vse države članice;

28. podpira nedavni predlog Komisije za povečanje prožnosti Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji, da bi ta instrument lahko učinkovito uporabili za omilitev negativnih učinkov krize na trge dela; v tem okviru opominja, da je že v svojem prvem mnenju o Evropskem skladu za prilagoditev globalizaciji leta 2006 predlagal veliko sprememb, ki jih je zdaj predložila Komisija, in pozdravlja dejstvo, da so bile tokrat upoštevane.

Regionalna in lokalna razsežnost gospodarske krize

29. opozarja, da mnogo projektov javne infrastrukture in razvoja, ki so državljanom blizu, izvajajo lokalne in regionalne oblasti na svoji ravni. Te so odgovorne za tretjino javnih izdatkov in več kot dve tretjini javnih naložb v EU;

30. želi opozoriti na dejstvo, da se je v preteklih letih veliko lokalnih in regionalnih oblasti odločilo skleniti čezmejne najemne pogodbe za temeljno infrastrukturo, mnogo pa jih je zdaj ogroženih zaradi finančne krize in pomanjkljivih informacij, na podlagi katerih so bile sklenjene. Še zdaj ni mogoče oceniti finančnih in pravnih tveganj mnogih od teh shem, zato bo najbrž potrebno usklajeno ukrepanje za omejitev morebitnih izredno nevarnih posledic za državljane, ki jih lahko povzročijo težave s shemami;

31. poziva Svet, Komisijo in države članice, naj upoštevajo pomembno vlogo lokalnih in regionalnih oblasti pri premagovanju gospodarske in finančne krize; poziva države članice, naj se izognejo neposrednemu zmanjševanju proračuna lokalnih oblasti, ki so zaradi gospodarske krize že utrpeli izgubo prihodkov;

32. opozarja na primere najboljše prakse več držav članic, ki so navkljub gospodarskim razmeram našle načine, da podprejo lokalne oblasti pri zadostitvi povečane potrebe po javnih storitvah, tako da jim zagotovijo dodatna posojila in financiranje;

33. opozarja, da so prejšnja prizadevanja za konsolidacijo, če so bila v breme javnim neto naložbam, povzročila zmanjšanje javnega kapitala, zato je treba danes pri javnih naložbah precej nadoknaditi, predvsem na lokalni in regionalni ravni, in sicer pri naložbah v javno infrastrukturo, ceste, vrtce, šole, univerze, bolnišnice, širokopasovne povezave, na področju energetske učinkovitosti ipd; po drugi strani je treba okrepiti prizadevanja za konsolidacijo, usmerjena k zavriganju potrošnje, da se preprečijo dolгови in ohrani manevrski prostor za prihodnjo generacijo;

34. Komisijo poziva, naj predstavi predlog ureditve o dodeljevanju mikroposojil v EU. Predlog naj bi določil osnovna merila za dodeljevanje mikroposojil, ki bi preprečila izkrivljanje konkurence in olajšala čezmejni dostop do mikroposojil in sofinanciranja iz proračuna EU. Odbor regij v zvezi s tem podpira pobudo Jasmine, ki sta jo septembra 2008 napovedali Evropska komisija in Evropska investicijska banka.

Prispevek regionalnih in lokalnih oblasti k premagovanju krize

35. poudarja, da je treba ukrepe za spodbuditev gospodarstva sprejemati po načelu subsidiarnosti na vseh ravneh EU. Načeloma so primerni dodatni ukrepi, ki jih je mogoče hitro izvesti in tako naglo spodbuditi povpraševanje. Hiter začetek izvajanja ukrepov bi med drugim olajšala predplačila iz skladov EU;

36. pri tem je treba upoštevati, da morajo biti ukrepi tudi dolgoročno smiselni in učinkoviti z vidika lizbonske strategije, pa tudi takšni, da jih je mogoče financirati, kar mora veljati tudi za poznejše z njimi povezane stroške;

37. poziva Komisijo, naj omogoči poenostavljene in prilagodljive postopke oddaje javnih naročil, zlasti za regionalne in lokalne oblasti na področju majhnih naložb, da bodo sredstva hitro izplačana in da bodo MSP ter obrtniki hitreje dobili naročila, s pomočjo katerih lahko ohranjajo delovna mesta;

38. pozdravlja predloge Komisije za hitrejšo in lažjo uporabo sredstev iz strukturnih skladov v državah članicah. Samo ob precejšnjih poenostavitvah na tem področju bo mogoče infrastrukturne projekte hitro izvesti in jih brez odlašanja financirati s sredstvi iz strukturnih skladov;

39. poudarja, da mora Evropska komisija povečati prizadevanja na tem področju in proučiti možnost večje revizije institucionalnega okvira kohezijske politike, da bi poenostavila in prožneje oblikovala postopke izvajanja te politike (upravljanje, spremljanje, nadzor), kar bi precej povečalo privlačnost naložb in jih pospešilo;

40. prosi Komisijo za sodelovanje in podporo pri iskanju odgovora na vprašanje, kako bi lahko finančno šibke regionalne in lokalne oblasti – tudi zaradi upoštevanja ciljev na področju kohezije – sodelovale pri programih. Treba je proučiti možnost določitve novih stopenj sofinanciranja, da bi se zagotovila enostavnejša uporaba sredstev EU;

41. zato poziva Komisijo, naj sprejme ukrepe, ki bodo lokalne in regionalne oblasti ter MSP podprli pri lažjem dostopu do ustreznega dopolnilnega financiranja ali zagotavljanju tega financiranja; čeprav pozdravlja pobudo za povečanje predfinanciranja projektov EU, bo zaradi sedanjih težav pri zagotavljanju sofinanciranja v večjem obsegu v praksi mogoče doseči le omejene rezultate;

42. poudarja, da je treba razmisliti o posebnih lokalnih in regionalnih ukrepih podpore za regije s hitro naraščajočo brezposelnostjo ter v tem okviru proučiti možnost pregleda karte območij, ki so upravičena do državne regionalne pomoči;

43. poziva k izboru ukrepov, ki bodo koristili malim in srednje velikim podjetjem;

44. pričakuje, da bo Komisija izračunala vrednost jamstev za pomoč, zlasti za mala in srednje velika podjetja, ustrezno glede na finančno krizo; zlasti opozarja, da je treba trajnostno in takoj spodbuditi sisteme za kreditna jamstva in naložbe tveganega kapitala ter jih finančno podpreti, da bi MSP omogočili dostop do ustreznih možnosti financiranja. To velja predvsem v sedanjih kriznih razmerah, ki še posebej negativno vplivajo na ta podjetja;

45. meni, da je treba nujno obsežno podpreti ukrepe za poklicno izobraževanje in pridobitev kvalifikacij; poziva Komisijo, naj razmisli o predlogih za dodatno prožnost, da bi lahko prerazporedili izdatke v okviru programov regionalnega razvoja v korist prednostnih nalog Evropskega socialnega sklada, kot sta preusposabljanje in zmanjšanje brezposelnosti;

46. opozarja na uveljavljene instrumente učinkovite podpore podjetjem v težavah, kot so ponudbe za svetovanje, vzpostavljanje mrež in informacijski centri. Ukrepi bi morali biti osredotočeni zlasti na mala in srednje velika podjetja, ki jih je kljub trdnim temeljem prizadela finančna kriza. Ravno takšna podjetja bodo po premostitvi krize pripomogla k spodbujanju gospodarske rasti;

47. poziva Evropsko komisijo, naj junija pripravi prvo oceno in preveri, v kakšnem obsegu so bili ukrepi, ki so bili doslej izvedeni na ravni Skupnosti in nacionalni ravni, učinkoviti in ali je potreben še drugi program;

48. poziva, naj regije ocenijo izvajanje ukrepov s pristopom, ki temelji na najboljših praksah;

49. pooblašča predsednika Odbora, da to mnenje pošlje Evropski komisiji, Evropskemu parlamentu, Svetu in državi, ki predseduje Svetu EU;

50. želi Komisijo opozoriti, da morajo vse države članice brezpogojno upoštevati Evropsko listino o lokalni samoupravi.

V Bruslju, 22. aprila 2009

Predsednik
Odbora regij
Luc VAN DEN BRANDE

Mnenje Odbora regij lokalne skupnosti: akterji razvoja

(2009/C 200/05)

ODBOR REGIJ

- pozdravlja sporočilo Evropske komisije, ki že v naslovu odkrito priznava vlogo lokalnih skupnosti v okviru mednarodnega sodelovanja z državami v razvoju;
- z zadovoljstvom ugotavlja, da je bila upoštevana večina elementov mnenj iz 2005, 2007 in 2008 o tej temi;
- priznava potrebo po usklajevanju dejavnosti razvojnega sodelovanja na vseh ravneh, hkrati pa poudarja vlogo lokalnih in regionalnih oblasti; želi, da bi bil dosežen napredek pri popolnem vključevanju lokalnih in regionalnih oblasti držav v razvojne politike in politike sodelovanja;
- pozdravlja in sprejema predlog Komisije, da v okviru evropskih institucij prevzame vlogo kontaktne točke za evropske institucije; predlog je popolnoma v skladu z določbami Pogodbe o njegovi vlogi;
- se zavezuje, da bo sprejel potrebne ukrepe in skupaj s Komisijo organiziral letne konference o decentraliziranem sodelovanju, ki bodo vključile vse, „ki so dejavni v tem sistemu sodelovanja“; predlaga, da se ta skupščina organizira po plenarnem zasedanju OR, prvič pa pred koncem leta 2009, če je to mogoče;
- predlaga, da v partnerstvu z Evropsko komisijo vzpostavi in organizirata „borzo“ za decentralizirano sodelovanje, ta pa bi imela obliko spletnega portala, ki bi bil nekakšno nadaljevanje teh konferenc z virtualnimi sredstvi;
- priporoča, da se dokumenti pripravijo ob upoštevanju potreb lokalnih in regionalnih oblasti po informacijah o razvojni politiki EU;
- opozarja, da je treba „vedeti, kdo kaj dela in kje“, če naj se prepreči podvajanje in zagotovi, da delo na tem področju temelji na razpoložljivih informacijah.

Poročevalec: g. Christophe Rouillon (FR/PES), župan mesta Coullaines

Referenčni dokument

Sporočilo Komisije Svetu, Evropskemu parlamentu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij: Lokalne skupnosti: akterji razvoja

COM(2008) 626 konč.

I. POLITIČNA PRIPOROČILA

ODBOR REGIJ

A Splošne ugotovitve

1. **pozdravlja** sporočilo Evropske komisije, ki že v naslovu odkrito priznava vlogo lokalnih skupnosti v okviru mednarodnega sodelovanja z državami v razvoju;

2. **pozdravlja tudi** pobudo Komisije, ki na podlagi tega priznava predvideva postopno strukturiranje razmerja med evropsko razvojno politiko in dejavnostmi lokalnih skupnosti na področju decentraliziranega sodelovanja. Poleg tega predlaga več načinov, kako bi to priznanje lokalnih skupnosti kot enega razvojnih akterjev tudi uveljavili;

3. **opozarja**, da so po objavi tega sporočila, tj. od 15. do 17. novembra 2008, v Strasbourgu potekali Evropski dnevi razvoja. Glede na svetovno gospodarsko krizo so se osredotočili na lokalno razsežnost razvoja. To je bila tudi priložnost, da se pred številnim občinstvom ocenijo pestre dejavnosti lokalnih in regionalnih oblasti, kot so: uradna predstavitev in razširjanje dokumenta z naslovom Razvojno sodelovanje v podporo lokalnemu upravljanju, ki je spremljajoči dokument k sporočilu Komisije; uradna predstavitev nove platforme lokalnih in regionalnih oblasti za razvoj, katere oblikovanje je Odbor regij priporočil že v svojem mnenju iz novembra 2005; ocena decentraliziranega sodelovanja za razvoj in partnerstvo v okviru slovesnosti, ki sta se je udeležila komisar, pristojen za razvoj in človekoljubno pomoč, ter predsednik Odbora regij;

4. **odobrava** dejstvo, da je Komisija predstavila posebni prispevek lokalnih in regionalnih oblasti k razvojnemu procesu in lokalni upravi ter da se je (kar je novost) oprla na jasne primere, da bi prikazala raznolikost in pestrost tega prispevka;

5. **z zadovoljstvom ugotavlja**, da je bila upoštevana večina elementov mnenj iz 2005, 2007 in 2008, ki se nanašajo na sodelovanje lokalnih in regionalnih oblasti pri razvoju;

6. **ne želi ponavljati** vseh vidikov decentraliziranega sodelovanja, saj jih je podrobno predstavil že ob drugih priložnostih. Želi samo **opozoriti**, da sta za to sodelovanje značilni raznolikost pravne podlage v državah članicah Unije in njegova velika dodatna vrednost k razvojnemu procesu v celem svetu. Njegova učinkovitost temelji na prisotnosti izvoljenih predstavnikov v lokalnem okolju, zaradi česar so najbolj seznanjeni s potrebami lokalnih upravičencev. Lokalne in regionalne oblasti, ki so vključene v decentralizirano sodelovanje, nabirajo izkušnje, ki jim omogočajo usposabljanje za svetovanje in pridobivanje strokovnosti, kar je zlasti pomembno za boj proti revščini ter za prispevek k uresničevanju razvojnih ciljev novega tisočletja ⁽¹⁾;

7. **opozarja tudi**, da imajo lahko v okviru mednarodnega sodelovanja lokalne in regionalne oblasti vodilno vlogo pri spodbujanju demokratične uprave na lokalni ravni. Odbor regij zato **pozdravlja** dejstvo, da je k sporočilu Komisije priložena evropska listina o razvojnem sodelovanju v podporo lokalni upravi, omenjena v točki 3, ki opredeljuje načela in področja delovanja. **Poziva k čim večjemu razširjanju tega besedila**, ki izhaja iz posvetovanj z državami članicami in partnerji v državah v razvoju ter poudarja zlasti potrebo po usklajevanju med različnimi akterji ne samo na lokalni ravni, temveč na vseh ravneh ukrepanja (lokalni, nacionalni in svetovni);

8. **poudarja**, da je poleg demokratičnega upravljanja, ki spodbuja sodelovanje javnosti, tudi sodelovanje lokalnih in regionalnih oblasti zelo pomemben dejavnik lokalnega razvoja zaradi raznolikosti področij delovanja ter javnih in zasebnih akterjev, ki

⁽¹⁾ Leta 2005, torej pet let po sprejetju razvojnih ciljev novega tisočletja (cilji so določeni za leto 2015), je poročilo generalnega sekretarja Združenih narodov (A/59/2005) opozorilo, da več kakor 1 milijarda oseb živi pod pragom revščine – z manj kakor enim dolarjem na dan. Glej celotno poročilo: <http://daccessdds.un.org/doc/UNDOC/GEN/N05/270/79>.

lahko pri tem sodelujejo. To sodelovanje lahko spodbudi organizacijo proizvodnje ter trgovinske in gospodarske dejavnosti, ki so koristne ljudem in okolju. Ta razsežnost je še zlasti pomembna za prikrajšana podeželska območja, saj omogoča boj proti revščini, izseljevanju v mesta in nezakonitemu izseljevanju v tujino;

9. **pozdravlja** dejstvo, da je Komisija poudarila vlogo lokalnih in regionalnih oblasti pri seznanjanju javnosti s problematiko razvoja in boja proti revščini v celem svetu. Gotovo bo to seznanjanje učinkovitejše, če bo temeljilo na povezavi med evropskimi lokalnimi skupnostmi in eno ali več skupnostmi iz držav v razvoju. Te dejavnosti seznanjanja javnosti so jasen izraz partnerstva, ki so ga vzpostavila razvojna združenja in skupine, saj večinoma temeljijo na podpori lokalnih združenj, ki povezujejo državljane, zainteresirane za vprašanja razvoja. Lokalne in regionalne oblasti lahko s seznanjanjem širše javnosti z nujnostjo razvoja prispevajo tudi k boljšemu vključevanju prebivalcev s priseljenkim ozadjem. Te dejavnosti, ki temeljijo na solidarnosti in povezovanju, lahko ljudem priseljenkega porekla ponudijo priložnost, da na novo razkrijejo kulturo svoje domovine in presežejo občutek odtujenosti.

B Opombe odbor regij

10. **želi navesti** nekaj opomb, saj se mu zdi, da so bistvene za boljšo opredelitev vloge lokalnih in regionalnih oblasti v evropski razvojni politiki;

11. **je zadržan** glede opredelitve decentraliziranega sodelovanja v sporočilu (uvodni okvir, str. 3 sporočila). Prej je Komisija decentralizirano sodelovanje opredeljevala kot sodelovanje na podnacionalni ravni in ne glede na naravo številnih akterjev, ki so vanj vključeni. Odbor želi poudariti svoje mnenje, da je decentralizirano sodelovanje v strogem pomenu besede tisto sodelovanje, v katerega so vključene lokalne skupnosti;

12. **poziva** Komisijo, da prizna, da ima decentralizirano sodelovanje zelo pomembno vlogo tudi pri varovanju in izboljšanju naravnega okolja ter da na lokalni ravni predstavlja odziv na sedanjo zaskrbljenost v svetu glede nevarnosti podnebnih sprememb, hkrati pa omogoča osveščanje prebivalcev;

13. **želi opozoriti**, da navedba finančnega prispevka lokalnih in regionalnih oblasti k javni razvojni pomoči ne bi smela zamegliti pomena njihovega kvalitativnega prispevka. Dodana vrednost njihovega delovanja izhaja predvsem iz dejstva, da njihove dejavnosti na lokalni ravni temeljijo na partnerstvu, za vzpostavitev katerega so se same odločile, in ne na izvajanju obveznosti, ki so jih sprejele države. Navedemo lahko primer manjših skupnosti, ki nimajo veliko finančnih sredstev, pa kljub temu izvajajo pomembne in primerne dejavnosti;

14. **potrjuje**, da je sodelovanje lokalnih in regionalnih oblasti lokalna razsežnost globalne strategije solidarnosti med bogatimi in revnimi regijami na našem planetu. Tako so se lahko skupnosti različnih vrst povezale v skupine. Ta prizadevanja za usklajevanje so pozdravili tudi v sklepkih, ki jih je o sporočilu Komisije sprejel Svet ministrov Evropske unije 10. novembra 2008;

15. **priznava** potrebo po usklajevanju dejavnosti razvojnega sodelovanja na vseh ravneh ter meni, da je Pariška deklaracija o učinkovitosti pomoči pomemben napredek. Odbor zato pričakuje, da se bo Komisija skupaj s svojimi delegacijami v državah upravičenkah na začetku osredotočila na spodbujanje oblikovanja koristnih partnerstev, pri tem pa spoštovala načelo subsidiarnosti in upoštevala posebnosti delovanja lokalnih in regionalnih oblasti;

16. z vidika boljše uprave je prevzemanje odgovornosti⁽¹⁾ za politike in strategije na področju sodelovanja in razvoja eno od temeljnih načel Pariške deklaracije o učinkovitosti pomoči. Odbor regij **želi to načelo posebej poudariti in izraziti mnenje**, da je za ta namen decentralizirano sodelovanje zaradi svoje bližine lokalni ravni še zlasti primerno. Glede na to **želi**, da bi bil dosežen napredek pri popolnem vključevanju lokalnih in regionalnih oblasti držav v razvoju v politike razvojnega sodelovanja.

II. OPERATIVNI VIDIKI

17. **z velikim zanimanjem pričakuje** predloge Komisije, s katerimi bo udejanjila svoje priznanje lokalnih in regionalnih oblasti kot akterjev razvoja, ter želi predstaviti naslednje ugotovitve:

O organizaciji strukturnega dialoga

18. **posebno pozdravlja** predlog Komisije za organizacijo dialoga o razvoju z lokalnimi in regionalnimi oblastmi. To je odziv na stalna prizadevanja lokalnih in regionalnih skupnosti v zadnjih letih, da dobijo priznanje ne samo kot akterji, temveč tudi kot polnopravni sogovorniki, ki se lahko vključijo „v različne mednarodne, dvostranske ter večstranske skupine donatorjev“;

19. **pozdravlja in sprejema** predlog Komisije, da v okviru evropskih institucij prevzame vlogo kontaktne točke, kar je popolnoma v skladu z določbami Pogodbe, v skladu s katerimi Komisija izraža stališča lokalnih in regionalnih oblasti;

⁽¹⁾ Odgovornost (*ownership*) je v Pariški deklaraciji iz leta 2005 na prvem mestu med obveznostmi partnerstva. S to obveznostjo partnerske države učinkovito vodijo svoje razvojne politike in strategije ter usklajujejo razvojne ukrepe. Glej besedilo Pariške deklaracije in druge z njo povezane dokumente, ki so na voljo na spletni strani OECD: www.oecd.org.

20. **se zavezuje**, da bo sprejel potrebne ukrepe za organizacijo letnih konferenc o decentraliziranem sodelovanju, ki jih predlaga sporočilo, ter **sprejema** zamisel, da lahko sodelujejo vsi, „ki so dejavni v tem sistemu sodelovanja“ na evropski ravni. Ne da bi izključili druge udeležence, to pomeni, da bi lahko Evropsko komisijo zastopali tako zadevni generalni direktorati kakor tudi več njenih delegacij – kot vodniki evropskega sodelovanja na ravni držav, ki bi bili iz vsega sveta. Poleg OR bodo sodelovale evropske regionalne in lokalne oblasti ter države v razvoju ali njihova združenja. Odbor regij znova prosi za finančno podporo Evropske komisije, ki bi bila dodatek k sredstvom, ki jih sam za to namenja. Da bi omogočili čim večje sodelovanje njegovih članov v razpravah skupščine, bi bilo zaželeno, da se ta skupščina organizira po plenarnem zasedanju OR, prvič pa pred koncem leta 2009, če je to mogoče.

O sredstvih za usklajeni pristop

21. **pozdravlja** načrt Komisije glede priprave „operativnih smernic“, se pa sprašuje, ali se nanašajo tudi na njene delegacije v državah (zaradi učinkovitejšega urejanja odnosov z lokalnimi in regionalnimi oblastmi) ali samo na lokalne in regionalne oblasti. V vsakem primeru bo pozdravil dokument, ki bi pomagal razjasniti vlogo različnih akterjev, pa čeprav le zaradi krepitve usklajevanja njihovih tozadevnih dejavnosti;

22. če se te „smernice“ nanašajo le na lokalne in regionalne oblasti, **meni**, da morajo upoštevati posebnosti decentraliziranega sodelovanja in že potrjenih izkušenj lokalnih skupnosti na tem področju. **Meni**, da ne gre toliko za „usmerjanje“, ampak bolj za upoštevanje potrebe lokalnih skupnosti po informacijah ter za to, da se jim omogoči razumevanje ciljev, logike in mehanizmov (ne da bi govorili o jeziku) razvojne politike EU, ki je zaradi zapletenosti pogosto razumljiva le strokovnjakom;

23. zato **priporoča**, da se dokumenti pripravijo po posvetovanju Komisije z lokalnimi in regionalnimi oblastmi. Vsebina dokumentov mora biti zaradi širokega občinstva primerna in napisana v razumljivem jeziku ter pristno odražati strukturirani dialog, ki je zaupan Odboru regij. To bi lokalnim skupnostim omogočilo (zlasti tistim, ki nimajo na voljo osebja, ki bi se lahko ukvarjalo z dejavnostmi sodelovanja), da se bolj učinkovito vključijo v evropske razvojne dejavnosti in mednarodno okolje EU.

O identifikaciji akterjev in dejavnosti decentraliziranega sodelovanja

24. **želi opozoriti**, da že od prvega mnenja o tej temi meni, da je identifikacija dejavnosti decentraliziranega sodelovanja **prednostna naloga**. „Vedeti, kdo kaj dela in kje“ je bistvenega pomena

ne samo za oceno te oblike sodelovanja, temveč tudi za spodbujanje oblasti držav članic, da se na svojih območjih povežejo ali da se dejavnosti v interesu sinergije porazdelijo v skladu z jasnimi interesi upravičenih oblasti;

25. **z zadovoljstvom ugotavlja**, da Svet v sklepih z dne 10. novembra 2008 o sporočilu Komisije slednjo spodbuja, da deluje v tej smeri na podlagi razpoložljivih informacij. Pravzaprav so začetne podatkovne baze že oblikovane – na pobudo nekaterih držav članic ali v okviru opazovalne skupine, ustanovljene v Barceloni, katere dejavnosti vključujejo tudi odnose med evropskimi ter latinskoameriškimi lokalnimi in regionalnimi oblastmi.

O vzpostavljanju novih partnerstev

26. **je že poudaril**, kako pomembno in potrebno je poznavanje obstoječih odnosov v okviru decentraliziranega sodelovanja, če naj se vzpostavijo izmenjava informacij in nova partnerstva, ki ustrezajo pričakovanjem lokalnih in regionalnih oblasti v državah v razvoju, soočenih z novimi odgovornostmi zaradi povečanja obsega decentraliziranih politik. Odbor zato **želi opozoriti** na potrebo po čim večjem zmanjšanju nevarnosti povzročanja zmede ali drobitve, ki lahko nastane po vzpostavitvi novih partnerstev, pri katerih niso upoštevana že obstoječa dejstva, kar bi namesto spodbujanja usklajevanja, ki je skladno z dobro upravo, povzročilo podvajanje, ki se mu je treba izogniti;

27. **predlaga**, da bi bila ta „nova partnerstva“ kvalitativne narave, in **pozdravlja** podporo predlogu za ustanovitev mehanizma za spodbujanje izmenjave informacij, ki ga je OR prestavil v enem svojih prejšnjih mnenj: „borza“ decentraliziranega sodelovanja, ki je omenjena v sporočilu, bi morala biti načrtovana kot sredstvo za stalni dialog z in med lokalnimi in regionalnimi oblastmi vseh regij sveta, vključenih v dejavnosti decentraliziranega sodelovanja. **Odbor regij** zato **predlaga**, da v partnerstvu z Evropsko komisijo to „borzo“ **vzpostavi in organizira** v obliki spletnega portala, ki bi bil nekakšno nadaljevanje letnih konferenc o decentraliziranem sodelovanju z virtualnimi sredstvi. Odbor bo v fazi zasnove „borze“ proučil obstoječe pobude, da bi se izognili tveganju podvajanja dela.

O krepitvi obstoječih povezav med skupnostmi

28. **se zaveda**, da vse povezave med evropskimi lokalnimi skupnostmi in državami v razvoju v strogem pomenu besede niso decentralizirano sodelovanje, ki pomaga partnerski skupnosti pri strukturiranju svojega razvoja v skladu z načeli dobre uprave;

29. **soglašja s stališčem**, da se lahko „prijateljski“ odnosi razvijajo v pomembnejše dejavnosti, če so vse lokalne skupnosti bolje seznanjene z možnostmi za decentralizirano sodelovanje. Odbor regij kot institucija, ki zastopa evropske lokalne in regionalne oblasti na vseh ravneh, meni, da lahko s pobudami za decentralizirano sodelovanje odigra ključno vlogo ter pripomore k vključevanju lokalnih in regionalnih oblasti v razvojne dejavnosti. To sodelovanje bi lahko, ob upoštevanju potreb partnerjev lokalnih in regionalnih oblasti, prevzelo obliko kratkoročnih tehničnih izmenjav;

30. **meni**, kot je že poudaril v svojem prvem mnenju o decentraliziranem sodelovanju, da je vloga predstavniških teles ali nacionalnih združenj lokalnih in regionalnih oblasti partnerskih držav ključnega pomena, saj ne samo, da vzpostavljajo vezi in omogočajo izmenjave med lokalno izvoljenimi predstavniki, ki se soočajo s podobnimi problemi, temveč lahko tudi z osrednjo oblastjo vzpostavijo dialog o opredelitvi strateških prednostnih nalog, pri katerih se upoštevajo podnacionalne ravni razvoja;

31. zato **priporoča** spodbujanje njihovega nastajanja in strukturiranja, vključno s podporo ustanavljanju regionalnih združenj, ter poziva k prizadevanjem za ta cilj – s podporo podobnih organizacij evropskih držav ali Evropske unije.

Dodatne opombe

32. **močno priporoča** previdnost glede **skladnosti** med načeli, navedenimi v besedilu, in programi ukrepov Evropske unije – ne glede na to, za katero območje sveta in uporabljeni evropski instrument sodelovanja gre. Na primer:

- obravnava razmerij med *mehanizmi proračunske pomoči* (s katerimi se bodo v prihodnje urejali prispevki EU in držav članic),

dotacijami, ki jih lokalnim skupnostim vrnejo osrednje vlade, ter pristojnostmi, na njih prenesenih z zakonodajo o decentralizaciji, ki so jo sprejele številne države, upravičene do pomoči;

- listina o upravi na različne načine potrjuje (kakor tudi študije OVSE in Svetovne banke med drugimi), da koristna decentralizacija temelji na dobri interakciji med vsemi ravnmi oblasti, kar predpostavlja, da osrednja raven primerno deluje in je učinkovita. Odbor zato želi, da bi se pri vmesnem pregledu tematskega programa Nedržavni akterji in organi lokalnih skupnosti v razvoju, ki ga je treba izvesti leta 2009, vprašali o primernosti podpore lokalnim skupnostim v državah, kjer so, kakor navaja program, razmere težavne;
- glede razpoložljivih finančnih sredstev je tematski program le vrh ledene gore. Odbor regij želi, da bi zadevni akterji iz EU in držav v razvoju dobili natančne informacije o učinkovitem vključevanju lokalnih skupnosti v izvajanje sporazumov o sodelovanju, da bi jih lahko po potrebi izboljšali. V tem primeru bi bilo dobrodošlo seznanjanje z dobrimi praksami in njihovo razširjanje;

33. **meni**, da dokument Komisije v celoti predstavlja velik napredek, pri katerem je treba poudariti pozitivno naravnost na decentralizirano sodelovanje lokalnih in regionalnih oblasti; **izraža** prepričanje, da je treba vzdrževati konstruktivni dialog med vsemi zadevnimi akterji, da bi ustrezno podprli prizadevanja lokalnih skupnosti iz EU in držav upravičenk v procesu sodelovanja in razvoja. Odbor regij **želi** in je **pripravljen** v celoti prevzeti vlogo, ki jo mora imeti kot evropska institucija, ki povezuje in prestavlja evropske lokalne skupnosti na vseh teritorialnih ravneh.

V Bruslju, 22. aprila 2009

Predsednik
Odbora regij
Luc VAN DEN BRANDE

Mnenje Odbora regij vloga lokalnih in regionalnih oblasti v novi strategiji za baltsko morje
(2009/C 200/06)

ODBOR REGIJ

- pozdravlja, da je Evropski svet Evropsko komisijo zaprosil za pripravo strategije za regijo Baltskega morja. Iz številnih razlogov je to območje še posebej primerno za pilotni projekt uvajanja notranje strategije EU za makroregijo in je, kot v primeru strategije za regijo Baltskega morja s pomočjo severne dimenzije, korak naprej v sodelovanju s tretjimi državami;
- poudarja, da mora strategija za Baltsko morje vključevati tudi lokalne in regionalne oblasti ter državljanje; meni, da bi morali biti Rusija in Norveška vključeni v strategijo za Baltsko morje, in sicer v vse faze priprave in izvajanja. Strategija mora biti povezana s severno dimenzijo, da bo učinkovita;
- predlaga, da Svet določi skupne cilje in dejavnosti v okviru strategije ter sprejema odločitve na tem področju. Vse odločitve bi pripravljala delovna skupina, na čelu katere bi bila Evropska komisija in v kateri bi bili predstavniki vlad baltskih držav, Evropske komisije, evropski poslanci ter predstavniki lokalnih in regionalnih oblasti, izbrani tudi izmed članov Odbora regij;
- predlaga, da te dejavnosti podpre forum za Baltsko morje, ki bi se sestajal enkrat letno. Forum bi združeval vrsto zainteresiranih strani, izbranih po enakih načelih kot za konference zainteresiranih strani, ki so bile organizirane v okviru priprave strategije za Baltsko morje, da bi razpravljali o njeni usmeritvi in izvajanju akcijskega načrta.

Poročevalec: Uno Aldegren (SE/PES), podpredsednik regionalnega sveta pokrajine Skåne

I. POLITIČNA PRIPOROČILA

ODBOR REGIJ

Splošne ugotovitve

1. pozdravlja, da je Evropski svet Evropsko komisijo zaprosil za pripravo strategije za regijo Baltskega morja. Iz številnih razlogov je to območje še posebej primerno za pilotni projekt uvajanja notranje strategije EU za makroregijo in je, kot v primeru strategije za regijo Baltskega morja s pomočjo severne dimenzije, korak naprej v sodelovanju s tretjimi državami;

2. pozdravlja namen upoštevanja podobnih makroregionalnih pobud in strategij za območje Črnega morja in Podonavski regiji, da bi vzpostavili okvir za večstransko sodelovanje, s katerim bi izboljšali sedanje oblike sodelovanja. Odbor je leta 2007 že sprejel mnenje o Črnem morju, zdaj pa pripravlja mnenje o Podonavski regiji. Regija Baltskega morja mora kot pilotna regija spremljati pripravo drugih strategij in izmenjavo izkušenj ter prispevati k razvoju sodelovanja v prihodnosti;

3. poudarja, da je v okviru vseh ciljev, ki jih je Evropska komisija določila za to strategijo, vloga lokalnih in regionalnih oblasti zelo pomembna;

4. ugotavlja, da je od devetih baltskih držav osem držav članic Evropske unije, tako da skoraj celotna obala baltskega morja pripada EU. Deveta država, Rusija, je z geografsko-političnega in gospodarskega vidika za EU še posebej pomembna. Enako velja za Norveško, državo EGP in dolgoletno partnerico z regijo Baltskega morja. Če upoštevamo še povodje Baltskega morja, sta z okoljskega vidika pomembni tudi Belorusija in Ukrajina;

5. ugotavlja, da se na območju Baltskega morja pojavlja več specifičnih vprašanj, ki so primerna za obravnavo na regionalni ravni. Baltsko morje je občutljivo, plitvo in zaprto morje s somornico in eno od prometno najbolj obremenjenih zaprtih morij na svetu. Transport energije v finskem zalivu se je tako od leta 1995 sedemkrat povečal in sedaj dosega približno 140 milijonov ton letno. Gospodarske razlike med državami, ki obkrožajo Baltsko morje, so velike, gospodarska dinamika pa je močno izražena;

6. opozarja na še posebej velike teritorialne razlike v regiji. Na severu Švedske in Finske so izredno redko poseljena območja, ki so močno oddaljena od trgov v srednji Evropi; na južni obali Baltskega morja je gostota prebivalstva po evropskih merilih „normalna“, srednjeevropski trgi so blizu;

7. poudarja, da se na območju Baltskega morja nahajajo pomembne surovine za EU, med drugim rude in gozdni viri, če prištejemo še Rusijo in Norveško, pa tudi nafta in plin;

8. poudarja, da mora strategija za Baltsko morje vključevati tudi lokalne in regionalne oblasti ter državljane;

9. meni, da bi morali biti Rusija in Norveška vključeni v strategijo za Baltsko morje, in sicer v vse faze priprave in izvajanja. Strategija mora biti povezana s severno dimenzijo, da bo učinkovita. Prek severne dimenzije je v strategijo za Baltsko morje vključeno tudi Barentsovo morje;

10. poudarja, da je bilo v zadnjih dvajsetih letih vzpostavljeno večstransko sodelovanje na vseh ravneh, tudi v okviru poglobljenih odnosov med obmejnimi regijami in pobratenimi mesti. To je pomemben temelj strategije za Baltsko morje, ki bi ga bilo treba uporabiti prav pri prizadevanjih za oblikovanje jasnejše skupne identitete Baltskega morja, ki je pomemben predpogoj za uspešno izvajanje strategije;

11. zaključuje, da ponuja regija Baltskega morja posebne možnosti in izzive za vključitev makroregionalne perspektive v sodelovanje EU, ki temelji na ideji, da pozitivni razvoj v enem delu regije ne obremenjuje razvoja v drugem delu, ali drugače povedano: trajnostni razvoj ni igra z ničelnim izidom. Vendar makroregionalna perspektiva po možnosti ne bi smela spodbujati nastanka med seboj tekmujočih zakonodaj, ki bi ogrožale pravni red Skupnosti – Evropa ne sme postati skupek različnih notranjih trgov, ki med seboj tekmujejo;

12. meni, da je strategija za Baltsko morje lahko eden od primerov izvajanja politike teritorialne kohezije;

13. poudarja tudi, da je usmeritev strategije, ki jo je izbrala Evropska komisija, odličen dokaz za to, da trajnostni razvoj temelji na treh stebrih: okoljski, gospodarski in socialni trajnosti. Temu je treba dodati še poseben pomen, ki ga imajo za regijo Baltskega morja energetska vprašanja, kar se mora ustrezno odražati v strategiji. Varen in okoljsko trajnosten dostop do energije je bistven za trajnostni razvoj gospodarstva v regiji;

14. opozarja, da bi moralo biti izvajanje evropske pomorske politike na regionalni ravni bistveni element strategije za Baltsko morje. V okviru strategije bi bilo treba zagotoviti dodatno spodbudo za razvoj te regije v primer evropske obmorske regije z najboljšo prakso, ta cilj podpira več organizacij Baltskega morja, pa tudi Parlamentarna konferenca Baltskega morja. Celostni pristop evropske pomorske politike idealno dopolnjuje medsektorski pristop strategije za Baltsko morje in bi ga bilo treba usklajeno izvajati;

15. podpira predlog šestih organizacij ⁽¹⁾ regije Baltskega morja o akcijskem načrtu v petih točkah „Čistejši ladijski prevoz v Baltskem morju“. Predlog je hkrati primer celostnega pristopa strategije za Baltsko morje in obravnave enega najresnejših problemov v regiji, tj. naraščanje škodljivih emisij z ladij. Zato priporočamo spodbujanje tega predloga kot vodilnega projekta v okviru predvidenega akcijskega načrta strategije;

16. poudarja, da so na voljo številni dobri primeri tega, kako pomembna so lokalna partnerstva za pozitiven gospodarski in socialni razvoj. Zato bi bilo treba v okviru strategije za Baltsko morje spodbujati lokalna in regionalna partnerstva med socialnim gospodarstvom, zasebnimi podjetji ter lokalnimi in regionalnimi oblastmi;

17. meni, da so cilji, ki jih Komisija zastavlja s strategijo za Baltsko morje – okoljska trajnost, gospodarsko uspešna, dostopna, privlačna in varna regija – dobri, vendar zelo široki. To bo sprožilo posebne zahteve po določitvi prednostnih nalog in ciljev programa ukrepanja. Sodelovanje s pristojnimi upravnimi organi bo odločilno za uspešnost strategije, prav tako kot tudi sposobnost oblikovanja sistemov upravljanja na več ravneh, ki v izvajanje vključujejo lokalno in regionalno raven;

18. poudarja, da je treba bolje razviti vezi med ljudmi na pribaltskem območju, če želimo, da bi ti dojeli, da je strategija za Baltsko morje skupen projekt in skupna odgovornost. To mora potekati na nadnacionalni ravni, vključiti pa je treba tudi državljanke, zlasti mlade. Eden od načinov bi lahko bil poglobitev in izboljšanje našega razumevanja zgodovine, npr. s skupno knjigo o zgodovini pribaltskega območja. Cilj tega je ustvariti in okrepiti skupno pribaltsko identiteto.

Izvajanje in oblike upravljanja

19. poudarja, da za regijo Baltskega morja že obstajajo številne makroregionalne in nacionalne strategije za različna politična področja in številni primeri uspešnih projektov v okviru nekaterih od teh področij. Velika priložnost strategije za Baltsko morje, da ustvari dodano vrednost, je v celostnem teritorialnem in političnem skupnem pristopu ter v utiranju poti za povezano in ambiciozno izvajanje;

20. poudarja, da je uspešnost strategije odvisna od obsežne mobilizacije evropskih, makroregionalnih, nacionalnih, regionalnih in lokalnih akterjev, ki morajo biti vključeni v njeno oblikovanje in izvajanje;

21. pozdravlja široko zasnovan proces posvetovanja, ki ga Evropska komisija izvaja v okviru strategije za Baltsko morje. Organizirane so bile koristne konference in forumi, ki so pokazali obsežno in poglobljeno zavezanost glede vprašanj, povezanih s tematiko Baltskega morja, in ta je pomemben vir za nadaljnje

izvajanje strategije. Organizirani dogodki so pokazali tudi, da so lokalne in regionalne oblasti ključni akterji pri vseh štirih zastavljenih ciljih;

22. poudarja, da je uspešnost strategije za Baltsko morje odvisna od razpoložljivosti sredstev za njeno izvajanje. Če bo sklenjeno, da v ta namen ne bodo vložena nobena nova sredstva, jih bo treba pridobiti s prerazporeditvijo razpoložljivih sredstev. Načine ukrepanja na tem področju je treba pojasniti čim prej in pri tem upoštevati cilje in potrebe strategije za Baltsko morje. Na nekaterih od teh političnih področjih potekajo ocenjevanja ali razprave o reformah, v katere je treba vključiti vidike strategije za Baltsko morje;

23. opozarja, da kljub obsežnemu soglasju glede izzivov in potrebnih ukrepov za njihovo obvladovanje, težav ne smemo podcenjevati. Zdi se, da primanjkuje pripravljenosti za vzpostavitev novih institucij in zagotavljanje novih virov. Rečeno pa je bilo, da bi bilo treba učinkoviteje izkoristiti obstoječe strukture in sredstva. To izhodišče je sicer pohvalno, vendar OR opozarja, da to ne sme biti opravičilo za opustitev preoblikovanja prednostnih nalog in prizadevanj. Zato je potrebno politično vodenje in odločen prevzem odgovornosti;

24. poudarja, da so za oblikovanje strategije, obravnavanje nje-nega izvajanja in sprejemanje ustreznih odločitev potrebne platforme in forumi, čeprav naj bi izhajali iz načela, da naj se ne ustanavljajo nove strukture in organizacije;

25. predlaga, da Svet določi skupne cilje in dejavnosti v okviru strategije ter sprejme odločitve na tem področju. Vse odločitve bi pripravljala delovna skupina, na čelu katere bi bila Evropska komisija in v kateri bi bili predstavniki vlad baltskih držav, Evropske komisije, evropski poslanci ter predstavniki lokalnih in regionalnih oblasti, izbrani tudi izmed članov Odbora regij;

26. predlaga, da te dejavnosti podpre forum za Baltsko morje, ki bi se sestajal enkrat letno. Forum bi združeval vrsto zainteresiranih strani, izbranih po enakih načelih kot za konference zainteresiranih strani, ki so bile organizirane v okviru priprave strategije za Baltsko morje, da bi razpravljali o njeni usmeritvi in izvajanju akcijskega načrta. Na letnem srečanju foruma bi predložili poročilo o nadaljnjem spremljanju in rezultatih, ki bi vsebovalo regionalne kazalnike in primere. Pristojni organi bi po potrebi pripravili poročilo o posameznih političnih področjih; na področju okolja bi na primer poročilo pripravila Helsinška komisija (HELCOM). Na tem forumu bi bili zastopani tudi Rusija in Norveška;

27. meni, da mora biti Odbor regij zastopan na forumu za Baltsko morje. Medregionalna skupina OR za politiko Baltskega morja zadovoljivo pokriva strategijo za Baltsko morje in nadaljuje z delom;

⁽¹⁾ Združenje baltskih držav za subregionalno sodelovanje (*Baltic Sea States Subregional Cooperation – BSSSC*), Komisija za Baltsko morje (*CPMR Baltic Sea Commission*), Baltski razvojni forum (*Baltic Development Forum*), Baltska evroregija (*Euroregion Baltic*), Zveza baltskih mest (*Union of the Baltic Cities*), Mreža baltskih otokov B7 (*B7 Baltic Islands Network*).

28. poudarja, da je strategija za Baltsko morje sicer namenjena državam članicam na baltskem območju, vendar bo Rusija imela pomembno vlogo pri zagotavljanju učinkovitega izvajanja na večini političnih področij. Za konkretna vprašanja v zvezi s to strategijo je zato potreben enakopraven dialog z Rusijo, ki bi dopolnjeval splošni strukturirani dialog v okviru severne dimenzije;

29. ugotavlja, da bi moral biti v vsaki državi, na katero se naša strategija za Baltsko morje, imenovan vodilni predstavnik vlade, ki bi imel posebno odgovornost za izvajanje strategije. Ta predstavnik bi lahko imel tudi vlogo kontaktne osebe. Ta model bi lahko temeljil na modelu, ki se od leta 2005 uporablja za izvajanje lizbonske strategije;

30. ugotavlja, da se bodo projekti, ki so del strategije za Baltsko morje, izvajali v okviru obstoječih struktur za strukturne sklade. Prednostne naloge strategije za Baltsko morje bodo upoštevane v merilih za upravičenost, nadzor nad rezultati pa naj bi prevzel organ odločanja. Posebna naloga bi bila spodbujanje vodilnih projektov (*flagship projects*), ki bi perspektivo Baltskega morja krepili v vprašanih, ki so še posebej pomembna za uspešno izvajanje strategije. Poleg tega bi morali biti še posebej prepoznavni, odražati pa bi morali cilj, da območje Baltskega morja postane vzorna regija;

31. poudarja, da bodo imeli projekti ključno vlogo pri izvajanju, kar bo med udeleženci projekta in zainteresiranimi stranmi sprožilo visoke zahteve po učinkovitem učenju, ki bo usmerjeno v rezultate in bo temeljilo na izkušnjah, zbranih na podlagi uspešnih projektov. Primer, kako bi to lahko potekalo, je učni program, ki je bil oblikovan v okviru švedske nacionalne strategije za izvajanje strukturnih skladov 2007–2013;

32. priporoča, da se obstoječim organizacijam na območju Baltskega morja dodeli posebna vloga: lahko bi na primer sodelovale pri forumu za Baltsko morje. Te organizacije so dober primer sodelovanja, ki se je v regiji razvijalo skoraj 20 let, in ponujajo številne primere konstruktivnega in uspešnega sodelovanja držav na območju Baltskega morja, ki mejijo na EU;

33. poudarja, da se sodelovanje na območju Baltskega morja odraža tudi v številnih partnerstvih med mesti v tej regiji. Ta so tako izhodišče za poglobljeno sodelovanje pri bistvenih lokalnih in regionalnih nalogah kot platforma za srečevanje ljudi iz različnih predelov regije. Tovrstna srečanja so omogočila odpravo ovir za povezovanje ter oblikovanje skupne baze izkušenj in spoznanj. Na podlagi tega se je oblikoval skupen pogled na zgodovino, izzive in probleme;

34. priporoča, da se udeležencem foruma za Baltsko morje dodeli posebna odgovornost za razširjanje znanja in seznanjanja državljanov s strategijo za Baltsko morje, saj brez aktivne udeležbe in sodelovanja državljanov ni mogoče ustvariti skupne zavesti, ki jo potrebujemo.

Okoljska trajnost

35. poudarja, da mora strategija za Baltsko morje temeljiti na obstoječih strategijah in pobudah, ki jih je treba dosledno izvajati. To velja predvsem za akcijski načrt komisije HELCOM za Baltsko morje in za okvirno direktivo o morski strategiji. Dodatna prednost programa komisije HELCOM je, da ga je Rusija že potrdila;

36. poudarja, da bi moral biti poglobljen cilj trajnostni razvoj, ki bi temeljil na treh stebrih lizbonske strategije in göteborgske agende, namreč gospodarski, socialni in okoljski trajnosti. V okviru strategije mora biti jasno, da trajnostni razvoj ni igra z ničelnim izidom, pri kateri obstajajo le zmagovalci in poraženci. Treba je ohraniti celosten pogled in izhajati iz dejstva, da so različna politična področja med seboj povezana in tvorijo skupno podlago za trajnostni razvoj;

37. poudarja, da nedavno drastično poslabšanje gospodarskega položaja na območju Baltskega morja ne bi smelo povzročiti zapostavljanja okoljskih vidikov;

38. meni, da je iz cilja za okoljsko trajnostnost še posebej jasno, kako pomembna je vključitev Rusije in širšega povodja Baltskega morja, torej tudi Belorusije in Ukrajine, v strategijo Baltskega morja, če pomislimo samo na vprašanja v zvezi z ravnanjem z odpadnimi vodami, prometom, rabo energije, Kaliningradom in Sankt Peterburgom;

39. priporoča, da naj bo eden od okoljskih ciljev ta, da območje Baltskega morja postane vodilna regija z najboljšo prakso na področju okoljske trajnosti;

40. vidi poseben problem Baltskega morja v tem, da je to plitvo morje, ki ima omejeno povezavo z oceanom. Voda je razmeroma hladna, tako da se kemikalije razgrajujejo počasi. Tudi biotska raznovrstnost je zaradi somornice in hladnega podnebja omejena. Za izmenjavo vode je potrebno veliko časa. Zaradi tega je potrebnege precej časa za zmanjšanje vsebnosti kemikalij ali za obvladovanje evtrofikacije;

41. opozarja na potrebo po ustreznem prostorskem načrtovanju na obalnih območjih v skladu s predlogi šestih regionalnih organizacij in mrež na območju Baltskega morja (BSSSC, B7 Baltic Islands Network, evroregija Baltskega morja, Baltic Development Forum, komisija Baltskega morja pri CPMR, zveza baltških mest (UBC)). Pri tem je treba izhajati iz že obstoječih zmogljivostnih načrtovanja in v celoti spoštovati načelo subsidiarnosti;

42. meni, da je pomembno zmanjšati emisije podnebju škodljivih plinov z uporabo obnovljivih in okolju prijaznih virov energije ter z učinkovitejšim čiščenjem odpadnih plinov. Emisije, ki nastanejo pri kopenskem, pomorskem in zračnem prometu, je treba znižati na raven, ki bo v skladu s trajnostjo;

43. opozarja, da evtrofikacija sodi med najresnejše okoljske probleme na območju Baltskega morja. S pomočjo akcijskega načrta komisije HELCOM za območje Baltskega morja naj bi Baltsko morje do leta 2021 doseglo dobro ekološko stanje. Z vidika evtrofikacije je to ambiciozen cilj. Na začetku bi lahko pomembne rezultate dosegli s sprejemljivimi stroški in v ta namen prizadevanja osredotočili na velike onesnaževalce. Nato se bodo mejni stroški in zahteve, povezane z zagotavljanjem trajnosti, povišali;

44. poudarja, da je treba v povezavi s tekočim pregledovanjem skupne kmetijske politike jasno opredeliti in upoštevati vplive na okolje. Drug priporočljiv ukrep je prepoved fosfatov v pralnih sredstvih, ki v Nemčiji, Švedskem in drugih državah članicah že velja, zlasti za gospodinjske detergente za perilo. Direktivo 98/34/ES z dne 22. junija 1998 in Uredbo (ES) št. 648/2004 z dne 31. marca 2004 je treba spremeniti, da bi v EU prepovedali uporabo te snovi v vseh detergentih, vključno z industrijskimi detergenti in detergenti za pomivalne stroje. Učinkovitejše čiščenje fosfatov iz odpadnih voda bi prav tako prispevalo k dobrim rezultatom;

45. poudarja, da je pomorski promet – in bo tudi v prihodnje – bistvenega pomena za gospodarsko vključevanje regije Baltskega morja. Pri tem se je treba ukvarjati z vedno večjimi okoljskimi problemi. Akcijski načrt komisije HELCOM je dobro izhodišče za to, na voljo pa so tudi številni stroškovno učinkoviti ukrepi, ki bi jih lahko sprejeli. Zmanjšati je treba predvsem emisije žveplovih in dušikovih oksidov. Na okrogli mizi v Gdanskju oktobra 2008 je bilo obravnavanih več predlogov, med drugim prepoved plovil, ki ne izpolnjujejo varnostnih zahtev (t. i. podstandardno ladjeve). Drugi možen ukrep bi bil uvedba trgovanja s pravicami do emisij za žveplove in dušikove okside za ladje v skladu s pravili, ki se uporabljajo v posamezni državi. Poleg tega bi morali prepovedati tudi baker in premaze proti obraščanju za ladje in podmornice. Ladjam v pristanišču bi morali omogočiti lažjo uporabo električne energije s kopnega;

46. opozarja, da je tudi čiščenje odpadnih voda pomembno področje za izboljšave, pri čemer je pristojnost lokalnih in regionalnih oblasti osrednjega pomena. Pri tem je treba omeniti „partnerstvo uporabnikov voda“ (*Water Users Partnership*), ki ga je izpostavila evroregija Baltskega morja v svojem prispevku k posvetovanjem o strategiji za Baltsko morje, ki spodbuja izboljšanje upravljanja z vodnimi viri;

47. poudarja, da se staležev rib ne sme ohranjati le na sedanjih ravni, temveč jih je treba obnoviti. Upravljanje ribolovnih virov mora potekati v skladu z načeli, prilagojenimi občutljivemu ekosistemu Baltskega morja. V zvezi s tem Odbor pozdravlja dejstvo, da so posebne značilnosti ribolovnih virov priznane v Uredbi (ES) št. 2187/2005 z dne 21. decembra 2005 o ohranjanju ribolovnih virov s tehničnimi ukrepi v Baltskem morju, Beltih in Soundu; želi še posebej poudariti, da je ta uredba, ki je bila sprejeta po obsežnih posvetovanjih z zainteresiranimi stranmi, po prvem januarja 2006 precej poenostavila upravljanje ribolovnih virov

v Baltskem morju ter omogočila, da se večstransko upravljanje ribolovnih virov, v katerega so vključene baltske države, v okviru mednarodne komisije za ribolov v Baltskem morju (IBSFC) nadomesti z dvostranskim upravljanjem (Evropska unija in Ruska federacija);

48. opozarja, da mora biti tudi turizem kot osrednji element gospodarsko uspešnega območja Baltskega morja okoljsko trajnosten. Čisto in naravno okolje je pomemben sestavni del celotne vtisa, ki ga dobijo turisti o območju Baltskega morja in jih privablja v to regijo; hkrati pa turizem predstavlja tveganje za okolje, kar negativno vpliva na to podobo.

Gospodarsko uspešna regija

49. ugotavlja, da se je območje Baltskega morja po dolgem obdobju močne gospodarske rasti sedaj znašlo v gospodarskem upadu. Treba je hitro ukrepati, vendar pa ob tem ne smemo pozabiti strateške perspektive, ki je osnova strategije Baltskega morja. Gospodarski razvoj je neločljivo povezan s spremembami, in čeprav akutni problemi zasenčijo strateško perspektivo, pa splošni izzivi – demografski razvoj in mednarodna konkurenca v procesu globalizacije – še vedno ostajajo;

50. poudarja, da si je treba še naprej prizadevati za učinkovito in usklajeno izvajanje notranjega trga v regiji. To je pomemben dejavnik za gospodarsko blaginjo na območju Baltskega morja. Trgovinske ovire in težave zaradi birokracije so v glavnem prizadele mala in srednje velika podjetja. Zaradi različne razlage predpisov obstaja nevarnost pojava novih regionalnih trgovinskih ovir. Poznavanje notranjega trga je treba izboljšati v upravljanju in sodstvu posamezne države. Pomembni so tudi forumi, na katerih lahko potekajo usklajevanja in izmenjave izkušenj. V povezavi s tem opozarjamo na spletno mrežo SOLVIT (<http://ec.europa.eu/solvit/>) kot kontaktno točko za pomoč pri reševanju težav z izvajanjem zakonodaje o notranjem trgu;

51. poudarja, da je podjetniška dejavnost zlasti malih in srednje velikih podjetij predpogoj za gospodarsko uspešno območje Baltskega morja, zato je treba spodbujati podjetniški duh in podjetniško dejavnost. Treba je izboljšati dostop MSP do tvegane kapitala;

52. priporoča prizadevanja za izboljšanje dostopa do tvegane kapitala za ustanavljanje novih podjetij, zlasti do začetnega kapitala (*seed money*). Poleg tega so potrebna tudi prizadevanja za krepitev podjetniškega duha, predvsem pri mladih podjetnikih;

53. ugotavlja, da je pri ustanavljanju novih podjetij pogosto v ospredju trženje inovacij, ne glede na to, ali izpolnjujejo tehnične zahteve ali ne; zato priporoča, da se v okviru strategije za Baltsko morje obravnavajo vprašanja, kot so usklajena politika grozdov, usklajeni sistemi inovacij, inovacijski programi in vodilni projekti. Treba je izboljšati možnosti akterjev, da zaprosijo za sredstva za raziskave in razvoj v drugih državah regije Baltskega morja;

54. opozarja tudi, da se odnos do podjetništva izoblikuje zelo zgodaj, zato je treba začeti z uvajanjem v podjetništvo in obravnavanjem te tematike že v šolah, na univerzah in v visokošolskih ustanovah;

55. predlaga, da države, ki jih zajema strategija za Baltsko morje, pripravijo skupni program za spodbujanje trajnostnega turizma. V zvezi s tem je treba še posebej poudariti pomen narave in okolja ter bogato kulturno in zgodovinsko dediščino;

56. poudarja, da je regija Baltskega morja bogata z viri surovin, zlasti mineralov in lesa. Razmisliti bi bilo treba tudi o posebni strategiji za rudna bogastva na baltskem območju, pri tem pa upoštevati predlog direktive o določitvi okvira za varstvo tal (COM(2006) 232 konč. – glej mnenje OR 321/2006), ki poleg tega, da določa skupne cilje za varstvo tal, omogoča državam članicam veliko mero prilagodljivosti pri izbiri načinov doseganja teh ciljev (obvezni rezultati, ki jih je treba doseči, in svobodna izbira instrumentov). Za uspešno gospodarstvo je pomembno, da se ti viri surovin lahko pridobivajo in upravljajo trajnostno in učinkovito. Iz tega izhajajo visoke zahteve po infrastrukturi za trajnostni prevoz;

57. ugotavlja, da so energetska vprašanja zdaj in bodo tudi v prihodnje osrednjega pomena za razvoj gospodarstva na območju Baltskega morja. Prizadevanja za večjo energetske učinkovitost so pri tem pomembna, čeprav je varna in stabilna oskrba z viri energije in elektriko odločilnega pomena. Baltske države so iz zgodovinskih razlogov še vedno priključene na rusko električno omrežje. Vključiti se morajo v nordijsko in evropsko električno omrežje in postati del energetskega trga za EU in območje Baltskega morja, za kar so potrebni priključki, prilagoditev pravil in naložbe v infrastrukturo;

58. poudarja, da je prost pretok delavcev pomemben sestavni del vključevanja v območje Baltskega morja in da ga je treba dosledno izvajati;

59. podpira stališče mreže sindikatov Baltskega morja (BASTUN), da je treba socialno razsežnost vključiti v strategijo za Baltsko morje. Strategijo je treba uporabiti za zagotovitev pravičnega in nemotenega delovanja trgov dela v regiji. Primerne delovne razmere morajo veljati za pomemben vidik konkurenčnosti regije, saj so vse pomembnejša prednost v boju za dobro kvalificirano delovno silo;

60. poudarja, da bo imelo znanje in s tem t. i. „peta svoboščina“, torej prost pretok znanja, osrednjo vlogo na področju konkurenčnosti in gospodarskega razvoja v prihodnosti. Pri tem je mobilnost študentov na območju Baltskega morja pomemben vidik, vendar v tej regiji ni razširjena. Delež mladih, ki bi radi študirali na območju Baltskega morja, je majhen, čeprav bi bilo to pomembno za poglobljeno gospodarsko vključevanje. Očitno študij na območju Baltskega morja ni obravnavan kot uspešen dejavnik za poklicno pot. Ena od pomembnih nalog za strategijo za Baltsko

morje je priprava analize, zakaj je temu tako in kaj bi lahko storili, da bi študij v neki drugi državi Baltskega morja postal privlačnejša možnost. Gre za kakovost študija in verjetno tudi za znanje jezikov;

61. v mobilnosti raziskovalcev in rezultatov raziskav vidi pomemben dejavnik uspešnosti za razvoj v regiji Baltskega morja. Pri spodbujanju mobilnosti raziskovalcev sta zelo pomembna razpoložljivost zanimivih projektov in financiranje, razvijati pa je treba tudi sodelovanje med različnimi akterji, deloma med univerzami in visokimi šolami, ter med akademskimi krogi, gospodarstvom in javnimi akterji v okviru modela *Triple Helix*.

Dostopna in privlačna regija

62. meni, da morajo prizadevanja, da območje Baltskega morja postane dostopna in privlačna regija, temeljiti tako na fizični infrastrukturi (na primer na prometnih sistemih) kot na infrastrukturi, ki temelji na znanju, za prenos znanja, informacij, storitev itd. Poleg tega gre še posebej za povezovanje nacionalnih struktur in sistemov v regionalno mrežo. Danes prevladuje težnja, da se načrtovanja na področju infrastrukture ustavijo na mejah. Tukaj mora biti cilj oblikovanje celostnega območja Baltskega morja, pogoj za to pa je, da se vzhodno-zahodna perspektiva obravnava tako resno kot severno-južna. Vzhodno-zahodni prometni koridorji zagotavljajo tudi odprtje na trge vzhodno in jugovzhodno od območja Baltskega morja;

63. opozarja, da območje Baltskega morja s strukturnega vidika zaznamuje močno neravnotežje med zelo redko poseljenimi območji na severu in gosteje poseljenimi območji na jugu. Na severu so razdalje med gosto naseljenimi središči velike, prometno omrežje pa je slabo razvito. Baltske države in najbolj severne regije je treba bolje povezati z osrednjimi baltskimi regijami in jih vključiti v vseevropska prometna omrežja. Nujno je treba izboljšati železniške zmogljivosti;

64. priporoča obsežnejše skupno načrtovanje čezmejnih prometnih tokov kot doslej, da bi pospešili vključevanje. Tako lahko na primer pričakujemo boljši prometni pretok, če se bo železniški promet dosledneje obravnaval z vseh zornih kotov in če se bodo direktive EU o železniškem prometu razlagale bolj usklajeno;

65. opozarja, da je ena od posebnosti regionalnega prometnega sistema na območju Baltskega morja ta, da bodo vsi načini prevoza enako pomembni. Promet bo tako kopenski kot po morju; prevoz blaga bo na primer potekal po železnici in kratkih pomorskih poteh, pa tudi po zraku. Zato je nujno treba zasnovati prometne koridorje, ki bodo omogočali nemoteno prehajanje med načini prevoza, torej intermodalnost. To predstavlja velike logistične izzive in tudi trajnostni vidiki niso nič manj pomembni;

66. poudarja, da bo ena od pomembnih nalog boljše izkoriščanje obstoječih sistemov. Treba je opredeliti ozka grla in jih odpraviti. Mednarodne, nacionalne, regionalne in lokalne prometne sisteme je treba med seboj povezati;

67. meni, da je treba hitro razširiti čezmejne dele omrežja TEN-T, pri čemer ne smemo pozabiti na izboljšanje načina in sodelovanja v okviru konkurenčne logistične mreže;

68. poudarja, da kljub temu, da naj bi kopenski in pomorski promet predstavljala glavino prevoza blaga in v veliki meri tudi prevoz potnikov, ne smemo spregledati pomena letalskega prevoza za mobilnost oseb v regiji. Nujno je treba š naprej razvijati infrastrukturo za zračni promet, in sicer tudi regionalna letališča;

69. opozarja na pomen, ki ga je dobil Öresundski most kot infrastrukturna naložba za regionalno gospodarsko življenje in za odstranitev ozkih grl. Tudi most prek ožine Fehmarn bi bil izrednega pomena in zamisel o tem bi morali takoj uresničiti;

70. opozarja, da je poleg naložb v fizično infrastrukturo treba pospešiti razširitev delujoče in celostne infrastrukture, ki temelji na znanju ter torej prednost nameniti IKT. Tovrstne naložbe bodo zelo pomembne za prihodnjo konkurenčnost in razvoj, potrebno pa bo vlagati tako v programsko kot v strojno opremo. V to kategorijo sodi nadaljnja razširitev širokopasovnih povezav v regiji, kar bi lahko bil eden od vodilnih projektov. Za zagotovitev preglednosti in usklajevanja bi bilo treba vzpostaviti regionalni nadzor. Pomembna je nevtralnost ponudnikov, da razširitev širokopasovnih povezav ne bi bila vezana na ponudnike ter da ne bi privedla do lokalnih ali regionalnih monopolov. „Mehko infrastrukturo“ sestavljajo tako skupni standardi, kot na primer za elektronsko identifikacijo na celotnem območju Baltskega morja. To je predpogoj za trgovino s storitvami, ki temeljijo na informacijski tehnologiji.

Varna regija

71. opozarja, da je Baltsko morje (in bo tudi v prihodnje) eno najbolj prometno obremenjenih morij na svetu. Trenutno po njem plove dnevno več kot 2 000 ladij. Tudi če bo gospodarski zastoj tu pustil posledice, bo ladijski promet še vedno naraščal. Poleg tega je Mednarodna pomorska organizacija (IMO) Združenih narodov Baltskemu morju, razen ruskih teritorialnih voda, podelila status posebno občutljivega morskega območja (*Particularly Sensitive Sea Area – PSSA*), kar odpira možnosti za sprejetje varnostnih ukrepov na področju prometa v Baltskem morju;

72. opozarja, da bo precejšnja količina prometa zvišala potrebe po skupni pripravljenosti in možnosti ukrepanja. Ostro rečeno, ne gre za vprašanje, ali bo v Baltskem morju prišlo do večje

nesreče, temveč kdaj. V tem primeru bi imele posledice čezmejno razsežnost, zato se pojavlja zahteva po ustrezni čezmejni pripravljenosti in zmožnosti ukrepanja;

73. si prizadeva za usklajeno zmožnost ukrepanja in usklajeno strukturo za učinkovite ukrepe. Lokalno in regionalno perspektivo je treba vključiti že na začetku. OR predlaga, da se akcijski načrt „Baltic Master Project Action Plan“ izvaja v okviru preventivne pripravljenosti načrtovanja, razvoja in izboljšanja prostorskega načrtovanja na celotni obali območja Baltskega morja ter boljšega nadzora ladijskih premikov v Baltskem morju. V zvezi s tem opozarja na uredbo o tankerjih z enojnim trupom ⁽¹⁾ in pozdravlja tretji zakonodajni paket o pomorski varnosti (tako imenovani paket Erika III), ki ga je 11. marca 2009 sprejel Evropski parlament. Paket, ki bo začel veljati leta 2012, ne obsega samo odškodnine potnikom, temveč tudi inšpekcijske preglede, opremljanje ribolovnih ladij s sistemom za samodejno identifikacijo in sledenje, pristaniški nadzor, zavarovanje ladij, raziskovanje nesreč in imenovanje organa, ki odloča o zatočišču za ladje v težavah; Odbor poudarja, da je treba povečati zmogljivosti za spremljanje prometa, ki že obstajajo v Finskem zalivu, da bi zaobsegli celotno Baltsko morje. Poleg tega je priporočljivo, da se sprejme skupni mehanizem za spremljanje skladnosti;

74. poudarja, da je pomembno vprašanje, ki mu je v okviru strategije za Baltsko morje treba nameniti pozornost, javno zdravje. Ob hitri gospodarski preobrazbi lahko problemi privedejo do preseljevanja mladih s podeželja v mesta. Velike razlike med skupinami prebivalstva, pri katerih lahko revščina celo narašča, na primer pri otrocih, je in še naprej ostaja velik socialni problem. Marginalizacija, ki vodi do zlorabe alkohola in drog, ter zdravstvene težave zaradi načina življenja so prav tako socialni problemi, ki jih je treba reševati usklajeno in na regionalni ravni;

75. meni, da je zelo pomembno, da se zdravstvena vprašanja obravnavajo skupaj z državami na območju Baltskega morja, ki mejijo na EU. V Rusiji, Belorusiji in Ukrajini so težave z javnim zdravjem pogost pojav. Pomembno izhodišče na tem področju je severna dimenzija in njena platforma „Northern Dimension Partnership in Public Health and Social Well-being“ (NDPHS). To partnerstvo bi moralo biti pomembno izhodišče, ki bi mu morali nameniti več pozornosti;

76. opozarja, da mora biti glavna prednostna naloga platforme NDPHS obvladovanje širjenja infekcijskih bolezni. Mednje sodijo na primer HIV/AIDS, tuberkuloza in težave z mikroorganizmi, odpornimi na antibiotike. Nadaljnja prednostna naloga bi morala biti izboljšanje socialnega dobrega počutja;

⁽¹⁾ Uredba (ES) št. 417/2002 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. februarja 2002 o pospešenem uvajanju zahtev o dvojnem trupu ali enakovrednih konstrukcijskih zahtev za tankerje z enojnim trupom.

77. poudarja, da organizirani kriminal resno ogroža varnost na območju Baltskega morja. Kriminalne združbe so vedno bolj razvite in delujejo prek meja. Baltske države morajo zato v okviru enotnega pristopa nadaljevati boj proti organiziranemu kriminalu, tihotapljenju drog in trgovini z ljudmi v tej regiji. Ta vidik je treba poudariti v strategiji za Baltsko morje. Regionalno policijsko sodelovanje v okviru delovne skupine za organiziran kriminal v regiji Baltskega morja (*Task Force on Organised Crime in the Baltic Sea Region – BSTF*) že obstaja. Pri tem sodelujejo tudi Norveška, Islandija in Rusija ter Europol in Interpol. S strategijo

za Baltsko morje bi bilo treba to sodelovanje okrepiti kot dopolnitev sodelovanja, ki poteka tudi v okviru EU;

78. poudarja potrebo po zaščiti kritične infrastrukture, torej ustanov ali sistemov, potrebnih za osrednje družbene dejavnosti, ki zagotavljajo zdravstveno oskrbo, varnost in gospodarsko ali socialno blaginjo državljanov. Prekinitev delovanja ali uničenje teh ustanov bi lahko imelo resne posledice. Promet, oskrba z energijo in izmenjava informacij so primer osrednjih dejavnosti, ki zahtevajo delujočo infrastrukturo.

V Bruslju, 22. aprila 2009

Predsednik
Odbora regij
LUC VAN DEN BRANDE

Mnenje Odbora regij vloga lokalnih in regionalnih oblasti v okviru vzhodnega partnerstva

(2009/C 200/07)

ODBOR REGIJ

- poudarja vlogo lokalnih in regionalnih oblasti v okviru evropske sosedске politike v povezavi z vzhodnim partnerstvom. Poudarek bo zlasti na njihovem prispevku k teritorialnemu razvoju, izboljšanju gospodarskih odnosov, razvoju na področju spoštovanja človekovih pravic in temeljnih svobod, lažšanju mobilnosti in na njihovi podpori pri navezovanju medsebojnih stikov;
- namerava razviti oblike tesnejšega sodelovanja z državami, ki so vključene v vzhodno partnerstvo. Ustanovitev lokalne in regionalne skupščine vzhodne Evrope in južnega Kavkaza kot institucionalne platforme za redni dialog ter sodelovanje bi bila lahko kratkoročen cilj formalnega sodelovanja, potem ko bi razvili konkretne in oprijemljive oblike sodelovanja;
- v zvezi s pripravo, izvajanjem in oceno nacionalnih okvirnih programov močno poudarja pomen udeležbe ne le centralnih vlad, marveč tudi lokalnih in regionalnih oblasti že v zgodnji fazi priprave dvostranskih pridružitvenih sporazumov, strateških dokumentov in akcijskih načrtov Evropske unije in partnerskih držav vzhodnega partnerstva, zlasti v okviru evropske sosedске politike;
- podpira spodbujanje tesnejših odnosov med lokalnimi in regionalnimi oblastmi EU ter držav vzhodnega partnerstva prek obstoječih evropskih institucionalnih platform za redni politični dialog in konkretnih skupnih projektov za določitev skupne poti za prihodnjo ustanovitev lokalne in regionalne skupščine vzhodne Evrope in južnega Kavkaza.

Glavni poročevalec: István Sértő-Radics (HU/ALDE) župan mesta Uszka

Referenčni dokument

Zaprosilo češkega predsedstva Sveta Evropske unije za mnenje o vlogi lokalnih in regionalnih oblasti v okviru vzhodnega partnerstva ter Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu o vzhodnem partnerstvu

COM(2008) 823 konč.

I. SPLOŠNE UGOTOVITVE

ODBOR REGIJ

1. poudarja pomen novega razvoja vzhodnega partnerstva (VP) v okviru evropske sosedске politike. Razlike med državami evropske sosedске politike in nedavna politična dogajanja v teh državah, razlika med pričakovanji in razprava o širitvenem procesu, strateški odnos EU z Rusijo ter zahteva po vzpostavitvi vzhodne razsežnosti vzporedno z barcelonskim procesom: Unijo za Sredozemlje so privedle do vzhodnega partnerstva, ki temelji na švedsko-poljskem predlogu. Države evropske sosedске politike, ki jih je treba vključiti v razvoj vzhodnega partnerstva, so Armenija, Azerbajdžan, Belorusija, Gruzija, Moldavija in Ukrajina. Razen Belorusije so te države članice Sveta Evrope. Evropska komisija je pripravila predlog, o katerem se bo spomladi 2009 odločalo na vrhu vzhodnega partnerstva. Za vzhodno partnerstvo bo bistvenega pomena okrepanje čezmejno ali medregionalno sodelovanje ter vzpostavljane institucij; pri tem lahko lokalne in regionalne oblasti prispevajo k vzpostavljanju odnosov in spodbujanju evropskega vključevanja, da se odpravijo pomanjkljivosti sedanje evropske sosedске politike;
2. poudarja vlogo lokalnih in regionalnih oblasti v okviru evropske sosedске politike v povezavi z vzhodnim partnerstvom. Poudarek bo zlasti na njihovem prispevku k teritorialnemu razvoju, izboljšanju gospodarskih odnosov, razvoju na področju spoštovanja človekovih pravic in temeljnih svoboščin, lažšanju mobilnosti in na njihovi podpori pri navezovanju medsebojnih stikov;
3. pozdravlja uspešnost nekaterih ukrepov in pobud ter dejstvo, da evropska sosedska politika temelji na že obstoječih sporazumih o partnerstvu in sodelovanju, ki ostajajo pravna podlaga odnosov. V skladu s tem so EU in države partnerice sprejele dvostranske akcijske načrte evropske sosedске politike, ki določajo časovni razpored političnih in gospodarskih reform. Spodbude za dosežen napredek pri reformah so večja vključenost v evropske programe in mreže, nadaljnja pomoč in boljši dostop do trga. Kljub temu, da so razlikovanje, prevzemanje odgovornosti in regionalno sodelovanje temeljna načela evropske sosedске politike, pa ta zajema veliko število držav z različnimi težavami, zato je potreben bolj usmerjen pristop;
4. se strinja s pozivom predloga k poglobitvi sedanjega dvostranskega sodelovanja z odpravo vizumov, območjem proste trgovine, večjo podporo reformam, okrepljenimi neposrednimi stiki med ljudmi, novimi akcijskimi načrti z jasnimi merili in ob upoštevanju usklajevanja z evropskimi standardi ter še trdnejšimi sporazumi, ki bodo nasledili sporazume o partnerstvu in sodelovanju. Evropska komisija v predlogu poziva tudi h krepitvi večstranskega sodelovanja, ki bi dopolnilo severno razsežnost in sinergijo Črnega morja, in priporoča, naj bo bolj usmerjeno k projektom. Predlog je kot prednostna področja sodelovanja opredelil politiko, varnost, mejno in čezmejno gibanje, gospodarsko in finančno ter okoljsko in socialno področje;
5. se strinja tudi s predlogom Evropske komisije, ki predvideva krepitev gospodarskega povezovanja v okviru razvitih in celovitih prostotrgovinskih območij, ki je odvisno od članstva držav partneric v Svetovni trgovinski organizaciji (STO), povečane mobilnosti s poenostavitvijo vizumskih postopkov in upravljanjem meja; zanesljivost oskrbe z energijo s priznavanjem energetske soodvisnosti; podporo gospodarskemu in socialnemu razvoju prek regionalnih in nadnacionalnih programov. Za spodbujanje večstranskega sodelovanja bo vzhodno partnerstvo vzpostavilo forum za izmenjavo informacij, pripravo skupnih dejavnosti in spremljanje procesa modernizacije. Predvideno večstransko sodelovanje naj bi potekalo na ravni predsednikov vlad ter ministrov ter v okviru tematskih platform za določitev ciljev in pregled napredka. Platforme so predvidene za področja demokracije, upravljanja in stabilnosti, gospodarskega vključevanja, zanesljivosti oskrbe z energijo in stike med ljudmi;
6. ne glede na pravilo, določeno ob sprejetju finančne perspektive, da se dve tretjini proračunskih sredstev evropske sosedске politike nameni jugu in ena tretjina vzhodu, podpira predlog Evropske komisije o povečanju dodeljenih sredstev s 450 milijonov EUR v letu 2008 na 785 milijonov EUR leta 2013. To bi pomenilo dodatno dodelitev 350 milijonov EUR in prerazporeditev 250 milijonov EUR v korist regionalnih programov evropske sosedске politike za obdobje 2007–2013. Pobuda vzhodnega partnerstva se bo predvidoma začela uresničevati spomladi 2009 na posebnem vrhu vzhodnega partnerstva. Do tedaj veljajo stara evropska sosedska politika in njeni instrumenti;

7. ugotavlja, da je evropski sosedski in partnerski instrument (ENPI), ki zajema tudi Rusijo, oblikovan tako, da bo prožnejši in bolj politično naravnani ter usmerjen v trajnostni razvoj in približevanje politikam in standardom EU. Za proračunsko obdobje 2007–2013 je bilo dodeljenih okoli 12 milijard EUR. To pomeni 32-odstotno povišanje finančnih sredstev, od tega pa je 62 % sredstev namenjenih južnim sosedom in zgolj 38 % vzhodnim sosedom. Razlika je manj opazna, če jo prikažemo v obliki dodeljenih sredstev na prebivalca, vendar pa ne odraža prizadevanj za krepitev vzhodne razsežnosti;

8. ugotavlja tudi, da se nacionalni programi ENPI pripravljajo v obliki nacionalnih strateških dokumentov in da se sredstva dodeljujejo na podlagi nacionalnih okvirnih programov. Nacionalni strateški dokumenti navajajo tri do štiri prednostne naloge za vsako državo partnerico, vsi pa vključujejo navedbo krepitev upravnih zmogljivosti in dobrega upravljanja. V nacionalnih okvirnih programih vseh držav partneric morata biti kot podkategorija prednostne naloge „pravna država“ navedeni lokalna in regionalna uprava. Učinek evropske sosedske politike na lokalne in regionalne oblasti zmanjšuje tudi dejstvo, da so v nacionalnih strateških dokumentih in nacionalnih okvirnih programih navedeni neposredni stiki med ljudmi, ki pa so skoraj izključno omejeni na področji izobraževanja in raziskav. Na tem področju lahko svojo vlogo odigrata tudi lokalna in regionalna uprava, kar dokazujejo programi čezmejnega sodelovanja, in ta vloga bi se jima morala tudi priznati;

9. prav tako ugotavlja, da je Evropska komisija v strateškem dokumentu o čezmejnem sodelovanju ENPI za obdobje 2007–2013 opredelila štiri področja sodelovanja: gospodarski in socialni razvoj; skupne izzive na področju okolja, javnega zdravja in boja proti organiziranemu kriminalu; upravljanje meja; in neposredne stike med ljudmi. Potrebna bi bila močna udeležba lokalnih in regionalnih oblasti, kar bi pomenilo tudi več sodelovanja v manjšem merilu, boljše podporo ukrepom za razvoj zmogljivosti na lokalni in regionalni ravni ter prednostno obravnavanje ukrepov za izboljšanje življenjskega standarda na obmejnih območjih;

10. poudarja, da ima več izzivov, s katerimi se soočajo države te regije, kot so razvoj nadnacionalnih koridorjev, reševanje čezmejnih okoljskih vprašanj, upravljanje meja in preseljevanja, boj proti terorizmu in nadnacionalnemu organiziranemu kriminalu ter neposredne dejavnosti med ljudmi, čezmejni značaj in se je z njimi v nekaterih primerih mogoče učinkovito spoprijeti zgolj v okviru podnacionalnega sodelovanja. V skladu s strateškim dokumentom Evropske unije za vzhodno regijo ENPI za obdobje 2007–2013 bi moralo sodelovanje med državami partnericami ter tudi med EU in državami partnericami zagotoviti pomoč pri doseganju skupnih prostorskih ciljev evropske sosedske politike v primerih, v katerih ima pomoč na podnacionalni ravni očitne prednosti;

11. je prepričan, da pobude EU in partneric vzhodnega partnerstva, ki so osredotočene le na diplomatski pristop, ne bodo prinesle trajnejših rešitev, dokler ne bo v središče razprave postavljena lokalna demokracija, in sicer njena okrepitev in neposredno sodelovanje med regijami in mesti Evropske unije ter držav vzhodnega partnerstva;

12. v tem duhu pozdravlja dejstvo, da je v skladu s strateškim dokumentom o medregionalnemu programu ENPI za obdobje 2007–2013 vloga medregionalnega programa podpreti učinkovito izvajanje evropske sosedske politike, cilj pa postopna okrepitev dialoga in sodelovanja med EU in njenimi sosedami ter med sosednjimi državami. Spodbujanje sodelovanja med lokalnimi akterji bo vključilo izmenjavo izkušenj o programih evropske sosedske politike, njegov namen pa je okrepiti demokratično upravljanje ter trajnostni regionalni in lokalni razvoj. Poudarek je na pristopu od spodaj navzgor pri opredelitvi in razvoju partnerstev, na projektih, v katerih je vključenih več interesnih skupin, in posredovanju rezultatov drugim lokalnim upravam v državah partnericah;

13. poudarja, da bi vzhodno partnerstvo moralo omogočiti prehod od sistema zgolj medvladnega sodelovanja k projektu dialoga med državljani, zlasti pa sodelovanja med državami EU in državami vzhodnega partnerstva, ki bi povežalo njihove lokalne in regionalne oblasti v okviru konkretnih projektov skupnega interesa kot del splošne strategije, temelječe na potrebah državljanov in solidarnosti;

14. meni, da je eden od pogojev za uspešno sodelovanje med EU in državami vzhodnega partnerstva ter za močno partnerstvo v okviru skupne sosedske politike opredelitev novih spodbudnih tem, ki bodo državljanom omogočale prepoznati konkretne koristi; to pomeni, da je treba načelne izjave spremeniti v otipljive ukrepe, kar zahteva veliko vključenost lokalnih in regionalnih političnih predstavnikov ter jasno in aktivno komunikacijo;

15. meni, da šibkost lokalne demokracije in odsotnost pravega procesa decentralizacije v državah vzhodnega partnerstva pogosto omejujeta učinkovitost ukrepov lokalnih in regionalnih oblasti in civilne družbe v javnih politikah;

16. ugotavlja tudi, da decentralizacija in participativno lokalno upravljanje ne gresta vedno skupaj. V nekaterih državah članicah EU ali tretjih državah se lokalne in regionalne oblasti soočajo z enakimi izzivi, tj. kako povečati volilno udeležbo, spodbujati udeležnost državljanov ter vključiti združenja v pripravo strategij in razvoj večjih mestnih ali regionalnih projektov;

17. opozarja na razpoložljivost in zavezanost lokalnih in regionalnih oblasti k bogatenju vzhodnega partnerstva, ki ne bi smel biti zgolj v pristojnosti nacionalnih vlad in Evropske komisije. Širša civilna družba in različni akterji morajo postati soustvarjalci vzhodnega partnerstva. Lokalne in regionalne oblasti, podjetja in nevladne organizacije (tako iz EU kot tudi iz držav partneric) morajo postati sestavni del celotnega procesa vzhodnega partnerstva;

18. tako kot v prejšnjih mnenjih s tega področja poudarja pomen vključenosti lokalnih in regionalnih oblasti, ki morajo biti sestavni del procesa načrtovanja, izvajanja in spremljanja/ocenjevanja vzhodnega partnerstva in evropske sosedске politike. To velja zlasti za področja, na katerih imajo lokalne in regionalne oblasti obsežne in neposredne pristojnosti;

19. zato ponavlja svoj poziv k priznavanju lokalnih in regionalnih oblasti kot pglavitnih partnerjev v evropski sosedski politiki ter tudi v vzhodnem partnerstvu;

20. priznava vlogo in izkušnje različnih mrež in združenj oblasti na lokalni, regionalni, nacionalni, evropski in mednarodni ravni, ki delujejo na področju decentraliziranega sodelovanja v vzhodnem partnerstvu, ter njihovo strokovno znanje in poznavanje terena; zato poudarja potrebo po skupnih prizadevanjih ter približevanju ciljev projektov decentraliziranega sodelovanja ciljem vzhodnega partnerstva, da bi dosegli čim boljše rezultate;

21. meni, da je cilj evropske sosedске politike – podpreti proces preoblikovanja v sosednjih državah – skladen s standardi EU. Glavni cilj evropske sosedске politike je preseči razsežnost skupne zunanje in varnostne politike ter preseči zgolj zunanje odnose EU s tretjimi državami. Države partnerice evropske sosedске politike so pod pogojem, da uveljavijo ustrezni pravni red EU, dobile možnost sodelovanja v skupnem območju EU, kjer veljajo štiri svoboščine, a brez možnosti, da postanejo članice EU;

22. podpira politično, gospodarsko in sektorsko modernizacijo držav vzhodnega partnerstva z novimi instrumenti, kot so *novi partnerski instrument* in *sektorski instrumenti*;

23. pozdravlja dejstvo, da je Evropska komisija povabila OR k sodelovanju v vzhodnem partnerstvu, zlasti pri delu v okviru tematskih platform o *demokraciji, dobrem upravljanju in stabilnosti ter stikih med ljudmi*;

24. namerava razviti oblike tesnejšega sodelovanja z državami, ki so vključene v vzhodno partnerstvo. Ustanovitev lokalne in regionalne skupščine vzhodne Evrope in južnega Kavkaza kot institucionalne platforme za reden dialog ter sodelovanje bi bila lahko kratkoročen cilj formalnega sodelovanja, potem ko bi razvili konkretne in oprijemljive oblike sodelovanja.

II. POLITIČNA PRIPOROČILA

25. poziva Evropsko komisijo, naj revidira proces priprave nacionalnih okvirnih programov, o katerih se mora EU pogajati z vsako posamezno državo vzhodnega partnerstva na podlagi potreb in zmogljivosti države ter tudi njenih interesov in interesov EU. Načrtovanje na nacionalni ravni morata skupaj opraviti vlada države partnerice in Evropska komisija, ki pa mora z državami partnericami sodelovati pri pripravi njihovih nacionalnih programov za izvajanje nacionalnih okvirnih programov;

26. zato partnerice poziva k zagotovitvi postopnega uresničevanja prednostnih nalog in ciljev nacionalnih okvirnih programov; treba je tudi revidirati mehanizem obveščanja med EU in posameznimi državami partnericami. Če je cilj vzhodnega partnerstva učinkovitejša politika, morajo biti redno poročanje in sestanki za povratne informacije obvezni, nadzor tega procesa pa je treba zaupati nadzornemu organu;

27. pozdravlja osredotočenost vzhodnega partnerstva na mobilnost, vendar meni, da predlog Komisije ni dovolj jasen glede vsebine predvidenih paktov o „mobilnosti in varnosti“ (točka 3.3. sporočila); zato spodbuja Evropsko komisijo, naj bolje pojasni svoj predlog, da bodo lahko partnerji vzhodnega partnerstva vedeli in razumeli, kaj je treba storiti in kaj lahko v zameno pričakujejo od EU;

28. pozdravlja namen Evropskega parlamenta, da sprejme povabilo Evropske komisije za popolno vključitev skupščine *EuroNest* v vzhodno partnerstvo;

29. podpira prevzem nadzorne vloge OR ter lokalne in regionalne skupščine vzhodnega partnerstva, zlasti ko gre za nadzor dela skupnih pododborov EU in posamezne države vzhodnega partnerstva, ki obravnavajo vprašanja, povezana s tematskimi platformami o *demokraciji, dobrem upravljanju in stabilnosti ter stiki med ljudmi*, vključno z vprašanji socialnega in gospodarskega razvoja, regionalnega razvoja, čezmejnega sodelovanja, upravnih reform in decentralizacije v državah vzhodnega partnerstva;

30. poziva organe upravljanja vzhodnega partnerstva, da lokalne in regionalne oblasti ne le politično priznajo, ampak jih tudi formalno in konkretno vključijo v proces sodelovanja in vzhodno partnerstvo;

31. v zvezi s pripravo, izvajanjem in oceno nacionalnih okvirnih programov močno poudarja pomen udeležbe ne le centralnih vlad, marveč tudi lokalnih in regionalnih oblasti že v zgodnji fazi priprave dvostranskih pridružitvenih sporazumov, strateških dokumentov in akcijskih načrtov Evropske unije in partnerskih držav vzhodnega partnerstva, zlasti v okviru evropske sosedске politike;

32. zato vlade držav vzhodnega partnerstva poziva k vzpostavitvi mehanizma strukturiranega nacionalnega dialoga in posvetovanja z (lokalnimi in regionalnimi) poddržavnimi organi, socialnimi partnerji in civilno družbo, v katerega naj vključijo tudi mreže in združenja lokalnih in regionalnih oblasti;

33. meni, da je treba obstoječa sektorska orodja evropske sosedске politike (tematskega dialoga, sodelovanja pri programih in agencijah Skupnosti ter sektorskih sporazumov) uskladiti s predlogom vzhodnega partnerstva, kar je mogoče opredeliti kot „pogodbeni sektorski odnos, ki temelji na dveh glavnih načelih: obveznem približevanju ustreznemu pravnemu redu EU in dostopu do sektorskih programov in institucij EU“. Status opazovalca za sektorski sporazum bi morala biti ključna zamisel vzhodnega partnerstva, saj popolnoma ustreza izraženi potrebi po večji zavezanosti EU v odnosu do vzhodnih sosed in obratno;

34. predlaga zlasti, da se *novi partnerski instrument* in *sektorski instrumenti* v celoti vključijo v sveženj orodij vzhodnega partnerstva, o katerem se bo EU pogajala z vsako državo partnerico posebej. Ta sveženj orodij vzhodnega partnerstva bi zagotovil podlago za usklajevanje ter pregledno oceno različnih orodij vzhodnega partnerstva. Državam vzhodnega partnerstva je treba določiti pregledna in jasna merila uspešnosti, da bodo vedele, kako v primerjavi z EU napredujejo v okviru vzhodnega partnerstva;

35. želi razširiti in nadgraditi sodelovanje med lokalnimi in regionalnimi oblastmi iz držav EU in držav vzhodnega partnerstva ter ga opredeliti kot sestavni del odnosov EU z vzhodnoevropskimi partnericami. Vloga lokalnih in regionalnih oblasti je nenadomestljiva na različnih političnih področjih, zajetih v vzhodnem partnerstvu, kot na primer na področjih dobrega upravljanja, upravne reforme in decentralizacije, socialnega in gospodarskega razvoja, regionalnega razvoja in kohezijske politike, čezmejnega sodelovanja, varovanja okolja, vprašanja javnega reda, preprečevanja naravnih nesreč in nesreč, ki jih povzroči človek, ter odzivanja nanje, kulturnega sodelovanja, izobraževanja, turizma ter izmenjav učencev in študentov v času počitnic;

36. začinja dialog z Evropsko komisijo za odkrivanje možnih načinov vključevanja lokalnih in regionalnih oblasti iz držav evropskega partnerstva v *program celovitega vzpostavljanja institucij (CVI)*. Njegov cilj je izboljšati upravno zmogljivost vzhodnih partneric in bi zato moral zajeti vse pomembne sektorje sodelovanja, vključno s tistimi, v katerih je vloga lokalnih in regionalnih oblasti nenadomestljiva. Poleg tega bi moral OR pripraviti svoj načrt o tem, kako v sodelovanju s svojimi partnericami iz držav vzhodnega partnerstva prispevati k izvajanju programa CVI;

37. je sklenil znatno prispevati k izvajanju vzhodnega partnerstva na področju gospodarskega in socialnega razvoja držav vzhodnega partnerstva. OR bi moral podpreti predlog Komisije o podpisu *memoranduma o soglasju za regionalno politiko* z vzhodnimi partnericami, katerega namen je okrepitev njihove upravne zmogljivosti na državni in lokalni ravni. To bi bilo mogoče povezati z instrumentom CVI in programom ukrepov in/ali sodelovanja Odbora regij s partnericami lokalnih in regionalnih

oblasti v državah vzhodnega partnerstva. Namen sodelovanja bi moral biti izmenjava primerov najboljše prakse in izkušenj s področja regionalnega razvoja EU ter kohezijske politike;

38. je v sodelovanju z lokalnimi in regionalnimi oblastmi iz držav vzhodnega partnerstva sklenil tudi pomagati in/ali svetovati Evropski komisiji in nacionalnim vladam v procesu opredeljevanja pilotnih programov regionalnega razvoja, ki so namenjeni odzivanju na potrebe regionalnega in lokalnega razvoja v državah vzhodnega partnerstva ter zasnovani na kohezijski politiki EU. OR bi moral tudi začeti pogovore s svojimi partnericami iz držav vzhodnega partnerstva, da podpre njihovo neposredno sodelovanje z regijami EU in spodbudi njihovo sodelovanje v obstoječih nadnacionalnih programih v Jugovzhodni, Srednji in Severni Evropi. OR bi moral prav tako spodbuditi lokalne in regionalne oblasti v državah vzhodnega partnerstva, da izkoristijo novo priložnost, ki jo ponuja vzhodno partnerstvo, kot so projekti za čezmejno sodelovanje na mejah držav vzhodnega partnerstva, financirani iz instrumenta ENPI;

39. začinja razpravo z Evropsko komisijo, da bi opredelil svojo udeležbo v tematski platformi o *demokraciji, dobremu upravljanju in stabilnosti ter stikih med ljudmi*. OR bi moral za podporo delu *tematskih platform* vzhodnega partnerstva (tretja operativna raven) začeti z ustanavljanjem nekaterih *posebnih delovnih skupin* (četrt operativna raven vzhodnega partnerstva), ki bi obravnavale vprašanja, povezana z glavnimi načrti lokalnih in regionalnih oblasti. Na drugi strani bi Evropska komisija lahko k sodelovanju v okviru dela tematskih platform in/ali po potrebi posebnih delovnih skupin povabila predstavnike lokalnih in regionalnih oblasti. Za opredelitev vloge OR v obeh zgoraj navedenih tematskih platformah ter za zagotovitev boljše usklajenosti s Komisijo so potrebni nadaljnji pogovori;

40. je sklenil pomagati Evropski komisiji pri načrtovanju *programa za usposabljanje in mrežno povezovanje lokalnih oblasti*, da se okrepijo upravne zmogljivosti in spodbudi reforma lokalnega upravljanja v okviru tematske platforme *demokracija, dobro upravljanje in stabilnost*. OR bo pripravil in predložil predloge o posebnem *kulturnem programu vzhodnega partnerstva*, ki bo vzpostavljen v okviru tehnološke platforme o *stikih med ljudmi*. OR bo začel pogovore s Komisijo o možnosti sodelovanja pri delu tematske platforme o *gospodarskem sodelovanju in približevanju politikam EU* in o *zanesljivosti oskrbe z energijo*, saj imajo ta politična področja več sklopov, h katerim bi lahko lokalne in regionalne oblasti veliko prispevale;

41. pripisuje poseben pomen prispevku OR k prednostni pobudi za *preprečevanje naravnih nesreč in nesreč, ki jih povzroči človek, ter pripravljenost in odziv nanje*, da bi okreplil zmogljivosti obvladovanja nesreč na lokalni, regionalni in nacionalni ravni. OR bo s svojimi partnericami iz vzhodnega partnerstva začel pogovore o možnem prispevku lokalnih in regionalnih oblasti k izvajanju te prednostne pobude;

42. podpira spodbujanje tesnejših odnosov med lokalnimi in regionalnimi oblastmi EU ter držav vzhodnega partnerstva prek obstoječih evropskih institucionalnih platform za redni politični dialog in konkretnih skupnih projektov za določitev skupne poti za prihodnjo ustanovitev lokalne in regionalne skupščine vzhodne Evrope in južnega Kavkaza;

43. poziva Evropsko komisijo, da uravnoteži, uskladi in dobro poveže ta nov pristop z različnimi obstoječimi programi, projekti in instrumenti Skupnosti, da bo mogoče izkoristiti ustrezne izkušnje, se izogniti podvajanju dejavnosti in združiti napredek;

44. meni, da bo večji prenos odgovornosti na izvoljene predstavnike lokalnih in regionalnih oblasti prispeval k vzpostavitvi upravljanja na več ravneh, ki bo povežalo različne institucionalne ravni v procesu odločanja, priprave, izvajanja in ocenjevanja javnih in razvojnih politik;

45. predlaga vključitev lokalnih tehničnih in univerzitetnih človeških virov v izvajanje projektov ter čim boljše sodelovanje državljanov, zato da bi ti proces sodelovanja in projekte, ki izhajajo iz njega, vzeli za svoje;

46. ceni odprto pobudo za sodelovanje tretjih držav, zlasti Ruske federacije in Turčije, pri delu tematske platforme, v delovni skupini ali pri pobudi na podlagi preučitve vsakega primera posebej in pod pogojem, da bi obstajalo soglasje o koristnosti skupnega interesa glede na temo, geografsko bližino ali obstoječe gospodarske vezi;

47. poziva predsednika OR, da to mnenje predloži predsedstvu EU, Evropski komisiji, Evropskemu parlamentu in Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru ter voditeljem držav vzhodnega partnerstva.

V Bruslju, 22. aprila 2009

*Predsednik
Odbora regij*
Luc VAN DEN BRANDE

**Mnenje Odbora regij prenovljena socialna agenda: priložnosti, dostopnost in solidarnost v evropi
21. stoletja**

(2009/C 200/08)

ODBOR REGIJ

- pozdravlja način, na katerega agenda krepi delo Komisije na področju socialne politike. Prenovljena agenda in v njej predlagani ukrepi so sestavljeni predvsem iz praktičnega pripravljalnega dela, ki ga je Komisija že začela opravljati. To pomeni, da agenda vsebuje razmeroma malo novih pobud za izboljšanje prepoznavnosti ali bistvene vsebine socialne politike EU;
- poudarja pomen družbene in regionalne kohezije za doseganje ciljev prenovljene lizbonske strategije in opozarja na vlogo lokalne in regionalne ravni na tem področju;
- opozarja, da se gospodarske in družbene dejavnosti med sabo ne dopolnjujejo in podpirajo samodejno, temveč je treba stalno zagotavljati učinkovito in vzajemno ravnovesje med njihovimi cilji in sredstvi. To je zlasti pomembno danes, ko hitre spremembe v svetovnem gospodarstvu povečujejo občutek negotovosti v širši javnosti;
- poudarja, da je treba socialnim učinkom politik EU posvečati sistematično pozornost. Socialni učinki notranjega trga EU so na primer včasih nepredvidljivi, zato se ni mogoče vedno ustrezno pripraviti nanje;
- poziva Komisijo, naj zbere primerljive in večdimenzionalne rezultate raziskav o izboljšanju učinkovitosti sistemov socialnega varstva, hkrati pa opozarja zlasti na splošne pogoje na lokalni in regionalni ravni kot ključnih ponudnikov socialnih in zdravstvenih storitev.

Poročevalec: Veikko Kumpumäki (FI/PES), član regionalnega sveta Laponske

Referenčni dokument

Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij – Prenovljena socialna agenda: Priložnosti, dostopnost in solidarnost v Evropi 21. stoletja

COM(2008) 412 konč.

I. POLITIČNA PRIPOROČILA

ODBOR REGIJ

1. pozdravlja način, na katerega agenda krepi delo Komisije na področju socialne politike. Prenovljena agenda in v njej predlagani ukrepi so sestavljeni predvsem iz praktičnega pripravljalnega dela, ki ga je Komisija že začela opravljati. To pomeni, da agenda vsebuje razmeroma malo novih pobud za izboljšanje prepoznavnosti ali bistvene vsebine socialne politike EU;

2. poudarja, da je javno posvetovanje, katerega namen je bil ugotoviti družbeno realnost v EU, prispevalo k ugotovitvi, da je zaupanje javnosti v EU na tak ali drugačen način odvisno od obstoja verodostojne evropske socialne politike, ki je bistvena sestavina evropskega socialnega modela. Izgradnja tega zaupanja je bistvena za napredek, prenovo in odprtost za spremembe;

3. poudarja pomen družbene in regionalne kohezije za doseg ciljev prenovljene lizbonske strategije in opozarja na vlogo lokalne in regionalne ravni na tem področju.

Socialna razsežnost Evrope

4. opozarja, da se gospodarske in družbene dejavnosti med sabo ne dopolnjujejo in podpirajo samodejno, temveč je treba stalno zagotavljati učinkovito in vzajemno ravnovesje med njihovimi cilji in sredstvi. To je zlasti pomembno danes, ko hitre spremembe v svetovnem gospodarstvu povečujejo občutek negotovosti v širši javnosti;

5. poudarja, da je treba socialnim učinkom politik EU posvečati sistematično pozornost. Socialni učinki notranjega trga EU so na primer včasih nepredvidljivi, zato se ni mogoče vedno ustrezno pripraviti nanje;

6. meni, da vsebuje socialna agenda pomembno izjavo o trajni naravi temeljnih družbenih ciljev in zavezanosti EU k ohranjanju uravnoteženih, kohezivnih in vključujočih družb;

7. opozarja, da je treba na socialno politiko gledati ne samo kot na nosilko prilagodljivosti in sprememb, temveč tudi kot na dejavnik, ki ohranja in podpira uravnotežen razvoj družbe;

8. priznava potrebo po širši socialni agendi in se zaveda pomena vseživljenjskega učenja kot ključne sestavine tega vprašanja. Učenje pa ne bi smelo biti sprejeto zgolj kot dejavnik konkurenčnosti, temveč mu je treba priznati pomembno družbeno vlogo. Poleg tega, da posameznikom odpira možnosti za uspeh, mora zagotoviti socialno zaščito in vključevanje ljudi, ki niso tako uspešni;

9. poudarja pomen solidarnosti med različnimi skupinami prebivalstva in generacijami ter regijami. Razpravo o spremembah starostne strukture prebivalstva ter ustreznosti in trajnosti sistemov socialnega varstva je treba razširiti, da bi zajeli vse starostne skupine in skupine prebivalstva, pri čemer je treba pozornost nameniti zlasti aktivni udeležbi invalidov in delno invalidnih oseb;

10. poziva Komisijo, naj zbere primerljive in večdimenzionalne rezultate raziskav o izboljšanju učinkovitosti sistemov socialnega varstva, hkrati pa opozarja zlasti na splošne pogoje na lokalni in regionalni ravni kot ključnih ponudnikov socialnih in zdravstvenih storitev;

11. se zavzema za okrepitev sodelovanja v Evropi za lažje vključevanje priseljencev in poudarja, da je v okviru teh prizadevanj mogoče črpati iz strokovnega znanja in izkušenj lokalnih in regionalnih oblasti.

Cilji prenovljene socialne agende

12. opaža, da v zvezi s tremi splošnimi, med seboj povezanimi cilji:

— usmerjena prizadevanja za ustvarjanje enakih *možnosti* ne bi smela zasenčiti pomena enakosti v rezultatih politik;

— zagotavljanje *dostopa* ne bi smelo pomeniti, da se daje prevelik poudarek na ugotavljanju upravičenosti do storitev in ugodnosti; namesto tega bi bilo treba zagotoviti prepoznavnost in zaščito možnosti univerzalnega dostopa;

— izkazovanje *solidarnosti* pomeni tudi prilagodljivo upoštevanje raznolikih potreb različnih regij pri ciljnem usmerjanju evropske politike in sredstev;

13. opozarja, da lahko lokalna in regionalna raven veliko prispevata na področju inovativnosti in razvoja pri izpolnjevanju potreb EU. Strokovno znanje teh ravni bi bilo mogoče učinkovito izkoristiti v okviru prenovljene socialne agende.

Glavni cilji

14. meni, da je nadaljnje izvajanje vrste dejavnosti, usmerjenih v otroke in mladino, pozitivno, in v zvezi s tem opozarja zlasti na pomen preventivnih ukrepov;

15. ugotavlja, da bi bilo treba v okviru izboljševanja in ocenjevanja kakovosti izobraževalnih sistemov poleg šolskih dosežkov poudarjati tudi blaginjo, varnost in srečo otrok. Posebno pozornost bi bilo treba nameniti tudi pedagoškim sposobnostim učiteljev in enakosti na vseh izobraževalnih ravneh;

16. opozarja, da bi morala biti odprta metoda usklajevanja osredotočena na pregledovanje in razvijanje lokalnih in regionalnih rešitev in praks, kot tudi na razširjanje informacij, kar bi omogočilo širšo uporabo teh rešitev in praks; vendar opozarja, da je odprta metoda usklajevanja stvar prostovoljnega sodelovanja med državami članicami;

17. opozarja, da rast in zaposlovanje kot taka nista dovolj za ohranjanje socialno pravične družbe, saj je za to potrebna tudi učinkovita in odgovorna socialna politika na vseh ravneh;

18. poudarja potrebo po zbiranju in širjenju obsežnih in raznolikih informacij za omogočanje učinkovitih modelov prožne varnosti;

19. poudarja, da bi vseživljenjsko učenje moralo biti v interesu vseh starostnih skupin in skupin prebivalstva in dostopno vsem, da pa je zato potrebno še splošno ozaveščanje prebivalstva, ter da je za razvoj visokokakovostnega izobraževanja odraslih potrebno obširno sodelovanje na vseh upravnih ravneh in med vsemi zainteresiranimi stranmi. V zvezi s poklicnim usposabljanjem je treba zlasti poskrbeti, da izobraževanje zagotovi sposobnosti, ki so potrebne za zaposlitev, in da se lahko izobraževalni sistem po potrebi zelo hitro odzove na sprotne izobraževalne potrebe. Po možnosti je treba v sodelovanju z lokalnimi in regionalnimi oblastmi pripraviti tudi projekcijo izobraževalnih potreb;

20. opozarja, da družba potrebuje tudi strokovnjake s kvalifikacijami na področju nege in oskrbe, zaradi česar je treba tudi tovrstne kvalifikacije uvrstiti med ključna „sodobna znanja in spretnosti“, ki jih omenja socialna agenda;

21. poudarja potrebo po novih oblikah izobraževanja, ki združujejo delo in učenje, in spodbuja javne organe, delodajalce in posameznike k odprti razpravi o svojih odgovornostih v zvezi z ureditvami, ki združujejo delo in učenje;

22. opozarja zlasti na cilj izboljšati tako kakovost delovnih mest kot tudi uspešnost pri delu in meni, da je treba razširjati ustrezne raziskovalne podatke in najboljše prakse;

23. pozdravlja prizadevanja Komisije, da preprečuje protislovja med temeljnimi pravicami in svoboščinami, zapisanimi v Pogodbi, ter poziva Komisijo, da upošteva izkušnje na tem področju, med drugim tudi izkušnje na lokalni in regionalni ravni;

24. opaža, da je treba pri analizi in razvoju evropskih sistemov zdravstvenega varstva upoštevati njihove širše vidike, vključno z načrtovanjem, kakovostjo in dostopnostjo storitev in delovne sile. Kot glavni organizatorji javnih socialnih in zdravstvenih storitev so lokalne in regionalne oblasti ključni partnerji v teh prizadevanjih;

25. zlasti pozdravlja prizadevanje Komisije, da zagotovi, da enotni trg in pravila konkurence olajšajo razvoj kakovostnih in splošno dostopnih socialnih storitev. To pomeni, da je treba zagotoviti trdno pravno podlago za storitve splošnega pomena in vzpostaviti potrebne poti za odprto razpravo in odločanje v zvezi s problemi, povezanimi z usklajevanjem socialnih storitev s pravili enotnega trga. Izkušnje na lokalni in regionalni ravni bi bilo treba sistematično zbirati, da se zagotovi zadostna količina razpoložljivih informacij in širša uporaba dobrih praks. Vendar ta obveznost ne vključuje dolžnosti držav članic, da obsežno poročajo, regionalnim in lokalnim oblastem pa ne sme povzročati nesorazmernih upravnih obremenitev;

26. priporoča, da se pri prizadevanjih EU za boj proti revščini in socialni izključenosti prednostno obravnavajo socialne pravice in solidarnost in da se resno pretehta možnost, ali naj prehrambeni programi in „banke“ hrane postanejo sestavni del evropske države blaginje v 21. stoletju;

27. meni, da je nujno spodbujati enakost moških in žensk, odpraviti razliko v plačah med spoloma ter doseči dejansko usklajevanje poklicnega in družinskega življenja;

28. se strinja s poudarkom na novih političnih prednostnih nalogah v zvezi z nediskriminacijo, ki kažejo, da ima Evropska unija precejšnje možnosti, da postane vodilna na tem področju.

Glavna stališča Odbora regij

29. podpira celovitost področja delovanja agende, ki združuje dejavnosti različnih sektorjev; ob tem pa poziva Komisijo, da zagotovi, da ta pristop ne bi zasenčil ključnih izzivov tradicionalne socialne politike, kot so čedalje večje razlike v dohodkih in vse večja neenakost, ter potrebnih korakov za njihovo obvladovanje;

30. ugotavlja, da imajo ukrepi, predstavljeni v agendi, pogosto številne različne – in včasih protislovne – vidike, ki jih je treba podrobno proučiti. Tako je treba na primer v zvezi s spodbujanjem mobilnosti pozornost nameniti problemom, ki jih povzročajo odseljevanje mladih, in posledičnemu izkrivljanju starostne strukture na nekaterih območjih. Odbor poudarja, da je treba „nemobilni“ segment prebivalstva zavarovati in zagotoviti enake možnosti na manj privlačnih območjih. Upoštevati je treba tudi dejavnike, kot so okoljske posledice povečane mobilnosti;

31. poudarja, da bi bilo treba odprto metodo usklajevanja, podobno kot katero koli drugo metodo evropske socialne politike, razviti v skladu z lastnimi socialnopolitičnimi potrebami držav članic, ki jih v praksi najbolj poznata lokalna in regionalna raven. Ker se države članice in okoliščine, v katerih se nahajajo njihove

regije, zelo razlikujejo, se lahko uvedba kvantitativnih ciljev socialne politike izkaže za problematično. Odprto usklajevanje na evropski ravni je treba izboljšati predvsem z njegovo uporabo pri nekaterih ključnih vprašanjih, izboljšanjem učinkovitosti poročanja in raziskovalnega dela ter z okrepitevijo vloge posebnih znanj na regionalni in lokalni ravni v zvezi z izvajanjem in razvijanjem postopkov usklajevanja. To bi lahko znatno povečalo vpliv in prepoznavnost metode ter tako tudi kakovost evropske socialne politike kot pomembne sestavine projekta evropskega povezovanja. Povezave med odprto metodo usklajevanja ter lokalnimi in regionalnimi oblastmi so trenutno še vedno prešibke;

32. opozarja na vlogo in potencial socialnega dialoga na evropski ravni pri pripravi pobud in njihovega izvajanja v okviru agende na ravni lokalnih in regionalnih oblasti ter meni, da je treba ta dialog okrepiti.

V Bruslju, 22. aprila 2009

Predsednik
Odbora regij
LUC VAN DEN BRANDE

III

(Pripravljalni akti)

ODBOR REGIJ

79. PLENARNO ZASEDANJE 21. IN 22. APRIL 2009

Mnenje Odbora regij energija: strateški pregled in energetska učinkovitost stavb

(2009/C 200/04)

ODBOR REGIJ

- obžaluje, da ni nobenega predloga za uvedbo obvezujočega zakonodajnega instrumenta, ki bi bil posebej namenjen uresničevanju cilja 20-odstotnega izboljšanja energetske učinkovitosti;
- poudarja možne rešitve, ki so povezane z industrijskimi dejavnostmi in proizvodnjo energije (rekupe-racija odpadne toplote, hlajenje, proizvodnja energije, tehnologija za sproizvodnjo in poligeneracijo itd.);
- poudarja pomembnost dela, ki ga opravljajo regionalne in lokalne agencije za energijo po Uniji. Te agencije so strateške partnerke za evropsko energetska politiko in njihove dejavnosti mora Evropska unija bolj podpreti in upoštevati;
- poudarja pomen omogočanja hitrega dostopa do strukturnih skladov za naložbe v energetska učinkovitost stavb;
- podpira pobudo Evropske komisije, katere namen je dokončno odobriti uporabo nižje stopnje DDV v stanovanjskem sektorju, vključno z deli, povezanimi z obnovo;
- podpira prizadevanja Evropske komisije za oblikovanje finančnih instrumentov, namenjenih za izboljšanje energetske učinkovitosti, v partnerstvu z EIB in Evropsko banko za obnovo in razvoj. Ugotavlja, da je eden najpomembnejših dejavnikov pri oblikovanju takšnih instrumentov ta, da so dostopni lokalnim in regionalnim oblastem, ker se tako podpira njihova vloga osrednjih akterjev pri izvajanju direktive o energetska učinkovitosti stavb.

Poročevalec: Jean-Louis JOSEPH (FR/PES), župan mesta Bastidonne

Referenčna dokumenta

Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij – Drugi strateški pregled energetske politike – Akcijski načrt EU za varnost preskrbe in solidarnost pri preskrbi z energijo – COM(2008) 781 konč. in

Predlog direktive Evropskega parlamenta in Sveta o energetske učinkovitosti stavb (prenovitev Direktive 2002/91/ES)

COM (2008) 780 konč. – 2008/0223/COD

I. POLITIČNA PRIPOROČILA

ODBOR REGIJ

A. Drugi strateški pregled energetske politike Evropske unije

1. meni, da so izzivi, povezani z energetske politiko Evropske unije, bistvenega pomena za sedanost in prihodnost EU in njenih državljanov ter za vprašanja glede podnebja na svetovni ravni. Poudarja osrednjo vlogo lokalnih in regionalnih akterjev kot partnerjev pri uspešni opredelitvi, načrtovanju in izvajanju evropske energetske politike. Zato obžaluje, da se v drugem strateškem pregledu vloži regionalnih in lokalnih akterjev namenja zelo malo pozornosti;

2. ugotavlja pomen varnosti preskrbe, ki ima v drugem strateškem pregledu osrednje mesto in je izjemno občutljivo politično vprašanje. Ugotavlja tudi, da imajo države članice različne izkušnje v zvezi z varnostjo preskrbe. Te razlike, ki so med drugim posledica zgodovinskih okoliščin, zahtevajo usklajene ukrepe na evropski ravni, da bi tako zmanjšali neenakosti, ponovno vzpostavili partnerske vezi in zmanjšali tveganje za Unijo kot celoto;

3. ugotavlja, da je bil po prvem strateškem pregledu narejen velik napredek, predvsem z določitvijo ciljev 20–20–20, in prvi korak naprej na zakonodajnem področju, ki ga je potrdil nedavni sporazum o „paketu za energijo in podnebje“ med Parlamentom in Svetom;

4. meni, da je ta napredek sicer pomemben, vendar pomeni šele prvi korak. Zato morajo cilji 20–20–20 ostati glavna prednostna naloga evropske energetske politike, da se zagotovita potrebna doslednost in kontinuiteta za uspeh začelih ukrepov;

5. poudarja, da je zdaj treba energetske učinkovitost uvrstiti med prve naloge Evropske unije na področju energetike. Poziva k modelu „trias energetica“, ki razvršča politike za zmanjšanje vpliva na podnebje pri porabi energije glede na njihov pomen:

energetska učinkovitost, spodbujanje uporabe obnovljivih virov energije in najboljša mogoča uporaba energije iz fosilnih goriv. Energetska učinkovitost ni le ključ do uspeha ciljev 20–20–20, temveč ima tudi pomembno vlogo na področju varnosti preskrbe. Vendar pa je obžalovanja vredno, da je energetska učinkovitost edina od treh ciljev 20–20–20, ki še vedno ni prenesena v obvezujoč zakonodajni instrument;

6. v zvezi s tem pozdravlja ukrepe za energetske učinkovitost, ki jih je predlagala Komisija ob objavi drugega strateškega pregleda (zlasti revizijo direktive o energetske učinkovitosti stavb – glej spodaj), vendar obžaluje, da:

6.1 se na splošno energetska učinkovitost uvršča šele na četrto mesto od petih med prednostnimi nalogami evropskega akcijskega načrta za varnost preskrbe in solidarnost pri preskrbi z energijo;

6.2 ni nobenega predloga za uvedbo obvezujočega zakonodajnega instrumenta, ki bi bil posebej namenjen uresničevanju cilja 20-odstotnega izboljšanja energetske učinkovitosti. Potrebna je jasnejša povezava s cilji in instrumenti, navedenimi v Direktivi o učinkovitosti rabe končne energije in o energetske storitvah (2006/32/ES). To je konkreten instrument, s katerim bi lahko naredili prvi korak k doseganju 20-odstotnega cilja;“

6.3 glede na scenarije, predstavljene v prilogi k drugemu strateškemu pregledu, Evropska komisija pri uresničevanju cilja 20 % na področju energetske učinkovitosti delno računa na pojav, neodvisen od njenih ukrepov (povišanje cene nafte). To dokazuje pomanjkanje politične volje in premalo vlaganja v energetske učinkovitost. Takšen odnos je še bolj obžalovanja vreden, če upoštevamo, da pričakovane koristi naložb v energetske učinkovitost predstavljajo močan instrument za oživitev gospodarstva in zaposlovanja, kar je še posebej pomembno glede na aktualno krizo;

6.4 predlogi glede energetske učinkovitosti, ki so izpostavljeni v drugem strateškem pregledu, ne vključujejo posebnih ukrepov za industrijo, ki je vendar zelo velik porabnik energije. Glede varnosti preskrbe je pomembno poudariti možne rešitve, ki so povezane z industrijskimi dejavnostmi in proizvodnjo energije (rekuperacija odpadne toplote, hlajenje, proizvodnja energije, tehnologija za soproizvodnjo in poligeneracijo itd.);

6.5 pozdravlja dejstvo, da se prometnemu sektorju priznava ključna vloga pri doseganju energetske ciljeve. Vendar glede na zelo močno odvisnost evropskega prometnega sektorja od nafte obžaluje, da drugi strateški pregled energetske politike ni predlagal nobene strategije za ta sektor, ki predstavlja več kot 30 % končne porabe energije v Uniji. Problematika varnosti preskrbe ga neposredno ogroža, saj je skoraj izključno odvisen od nafte, ki je Evropska unija uvozi več kot 80 %. Zato poziva Evropsko komisijo, da vzporedno s paketom za energetske učinkovitost pripravi tudi predloge za učinkovitost prometnega sektorja. Na tem področju je zelo veliko neizkoriščenega potenciala za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov, kot so na primer naložbe v železniški javni prevoz in druga javna prevozna sredstva, energetske učinkovita vozila, skupna uporaba avtomobila, okolju prijazen način vožnje, večja uporaba koles itd.;

7. poudarja pomembno vlogo regionalnih in lokalnih oblasti na področju energetske učinkovitosti. V tem okviru:

- a. poudarja svojo podporo konvenciji županov in opozarja na svoje predhodno mnenje o tej temi, v katerem med drugim navaja, da je „*lokalno delovanje bistveno za uresničitev ciljev 20-odstotne energetske učinkovitosti. Evropska komisija in Evropski parlament pa sta že priznala bistveno vlogo regij in mest pri doseganju teh ciljev*“⁽¹⁾;
- b. meni, da je prostorsko načrtovanje na lokalni ravni pomembno sredstvo, da se s celostnim pristopom oblikuje družba, ki je prijazna do podnebja in energetske učinkovite. Na tej ravni poteka lokalizacija, in sicer infrastrukture, delovnih mest, poslovnih in stanovanjskih območij, kar lahko prispeva k zmanjšanju potreb po prometu in k energetske učinkovitejšemu prometu ter večji uporabi daljinskega ogrevanja, izkoriščanja vetrne in geotermalne energije;
- c. meni, da je v javnem sektorju na splošno mogoče prihraniti veliko energije, ta pomemben potencial pa se doslej ni izkoriščal. S primerno podporo in ustreznimi spodbudami je mogoče izboljšati energetske učinkovitost in znižati stroške energije, pa tudi povečati zaposlovanje;
- d. pozdravlja najavo „nove pobude za financiranje trajnostne energije“ in poziva, naj se znaten del njenih sredstev nameni financiranju projektov, ki se bodo izvajali na regionalni in lokalni ravni ter dajali prednost energetske učinkovitosti;
- e. poudarja pomembnost dela, ki ga opravljajo regionalne in lokalne agencije za energijo po Uniji. Te agencije so strateške partnerke za evropsko energetske politiko in njihove dejavnosti mora Evropska unija bolj podpreti in upoštevati;
- f. poziva k ustanovitvi delovne skupine, ki bi združila Komisijo in predstavnike regionalnih in lokalnih oblasti ter njihove mreže, z namenom, da se razvije nova vizija za energetske učinkovitost, ki bo temeljila na pristopu „od spodaj navzgor“;

8. v zvezi s 6 prednostnimi projekti, ki so opredeljeni kot bistveni za Evropsko unijo, ugotavlja – brez pripomb glede vsebine predlaganih projektov – da

- a. je treba za te projekte narediti oceno stroškov, da se omogoči realna primerjava z drugimi pobudami, preden se predlagane projekte uradno potrdi kot „prednostne“. Takšni projekti namreč lahko porabijo precejšen del razpoložljivih proračunskih sredstev;
 - b. nekateri od teh 6 predlaganih projektov bodo očitno imeli večjo prednost kot drugi, glede na to, da so že predvidene precej natančne določbe za njihovo izvajanje (priprava sporočil in akcijskega načrta, vključno s finančnimi sredstvi), medtem ko je časovni raspored za izvajanje drugih projektov še precej nejasen;
 - c. je medsebojna povezava bistvena za porazdelitev tveganja in povečanje solidarnosti med državami članicami. Se strinja, da bodo za zagotovitev preskrbe s plinom in električno energijo vsem državljanom EU potrebne velike spremembe v notranji energetske infrastrukture EU. Poudarja, da bodo spremembe v evropski energetske infrastrukture velike tudi na področju razvoja decentralizirane proizvodnje energije in energije iz obnovljivih virov v Evropi. Vse odločitve na področju naložb v evropsko energetske infrastrukturo je treba povezati s cilji Unije na tem področju. Brez pripomb glede vsebine predlaganih šestih projektov na področju energetske infrastrukture pričakuje, da bodo v obdobju 2009–2010 ugotovljene natančne potrebe po finančnih sredstvih, ki bodo ogromne in poziva k temu, da bi v prihodnjih proračunih EU dali prednost tudi projektom za energetske učinkovitost in zmanjšanje vpliva mednarodnih potovanj;
9. glede naložb poudarja, da prehod iz evropskega energetskega sistema na bolj decentraliziran sistem zahteva velike naložbe, posvetovanje z lokalnimi in regionalnimi akterji ter večje priznanje njihove vloge na področju energetske politike;
10. v zvezi s poglavjem o domačih zalogah energije, poudarja, da
- a. je treba osrednjo vlogo nameniti energiji iz obnovljivih virov, v skladu s cilji 20–20–20 in ob upoštevanju gospodarskih, socialnih in okoljskih prednosti, ki so z njimi povezane. Sklicuje se na svoje mnenje o *spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov* ⁽²⁾. Poleg tega
 - pozdravlja predlog za pripravo sporočila o odpravi ovir za obnovljivo energijo v EU. Zahteva tudi, da se ga objavi čim prej, najpozneje pa do leta 2010, in da se ga redno posodablja ter sprejme ustrezne ukrepe za odpravo teh ovir;

⁽¹⁾ CdR 241/2008 fin.

⁽²⁾ CdR 160/2008 fin

- poudarja, da so problemi, povezani s prometnim in distribucijskim omrežjem, osrednji v razvoju energije iz obnovljivih virov; Evropsko komisijo poziva, da pripravi sporočilo o razvoju evropskega nadomrežja, kot je navedeno v drugem strateškem pregledu. To sporočilo se bo osredotočilo zlasti na vprašanja infrastrukture in možnosti, ki jih ponujajo tehnologije „inteligentnih omrežij“ (smart grids) za uresničitev ciljev 20–20–20 Evropske unije in za prehod k večji decentralizaciji proizvodnje energije iz obnovljivih virov energije. Poleg tega je treba v okvir predlaganega sporočila spet postaviti cilje drugega strateškega pregleda v zvezi s prometnimi in distribucijskimi omrežji, da se sprejme resnično globalen pristop k tem vprašanjem;
- b. je jedrska energija odvisna od goriva, ki se v glavnem uvaža, in ga zato ne moremo imeti za „domače“. Nasprotno pa ima izraba jedrske energije „domače“ posledice, ki obremenjujejo lokalne in regionalne oblasti, zlasti glede tveganj, povezanih s to obliko energije, in ravnanja z odpadki. Odbor pozdravlja objavo „revidiranega predloga direktive o vzpostavitvi okvira Skupnosti za jedrsko varnost“ in predlaga, da se v tem okviru obravnava tudi vprašanje trajnostnega ravnanja z jedrskimi odpadki in s tem povezanih stroškov;
- c. je tudi premog gorivo, ki se vedno več uvaža; tako prevoz premoga kot tudi njegovo zgorevanje in odpadki, ki nastajajo pri tem, ustvarjajo velike probleme zaradi emisij. Če bo potrebna nadaljnja uporaba premoga, bo torej morala temeljiti na visoko zmogljivih elektrarnah in nizkih emisijah;
- d. naj Evropska komisija pri ocenah možnosti za izkoriščanje „domaćih netradicionalnih“ zalog fosilnih goriv ohrani najvišje okoljske standarde (kot so navedeni v točki 2.5, alinea 7 in 8, drugega strateškega pregleda) in naj pri oceni rentabilnosti upošteva vse zunanje dejavnike, povezane z izkoriščanjem teh zalog;
- e. meni, da bi morala podpora prednostno spodbujati raziskave in razvoj za izkoriščanje čistih, obnovljivih morskih virov energije, kot so veter z morja, valovi, plimovanje in oceanski tokovi, glede na to, da se energija morja še ne izkorišča v komercialne namene. EU ima možnost, da na tem področju pridobi konkurenčno prednost, hkrati pa prevzame vodilno vlogo na področju okolja;

11. pozdravlja napovedano objavo sporočila o *financiranju nizkoogljivih tehnologij*. Ker bo to sporočilo upoštevalo dohodke, ustvarjene v okviru revizije direktive o trgovanju z emisijskimi kvotami, opozarja na svoje mnenje o tej temi, v katerem „*priporoča, da države članice ter lokalne in regionalne oblasti vsaj 30 % dohodkov,*

ustvarjenih z dražbo pravic, namenijo za spodbujanje uporabe obnovljivih virov energije in energetske učinkovitosti pri končnih uporabnikih [...] (1)“.

Poleg tega poudarja, da z vidika najučinkovitejše uporabe razpoložljivih proračunskih sredstev tehnologije za zajemanje in skladiščenje ogljika, ki so šele na začetku razvoja in niso sposobne rešiti problema energetske proizvodnje niti problema varnosti preskrbe, ne smejo prejeti več finančnih sredstev kot druge tehnologije na področju energetske učinkovitosti ali obnovljivih virov energije;

12. pozdravlja predlog za pripravo programa politike za leto 2030 in vizije za leto 2050. Prave strateške usmeritve, odločitve o naložbah in infrastrukturnih projektih je mogoče ustrezno načrtovati le dolgoročno. Odbor izraža začudenje, da je na neizčrpnem seznamu tem iz vizije za leto 2050 tema *dekarbonizacija oskrbe z električno energijo v EU do leta 2050* očitno prednostna, saj se predlaga, da se ta tema obravnava že v prihodnjem strateškem načrtu za energetske tehnologije. Čeprav je ta tema nedvomno pomembna in ima velik potencial, so tudi številne druge teme enako pomembne, če ne še bolj. Oblikovanje vizije za leto 2050 mora dati globalno strategijo in se ne osredotočati na omejeno število prednostnih tem.

B. Prenovitev direktive o energetske učinkovitosti stavb

I. Politična priporočila

13. pozdravlja prenovitev direktive o energetske učinkovitosti stavb;

14. poudarja potrebo po hitrih in obsežnih ukrepih na področju energetske učinkovitosti stavb, ob upoštevanju koristi, ki iz tega izhajajo:

- uresničevanje ciljev Unije na področju energije in podnebja,
- socialne dejavnosti (vse večje težave državljanov zaradi stroškov ogrevanja stanovanj). Poleg tega poudarja, da lahko sedanje krizne razmere prispevajo h krepitvi socio-ekonomskih razlik med državljani, ki bodo lahko financirali obnovitvena dela za večjo energetske učinkovitost in bodo zato prejeli nižje račune za porabo energije, in med vse večjim številom tistih, ki si ne bodo mogli privoščiti stroškov obnove in bodo zato plačevali vse višje stroške,
- gospodarske dejavnosti ter ustvarjanje blaginje in novih delovnih mest na lokalni ravni;

15. poudarja nujnost teh vprašanj in poziva Svet in Parlament, da zagotovita, da bodo v zvezi s tem sprejete hitre in velikopotezne odločitve; poziva tudi države članice, da se izognemo ponovnim zamudam pri prenosu in izvajanju, kar je bilo ugotovljeno za prvo različico te direktive;

(1) CdR 161/2008 fin.

16. za lažje uvajanje energetske učinkovitosti mora Komisija pripraviti program za izmenjavo med državami članicami in njihovimi lokalnimi in regionalnimi oblastmi na področju dobrih praks, uporabe tehničnih rešitev in oddaje javnih naročil za izboljšanje energetske učinkovitosti;

17. poudarja bistveno vlogo lokalnih in regionalnih oblasti pri izvajanju direktive, predvsem zaradi:

- upravljanja lastnih stavb,
- njihovih pristojnosti na področju prostorskega načrtovanja in izdajanja gradbenih dovoljenj, uporabe toplotnoizolacijskih gradbenih materialov in kakovosti pri izvajanju gradbenih in sanacijskih del,
- pri zbiranju in uporabi sekundarnih surovin za povečanje obsega energetskega virov (za proizvodnjo električne energije in toplote),
- njihove bližine državljanom.

Lokalne in regionalne oblasti v Evropi so na področju energetske učinkovitosti stavb prostovoljno izvedle številne pobude, vključno z racionalizacijo porabe energije v stanovanjih in javnih stavbah, ali v okviru ponovne oživitve mestnih območij. Države članice morajo v celoti vključiti lokalne in regionalne oblasti ter akterje kot strateške partnerje za izvajanje te direktive, iskati možnosti za izkoriščanje njihovih izkušenj ter zagotoviti spodbujanje in posnemanje najuspešnejših praks. Zato poziva k vključitvi lokalnih in regionalnih oblasti v pripravo nacionalnih akcijskih načrtov;

18. meni, da predlagana prenovitev krepí direktivo z različnih vidikov. Zlasti pozdravlja

- predloge za postopno znižanje ali odpravo praga 1 000 m². Pozdravlja tudi ohranitev praga 250 m² v členu 12(1) (prenovitev);
- izboljšave sistema energetske učinkovitosti (predvsem obvezno objavljanje v vseh oglasih za prodajo ali oddajo);

19. poudarja pomen nadaljnega razvoja direktive na osnovi dejanskih izkušenj z njenim izvajanjem, ki morajo biti ustrezno analizirane in ocenjene. Med drugim je treba preučiti pomen energetske učinkovitosti in način, kako se izdajajo. Še vedno nezadosten dostop do pristojnih organov v zvezi z izvajanjem direktive je treba rešiti s prožnim pristopom.

20. meni, da predlagana primerjalna metodologija za izračun stroškovno optimalnih ravni minimalnih zahtev glede energetske učinkovitosti lahko predstavlja instrument za učinkovito primerjalno analizo na evropski ravni. Zato poziva Komisijo, da upošteva vse zunanje dejavnike pri vzpostavitvi take metodologije, predvsem stroške neaktivnosti (propadanje okolja, slabšanje zdravja, zmanjšanje konkurenčnosti itd., ki so posledica nezadostnih naložb v energetske učinkovitost) ter pozitiven učinek naložb v energetske učinkovitost (v smislu ustvarjanja delovnih mest in blaginje, podpore raziskavam, energetske neodvisnosti, kakovosti in trajnosti zgrajenih stavb itd.);

21. pomembno je, da se poveča energetska učinkovitost v stavbah, ki jo je mogoče uresničiti brez naložb, na primer z gospodarnostjo ali sodelovanjem uporabnikov stavbe. Številne lokalne in regionalne oblasti so že uspešne na tem področju;

22. poudarja pomen obveščanja javnosti o vseh parametrih, ki se uporabljajo za izračun rentabilnosti priporočil, ki so navedena na energetske učinkovitosti, in sicer zato, da se zagotovi jasno razumevanje izračuna in da se državljanom da možnost za ponovni pregled rentabilnosti ukrepov za energetske učinkovitost na osnovi novih dejavnikov (spremembe cene energije, spodbude javnih oblasti, življenjska doba opreme itd.);

23. med novimi predlogi ukrepov izpostavlja uporabnost poročil, ki jih morajo pripraviti države članice (med drugim v členu 5(2) in 9(3)). Za zagotovitev natančnosti teh poročil mora direktiva zahtevati, da lokalne in regionalne oblasti sodelujejo pri njihovi pripravi;

24. se sklicuje na svoje mnenje o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov ⁽¹⁾ in pozdravlja uvedbo elementov za usklajevanje te direktive in drugih evropskih zakonodajnih aktov, pomembnih na tem področju, zlasti Direktivo o energetskih storitvah (2006/32/ES) ter obstoječe in prihodnje predloge „zelenega“ javnega naročanja EU. Elementi za usklajevanje krepijo celotno usklajenost zakonodaje in z združevanjem različnih poročil, ki jih morajo pripraviti države članice, znižujejo njihove stroške;

25. pozdravlja cilj povečanja števila „stavb, pri katerih so emisije ogljikovega dioksida in poraba primarne energije nizke ali enake nič,“ in vloga zglede javnih oblasti;

26. zato opozarja, da je namen direktive predvsem varčevanje z energijo, da se zmanjša vpliv na okolje. Uvedba opredelitve „stavb, pri katerih so emisije ogljikovega dioksida in poraba primarne energije nizke ali enake nič,“ (*Buildings of which both carbon dioxide emissions and primary energy consumption are low or equal to zero*) omogoča, da stavbe z nizkimi emisijami CO₂ ne bodo imele prednosti pred tistimi z nizko porabo energije. Poleg tega mora imeti globalni okoljski vpliv vedno prednost pred emisijami CO₂ kot edinemu merilu;

⁽¹⁾ CdR 160/2008 fin.

27. poudarja tudi koristi in izziv, ki jih prinaša zahteva za nadzor kakovosti pri energetskih izkaznicah in poročilih o pregledu. Ta ukrep bo bistven za resnično izboljšanje kakovosti stavb v Evropi;

28. poudarja, da bo časovno obdobje, ko se bodo dela opravljala, pomembno vplivalo na globalni učinek direktive. Glede na to:

- pozdravlja predlog direktive, ki namerava vso javno pomoč na področju gradnje ali obnove uskladiti z upoštevanjem standardov za energetsko učinkovitost. To povezavo je treba vzpostaviti čim prej, toda bolje bi bilo, da se vzpostavi v okviru posebnih nacionalnih in lokalnih programov;
- predlaga razpravo o mehanizmu, s pomočjo katerega bi za stavbe določili, kdaj natančno v njihovi življenjski dobi morajo obvezno ustrezati standardom energetske učinkovitosti. Cilj tega mehanizma bi bil hitro izboljšanje kakovosti že obstoječih stavb zaradi ugodnega trenutka za energetsko prenavo;

29. poudarja, da izvajanje direktive zahteva veliko prizadevanj na področju usposabljanja. V zvezi s tem predlaga, da se vstavi določba o

- obveznosti za države članice, da sprejmejo vse potrebne ukrepe za ocenjevanje in ustrezno izpolnjevanje potreb na tem področju, predvsem, da zagotovijo ustrezna sredstva, da bo na voljo kvalificirano osebje;
- obveznosti sklicevanja nanjo v nacionalnih akcijskih načrtih na področju energetske učinkovitosti;

30. v zvezi z usposabljanjem strokovnjakov poudarja uspeh številnih pobud na lokalni in regionalni ravni, osredotočenih na proces gradnje, in ustanovitev skupin za razpravo, ki jih sestavljajo predstavniki različnih obrti (vodovodarji, zidarji, električarji itd.), z namenom, da si izmenjujejo informacije o svojih vlogah v procesu gradnje stavbe. Te izkušnje so se izkazale kot koristne za kakovost procesa gradnje na splošno in posledično za stavbe same. V skupinah, v katerih je bila energetska učinkovitost opredeljena kot cilj, ki ga je treba doseči, je učinkovite in inovativne rešitve mogoče poiskati s pomočjo stikov med različnimi obrtniškimi strokami;

31. poudarja potrebo po tem, da se ustrezno ocenijo dejanski začetni stroški, ki bi jih ta direktiva povzročila, in da se zagotovijo ustrezni spodbujevalni finančni instrumenti za podporo in pospešitev izvajanja direktive. V tem okviru:

- a. pozdravlja dejstvo, da so v načrtu za oživitev gospodarstva, ki ga je Komisija predstavila decembra 2008, naložbe v energetsko učinkovitost opredeljene kot priložnost za evropsko gospodarstvo;

- b. vendar močno obžaluje, da je Evropski svet marca 2009 potrdil kompromisni predlog o financiranju infrastrukturnih projektov, ki ga je Komisija predložila v okviru evropskega načrta za oživitev gospodarstva in ki ne predvideva naložb v projekte, katerih cilj je izboljšati energetsko učinkovitost.

Vendar pa so za projekte – kot je na primer kampanja za energetsko pametne stavbe (Energy Smart Buildings Campaign), ki jo je na podlagi konkretnih izkušenj v sektorju obnovljivih virov energije pripravil Evropski svet za obnovljive vire energije – potrebne samo naložbe, ki ne presegajo vrednosti v okviru načrta za oživitev (300 milijonov EUR). Ti projekti bi imeli velik vpliv na področju energije, okolja in ustvarjanja novih delovnih mest (predvidenih 150 000 novih delovnih mest), kar bi kmalu spodbudilo gospodarsko dejavnost (s pričakovanimi rezultati od leta 2010 dalje), in tudi pomemben multiplikacijski učinek (vsak euro, vložen v kampanjo, bi ustvaril naložbo v bolj energetsko učinkovite stavbe v vrednosti 33 EUR).

Projekt „Energy Smart Building Campaign“ temelji na povezavi treh promocijskih kampanj za energetsko pametne stavbe, ki se osredotočajo na 1) lastnike, 2) strukture z multiplikacijskim učinkom in 3) strokovnjake (vključno z usposabljanjem);

- c. poudarja pomen omogočanja hitrega dostopa do strukturnih skladov za naložbe v energetsko učinkovitost stavb. Zato

- pozdravlja pobudo Evropske komisije za spremembo določb o ESRR, z namenom spodbujanja naložb v energetsko učinkovitost ⁽¹⁾;
- poziva države članice, da natančno razmislijo o reviziji nekaterih delov njihovih operativnih programov, da bi se več pozornosti namenilo energetski učinkovitosti stavb, zlasti socialnih stanovanj;

- d. podpira pobudo Evropske komisije, katere namen je dokončno odobriti uporabo nižje stopnje DDV v stanovanjskem sektorju, vključno v primeru del, povezanih z obnovo ⁽²⁾;

- e. podpira prizadevanja Evropske komisije za oblikovanje finančnih instrumentov, namenjenih izboljšanju energetske učinkovitosti, v partnerstvu z EIB in Evropsko banko za obnovo in razvoj. Ugotavlja, da je eden najpomembnejših dejavnikov pri oblikovanju takšnih instrumentov ta, da so dostopni lokalnim in regionalnim oblastem, ker se tako podpira njihova vloga osrednjih akterjev pri izvajanju direktive o energetski učinkovitosti stavb;

- f. poudarja potrebo po tem, da se uskladijo namenska evropska in nacionalna sredstva.

⁽¹⁾ COM(2008) 838/3 konč.

⁽²⁾ COM(2008) 428 konč.

II. PRIPOROČILA ZA SPREMEMBE

Predlog spremembe 1

Člen 5 (1)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
<p>1. Komisija do 31. decembra 2010 določi primerjalno metodologijo za izračun stroškovno optimalnih ravni za minimalne zahteve glede energijske učinkovitosti stavb ali delov stavb. Pri primerjalni metodologiji se razlikuje med novimi in obstoječimi stavbami ter različnimi kategorijami stavb.</p> <p>Ti ukrepi, ki so namenjeni spremembi nebitvenih določb te direktive z njenim dopolnjevanjem, se sprejmejo v skladu s postopkom iz člena 19(2).</p>	<p>1. Komisija do 31. decembra 2010 določi primerjalno metodologijo za izračun stroškovno optimalnih ravni za minimalne zahteve glede energijske učinkovitosti stavb ali delov stavb. Pri primerjalni metodologiji se razlikuje med novimi in obstoječimi stavbami ter različnimi kategorijami stavb.</p> <p>Ti ukrepi, ki so namenjeni spremembi nebitvenih določb te direktive z njenim dopolnjevanjem, se sprejmejo v skladu s postopkom iz člena 1921(2).</p>

Obrazložitev

Tehnična sprememba, da se popravi napaka pri navajanju znotraj dokumenta.

Predlog spremembe 2

Člen 5 (2)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
<p>2. Države članice izračunajo stroškovno optimalne ravni za minimalne zahteve glede energijske učinkovitosti z uporabo primerjalne metodologije, določene v skladu z odstavkom 1, in ustreznih parametrov, kot so klimatske razmere, ter primerjajo rezultate tega izračuna z minimalnimi zahtevami glede energijske učinkovitosti, ki so jih določile.</p> <p>Komisiji poročajo o vseh podatkih in predpostavkah, uporabljenih za te izračune, in o vseh rezultatih izračunov. Poročilo se lahko vključi v akcijske načrte o energijski učinkovitosti iz člena 14(2) Direktive 2006/32/ES. Države članice predložijo Komisiji ta poročila vsaka tri leta. Prvo poročilo se predloži najpozneje do 30. junija 2011.</p>	<p>2. Države članice izračunajo stroškovno optimalne ravni za minimalne zahteve glede energijske učinkovitosti z uporabo primerjalne metodologije, določene v skladu z odstavkom 1, in ustreznih parametrov, kot so klimatske razmere, ter primerjajo rezultate tega izračuna z minimalnimi zahtevami glede energijske učinkovitosti, ki so jih določile.</p> <p>Komisiji poročajo o vseh podatkih in predpostavkah, uporabljenih za te izračune, in o vseh rezultatih izračunov. Poročilo se pripravi v tesnem sodelovanju z regionalnimi ter lokalnimi oblastmi in akterji in se lahko vključi v akcijske načrte o energijski učinkovitosti iz člena 14(2) Direktive 2006/32/ES. Države članice predložijo Komisiji ta poročila vsaka tri leta. Prvo poročilo se predloži najpozneje do 30. junija 2011.</p>

Obrazložitev

Da se zagotovi točnost poročil, ki jih morajo države članice pripraviti v okviru te direktive, morajo biti pripravljena v sodelovanju z lokalnimi in regionalnimi oblastmi in akterji.

Predlog spremembe 3

Člen 9 (3)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
<p>3. Države članice bodo najpozneje do 30. junija 2011 Komisiji posredovale nacionalne načrte iz odstavka 1 ter ji vsaka tri leta poročale o napredku pri izvajanju svojih nacionalnih načrtov. Nacionalni načrti in poročila o napredku se lahko vključijo v akcijske načrte o energijski učinkovitosti iz člena 14(2) Direktive 2006/32/ES.</p>	<p>3. Države članice bodo najpozneje do 30. junija 2011 <u>prapravile Komisiji posredovale</u> nacionalne načrte iz odstavka 1 <u>v tesnem sodelovanju z regionalnimi in lokalnimi oblastmi in akterji, jih posredovale</u> Komisiji ter ji vsaka tri leta poročale o napredku pri izvajanju svojih nacionalnih načrtov. Nacionalni načrti in poročila o napredku se lahko vključijo v akcijske načrte o energijski učinkovitosti iz člena 14(2) Direktive 2006/32/ES.</p>

Obrazložitev

Da se zagotovi točnost poročil, ki jih morajo države članice pripraviti v okviru te direktive, morajo biti pripravljena v sodelovanju z lokalnimi in regionalnimi oblastmi in akterji.

Predlog spremembe 4

Člen 10 (3)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
3. Priporočila, vključena v energetska izkaznica, so za posamezno stavbo tehnično izvedljiva in zagotovijo pregledne informacije glede stroškovne učinkovitosti. Ocena stroškovne učinkovitosti temelji na standardnih pogojih, kot so ocena prihrankov energije, osnovne cene energije in obrestne mere za naložbe, ki so potrebne za izvajanje priporočil.	3. Priporočila, vključena v energetska izkaznica, so za posamezno stavbo tehnično izvedljiva in zagotovijo pregledne informacije glede stroškovne učinkovitosti <u>in predvidenega obdobja odplačevanja (brez finančnih spodbud ali shem podpore)</u> . Ocena stroškovne učinkovitosti temelji na standardnih pogojih, kot so ocena prihrankov energije, osnovne cene energije in obrestne mere za naložbe, ki so potrebne za izvajanje priporočil. <u>Podatki, vrednosti in metode izračunavanja, ki se uporabljajo za oceno stroškovne učinkovitosti bodo jasno navedeni na energetska izkaznici.</u>

Obrazložitev

Energetska izkaznica mora vsebovati jasna in lahko razumljiva priporočila za javnost ter v vsakem trenutku omogočiti primerjavo ocen o teoretični rentabilnosti, kot je izračunana, ob upoštevanju sprememb (rast cen energije, obrestnih mer, stroškov opreme itd.) in/ali novih dejavnikov (spodbude, ki jih ponujajo oblasti, predvideno trajanje uporabe itd.).

Predlog spremembe 5

Člen 12 (2)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
2. Države članice sprejmejo ukrepe, s katerimi zagotovijo, da je v stavbah, za katere je bila v skladu s členom 11(1) izdana energetska izkaznica in kjer se na skupni uporabni tlorisni površini nad 250 m ² pogosto zadržuje javnost, energetska izkaznica prikazana na vidnem mestu in jasno opazna javnosti.	2. Države članice sprejmejo ukrepe, s katerimi zagotovijo, da je v stavbah, za katere je bila v skladu s členom 11(1) izdana energetska izkaznica in kjer se na skupni uporabni tlorisni površini nad 250 m ² pogosto zadržuje javnost, energetska izkaznica <u>te stavbe</u> prikazana na vidnem mestu in jasno opazna javnosti.

Obrazložitev

Obešanje energetskih izkaznic v stavbah, ki jih pogosto obiskuje javnost, ima velik vpliv na ozaveščanje ljudi o pomenu vprašanj, povezanih z energetska učinkovitostjo stavb.

Predlog spremembe 6

Člen 15 (2b)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
2b. priporočila za stroškovno učinkovito izboljšanje energetske učinkovitosti sistema stavbe ali delov stavbe. Sporočila iz točke (b) so specifična za sistem in zagotovijo pregledne informacije glede stroškovne učinkovitosti. Ocena stroškovne učinkovitosti temelji na standardnih pogojih, kot so ocena prihrankov energije, osnovne cene energije in obrestne mere za naložbe.	2b. priporočila za stroškovno učinkovito izboljšanje energetske učinkovitosti sistema stavbe ali delov stavbe. Sporočila iz točke (b) so specifična za sistem in zagotovijo pregledne informacije glede stroškovne učinkovitosti <u>in predvidenega obdobja odplačevanja (brez finančnih spodbud ali shem podpore)</u> . Ocena stroškovne učinkovitosti temelji na standardnih pogojih, kot so ocena prihrankov energije, osnovne cene energije in obrestne mere za naložbe. <u>Podatki, vrednosti in metode izračunavanja, ki se uporabljajo za oceno stroškovne učinkovitosti, bodo jasno navedeni na energetska izkaznici.</u>

Obrazložitev

Poročila o pregledih morajo vsebovati jasna in lahko razumljiva priporočila za javnost ter v vsakem trenutku omogočiti primerjavo ocen o teoretični rentabilnosti, kot je bila izračunana pri pripravi poročila o pregledu pod resničnimi pogoji in ob upoštevanju sprememb (rast cen energije, obrestnih mer, stroškov opreme itd.) in/ali novih dejavnikov (spodbude, ki jih ponujajo oblasti, predvideno trajanje uporabe itd.).

Predlog spremembe 7

Novi člen 17 a

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
	<p>17 a <u>Usposabljanje</u></p> <p><u>1.</u> Države članice v sodelovanju z lokalnimi in regionalnimi oblastmi in zainteresiranimi stranmi sprejmejo vse potrebne ukrepe za zagotovitev usposabljanja strokovnjakov v gradbenem sektorju na področju novih tehnologij, metod in materialov, ki lahko izboljšajo energijsko učinkovitost novih in že obstoječih stavb. V tem okviru države članice omogočijo ustrezno ponudbo nadaljnjega usposabljanja, ki je na voljo vsem strokovnjakom, ki so že dejavni na tem področju. Prav tako zagotovijo, da se tečaje usposabljanja bodočih strokovnjakov redno pregleduje in posodablja. Države članice v sodelovanju z lokalnimi in regionalnimi oblastmi in zainteresiranimi stranmi poskrbijo, da je na voljo ponudba usposabljanja, ki je dostopno vsem, ter zadostne zmogljivosti, za usposabljanje primerne števila strokovnjakov, pooblaščenih za izdajanje energetskih izkaznic in za pregled tehničnih sistemov, kot je določeno v členih 13 in 14 te direktive.</p> <p><u>2.</u> Države članice pripravijo poročilo o sprejetih pobudah in doseženih rezultatih na področju usposabljanja, kot je določeno v odstavku 1 tega člena, ter o novih ukrepih, ki jih bodo sprejele po potrebi. Za potrebe teh poročil države članice v sodelovanju s svojimi lokalnimi in regionalnimi oblastmi in zainteresiranimi stranmi izvedejo študijo o potrebah na področju usposabljanja, da bi zagotovile skladnost z določbami te direktive. Države članice primerjajo svoje sprejete ali načrtovane pobude, z njihovimi rezultati, glede na sklepe te študije.</p> <p><u>3.</u> Države članice pripravijo poročila, predvidena v odstavku 2 tega člena, v tesnem sodelovanju z lokalnimi in regionalnimi oblastmi in zainteresiranimi stranmi, in jih predložijo najpozneje do 30. junija 2011, nato pa vsake tri leta pripravijo nova poročila. Ta poročila se lahko vključijo v nacionalne akcijske načrte na področju energijske učinkovitosti, opredeljene v členu 14(2) Direktive 2006/32/ES. Komisija objavi poročilo o napredku držav članic na področju usposabljanja strokovnjakov. To poročilo vsebuje primerjavo nacionalnih študij o potrebah po usposabljanju. Po potrebi predstavi tudi priporočila in smernice na področju usposabljanja strokovnjakov v okviru te direktive.</p>

Obrazložitev

Za uspeh izvajanja predlagane direktive bodo potrebna velika prizadevanja na področju usposabljanja, ki jih mora direktiva opredeliti in predpisati kot obvezne, vključno z opredelitvijo ciljev in obveznega poročanja.

Predlog spremembe 8

Člen 19

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
<p>Države članice sprejmejo potrebne ukrepe za informiranje lastnikov ali najemnikov stavb ali delov stavb o različnih metodah in praksah, ki povečujejo energijsko učinkovitost.</p> <p>Države članice zlasti zagotovijo informacije lastnikom ali najemnikom stavb o energetskih izkaznicah in poročilih o pregledu, njihovem namenu in ciljih, stroškovno učinkovitih načinih za izboljšanje energijske učinkovitosti stavb ter srednje- in dolgoročnih finančnih posledicah, če niso sprejeti ukrepi za izboljšanje energijske učinkovitosti stavbe.</p>	<p>Države članice sprejmejo potrebne ukrepe za informiranje lastnikov ali najemnikov stavb ali delov stavb o različnih metodah in praksah, ki povečujejo energijsko učinkovitost.</p> <p>Države članice zlasti zagotovijo informacije lastnikom ali najemnikom stavb o energetskih izkaznicah in poročilih o pregledu, njihovem namenu in ciljih, stroškovno učinkovitih načinih za izboljšanje energijske učinkovitosti stavb ter srednje- in dolgoročnih finančnih posledicah, če niso sprejeti ukrepi za izboljšanje energijske učinkovitosti stavbe.</p> <p><u>Države članice vključijo lokalne in regionalne oblasti in se z njimi posvetujejo v zgodnji fazi, da se pripravijo programi za obveščanje in povečanje ozaveščenosti.</u></p>

Obrazložitev

Ukrepi, ki jih predvideva prenovitev direktive v marsičem vplivajo na lokalne oblasti, njihovo odgovornost za načrtovanje in nanje kot lastnike in upravljavce široke in raznolike palete nepremičnin, vključno s socialnimi stanovanji. Lokalne oblasti so blizu državljanom in imajo zato osrednjo vlogo pri posredovanju informacij in spodbud najemnikom in lastnikom, da izboljšajo energetska učinkovitost svojih stavb ter spremenijo navade glede porabe energije. Lokalne oblasti imajo tudi bogate izkušnje in strokovno znanje.

V Bruslju, 21. aprila 2009

*Predsednik
Odbora regij*
Luc VAN DEN BRANDE

Mnenje Odbora regij predlog sklepa o uvedbi programa MEDIA Mundus

(2009/C 200/10)

ODBOR REGIJ

- pozdravlja pobudo Evropske komisije za uvedbo programa MEDIA Mundus;
- meni, da je uvedba in izvajanje programa za spodbujanje širšega mednarodnega sodelovanja v avdiovizualnem sektorju s ciljem okrepiti kulturne in gospodarske odnose med evropsko filmsko industrijo in filmsko industrijo tretjih držav pravi odziv na trenutne izzive, povezane s spremembami v svetovni avdiovizualni industriji;
- ugotavlja, da imajo lahko lokalne in regionalne oblasti ključno vlogo pri promociji lokalne in regionalne avdiovizualne produkcije, če znatno podprejo avdiovizualni sektor in aktivno prispevajo k spodbujanju kulturne raznolikosti in medkulturnega dialoga;
- poudarja, da avdiovizualni sektor ni izredno pomemben samo za razvoj, konkurenčnost in zaposlovanje, ampak je tudi bistven za ohranitev in spodbujanje lokalne in regionalne kulturne identitete in raznolikosti. Zaradi te posebnosti je tudi ključni dejavnik pri razvoju evropskih socialnih vrednot in dobrem delovanju demokratičnih družb, saj imajo lahko avdiovizualna dela pomembno vlogo pri oblikovanju evropske identitete.

Poročevalec: Ioannis Sgouros (EL/PES), prefekt Aten

Referenčni dokument

Predlog sklepa Evropskega parlamenta in Sveta o uvedbi programa za sodelovanje s strokovnjaki iz tretjih držav na avdiovizualnem področju MEDIA Mundus

COM(2008) 892 konč.

I. POLITIČNA PRIPOROČILA

ODBOR REGIJ

1. pozdravlja pobudo Evropske komisije za uvedbo programa MEDIA Mundus;
 2. zato podpira predlog Evropske komisije „za podporni program o spodbujanju sodelovanja med strokovnjaki avdiovizualne industrije iz Evrope in tretjih držav za vzajemno korist vseh sodelujočih“;
 3. meni, da je uvedba in izvajanje programa za spodbujanje širšega mednarodnega sodelovanja v avdiovizualnem sektorju s ciljem okrepiti kulturne in gospodarske odnose med evropsko filmsko industrijo in filmsko industrijo tretjih držav pravi odziv na trenutne izzive, povezane s spremembami v svetovni avdiovizualni industriji, zlasti zaradi tehnološkega razvoja in strukturnih pomanjkljivosti, ki vplivajo na kroženje evropskih avdiovizualnih del na trgih tretjih držav in evropskemu avdiovizualnemu sektorju onemogočajo, da bi izkoristil priložnosti na mednarodnem trgu, ter tako ogrožajo njegovo konkurenčnost;
 4. poudarja potrebo po mednarodnem sodelovanju v avdiovizualnem sektorju ter po varovanju in spodbujanju raznolikosti kulturnih izrazov, kot je določeno v konvenciji Unesca, ki so jo Evropska skupnost in 13 držav članic ratificirale 18. decembra 2006;
 5. se strinja, da je sklep Evropske komisije zelo pomemben, saj obstoječi programi Skupnosti na področju avdiovizualne podpore (MEDIA 2007, Euromed Audiovisual II ali program EU-AKP za kinematografe) ne morejo odgovorjati na vse izzive hitre internacionalizacije avdiovizualnega sektorja, ker so bili zasnovani za sodelovanje znotraj Evropske unije ali ker odgovarjajo na potrebe razvojne politike in ne na potrebe industrijske politike;
 6. prav tako meni, da je iz zelo pozitivnega odziva strokovnjakov avdiovizualne industrije v okviru odprtega posvetovanja, ki je potekalo prek spleta od 10. aprila do 25. junija 2008, razvidno, da obstaja potreba po oblikovanju programa MEDIA Mundus;
 7. meni, da je pomembno tudi, da so bili na podlagi rezultatov odprtega posvetovanja kot prednostni ukrepi predvideni usposabljanje, omogočanje koprodukcij in kroženja avdiovizualnih del ter filmska pismenost;
 8. se strinja z ugotovitvami ocene učinka, da je „oblikovanje novega instrumenta najuspešnejši in najučinkovitejši način za dosego splošnih in posebnih ciljev ter za odziv na izzive, ki izhajajo iz internacionalizacije avdiovizualnih trgov“.
- Ključni cilji programa MEDIA Mundus**
9. meni, da bo program MEDIA Mundus prispeval k večji konkurenčnosti evropskega avdiovizualnega sektorja na mednarodnih trgih ter hkrati okrepil kulturno in politično vlogo Evrope v svetu; se strinja, da se bo s programom znatno izboljšalo kroženje avdiovizualnih del po svetu z večjo izbiro za potrošnike in z bistveno večjo kulturno raznolikostjo;
 10. je prepričan, da se bo z izmenjavo tržnih informacij ter strokovnim znanjem povečala konkurenčnost avdiovizualnega sektorja v Evropi in v tretjih državah hkrati z večjim povpraševanjem javnosti po kulturni raznolikosti;
 11. poudarja poseben pomen cilja omogočanja koprodukcij, ki so ga strokovnjaki v okviru odprtega posvetovanja opredelili kot prednostno nalogo;
 12. poudarja tudi potrebo po uporabi načela pozitivnega obravnavanja držav članic z majhnim obsegom avdiovizualne produkcije; je zato prepričan, da bi morali posebno pozornost nameniti državam, v katerih se ne proizvede veliko število avdiovizualnih del in ki se zaradi svojih geografskih, jezikovnih ali drugih značilnosti soočajo z različnimi ovirami;
 13. poudarja vlogo programa MEDIA Mundus kot sredstva za spodbujanje kulturne raznolikosti in medkulturnega dialoga na evropski in mednarodni ravni; zato poudarja razlike med programom MEDIA Mundus in drugimi programi Skupnosti na avdiovizualnem področju, saj se že sami cilji programa MEDIA Mundus osredotočajo na mednarodno sodelovanje, da bi spodbudili konkurenčnost avdiovizualne industrije na svetovni ravni;

14. pozdravlja način delovanja programa, ki temelji na načelu vzajemne koristi, tj. na pripravi skupnih predlogov za projekte s strokovnjaki iz tretjih držav;

15. meni, da so pogoji, v skladu s katerimi se financirajo samo tista dela, ki se pripravijo na podlagi sodelovanja, zadovoljivi, saj zagotavljajo mednarodno povezovanje v mreže;

16. vendar ni prepričan glede zahteve, da „morajo pri posameznem projektu sodelovati najmanj trije partnerji“;

17. v zvezi s financiranjem projekta ugotavlja tudi, da bi morali čim bolj zmanjšati birokratske postopke in formalnosti pri predložitvi predlogov, oblikovanju in delovanju mrež za sodelovanje ter pri poročanju;

18. poudarja tudi, da je treba zagotoviti popolno preglednost pri postopku izbire del, upravičenih do financiranja, in da bo morda treba natančneje opredeliti merila za ocenjevanje.

Splošne ugotovitve glede ciljev programa MEDIA Mundus

19. ugotavlja, da je program MEDIA Mundus učinkovito sredstvo za odpravljanje težav razdrobljenosti evropske filmske industrije, saj podpira pobude za povezovanje in sodelovanje vseh akterjev v avdiovizualnem sektorju; zato meni, da ta program zagotavlja tudi odlično možnost za podporo malim in srednje velikim podjetjem;

20. meni tudi, da se je treba osredotočiti na ustvarjanje specializiranih delovnih mest in na zagotavljanje večjega števila usposabljanj za strokovnjake na področju programskih vsebin, tehnik predvajanja, kroženja, mednarodne prodaje ter promocije avdiovizualnih del;

21. prav tako meni, da se s spodbujanjem izmenjave informacij ter strokovnega znanja in izkušenj med strokovnjaki veliko lažje ustvarijo mreže sodelovanja, poveča dostop do tujih trgov in izboljša vzpostavljanje dolgoročnega sodelovanja, s tem pa se povečuje tudi konkurenčnost evropske avdiovizualne industrije ter tudi kulturna in politična vloga Evrope v svetu;

22. meni, da bo program MEDIA Mundus znatno prispeval k boljšemu mednarodnemu kroženju avdiovizualnih del in k okrepljenemu povpraševanju javnosti po večji kulturni raznolikosti na področju avdiovizualnih vsebin;

23. v zvezi s tem poudarja koristi večjega števila predvajanj in ekskluzivnih prvih izdaj avdiovizualnih del;

24. je tako prepričan, da bi program MEDIA Mundus lahko lastnike kinematografov v Evropi in tretjih državah spodbudil, da bodo vzajemno izboljšali programske vsebine in pogoje predvajanja (trajanje, oglaševanje in število predvajanj) za prve izdaje avdiovizualnih del;

25. meni, da bi bilo prav tako mogoče povečati obseg in izboljšati pogoje predvajanja evropskih avdiovizualnih vsebin na radijskih in televizijskih postajah tretjih držav ter avdiovizualnih vsebin tretjih držav na evropskih radijskih in televizijskih postajah;

26. podpira tudi odločitev Evropske unije, da se osredotoči na mlade, ki so prihodnost evropskega avdiovizualnega sektorja. S promocijo del mladih nadarjenih režiserjev MEDIA Mundus spodbuja nove talente, mobilnost mladih ter pridobivanje znanja o evropskih in mednarodnih trgih, hkrati pa v praksi izvaja gospodarstvo znanja in medkulturni dialog;

27. ugotavlja, da bi bilo zaradi vloge mladih ustvarjalcev avdiovizualnih vsebin primerno, da bi program MEDIA Mundus deloval kot program za usposabljanje ter hkrati pomagal privabiti še mlajše občinstvo na predvajanja avdiovizualnih del v kinematografih;

28. meni tudi, da avdiovizualni sektor pomembno prispeva k evropskemu gospodarstvu znanja in ustvarjanja ter je ključen za spodbujanje kulturne raznolikosti in pluralnosti;

29. poudarja, da kulturni sektor nedvomno prispeva k uspešni izpolnitvi lizbonskih ciljev, vendar pa ga ne moremo obravnavati zgolj z vidika njegovega gospodarskega potenciala, saj prav tako pomembno prispeva k ustvarjanju dinamičnega in trajnostnega okolja, ki je predpogoj za blaginjo in človekov razvoj ⁽¹⁾.

Vloga lokalnih in regionalnih oblasti

30. ugotavlja, da imajo lahko lokalne in regionalne oblasti ključno vlogo pri promociji lokalne in regionalne avdiovizualne produkcije, če znatno podprejo avdiovizualni sektor in aktivno prispevajo k spodbujanju kulturne raznolikosti in medkulturnega dialoga;

⁽¹⁾ Mnenje Odbora regij o evropski agendi za kulturo v svetu globalizacije, Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij o evropski agendi za kulturo v svetu globalizacije, COM(2007) 242 konč., CđR 172/2007 fin, str. 1. Na voljo na spletni strani <http://eurlex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2008:053:0025:01:EN:HTML>.

31. meni, da bi lahko lokalne in regionalne oblasti s hkratnim spodbujanjem nacionalne ter lokalne in regionalne avdiovizualne produkcije uspešno konkurirale množični filmski produkciji iz tretjih držav;

32. poudarja, da imajo lahko lokalne in regionalne oblasti odločilno vlogo pri izobraževanju in usposabljanju ter pri zagotavljanju finančne podpore kulturnim organizacijam in akterjem na področju kulture;

33. ugotavlja tudi, da lahko lokalne in regionalne oblasti pri tem prispevajo tudi h krepitvi malih in srednje velikih podjetij, tako da spodbujajo konkurenčnost v razdrobljenem evropskem avdiovizualnem sektorju in podjetjem omogočijo preživetje;

34. je prav tako prepričan, da lahko lokalne in regionalne oblasti pomembno prispevajo tudi k usposabljanju mladih ustvarjalcev avdiovizualnih vsebin ter privabljanju večjega števila mladih k ogledu predvajanj avdiovizualnih del, ki spodbujajo kulturno raznolikost in medkulturni dialog;

35. zato meni, da lahko lokalne in regionalne oblasti odločilno prispevajo k produkciji avdiovizualnih del na lokalni in regionalni ravni ter k ustvarjanju močne evropske identitete, zlasti pri mladih;

36. je prepričan, da lahko lokalne in regionalne oblasti z organizacijo festivalov, tematskih dogodkov in izobraževalnih seminarjev dajo pomembne pobude in imajo ključno vlogo pri preoblikovanju avdiovizualnega sektorja v izredno pomemben dejavnik kulturne produkcije, oblikovanja večkulturne evropske identitete ter podpore filmskemu izobraževanju, zlasti pri mladem občinstvu;

37. zato predlaga, da bi bilo za večjo razsežnost programa MEDIA Mundus v členu 7 koristno dodatno navesti vlogo lokalnih in regionalnih oblasti pri izvajanju posebnih programov in dejavnosti v okviru njihovih prizadevanj za večjo konkurenčnost evropskega trga. Hkrati bi bilo po mnenju Odbora primerno in zelo koristno podpreti in posodobiti centre MEDIA, ki delujejo na regionalni ravni in so osnovni vir informacij za evropske državljanke glede celotnega dogajanja v avdiovizualnem sektorju;

38. prav tako ugotavlja, da bi bilo v neposredni povezavi z zgoraj omenjenim primerno zagotoviti tudi večjo udeležbo lokalnih in regionalnih oblasti pri sodelovanju različnih mrež v avdiovizualnem sektorju ter pri podpori medregionalnih konzorcijev, zlasti na področju usposabljanja, produkcije in kroženja avdiovizualnih del;

39. na podlagi zgornjih ugotovitev poudarja, da avdiovizualni sektor ni izredno pomemben samo za razvoj, konkurenčnost in zaposlovanje, ampak je tudi bistven za ohranitev in spodbujanje lokalne in regionalne kulturne identitete in raznolikosti. Zaradi te posebnosti je tudi ključni dejavnik pri razvoju evropskih socialnih vrednot in dobrem delovanju demokratičnih družb, saj imajo lahko avdiovizualna dela pomembno vlogo pri oblikovanju evropske identitete.

Sklepne ugotovitve in predlogi

40. meni, da je ta program še posebej pomemben, ker združuje promocijo kulture in podporo konkurenčnosti, tj. tržne in gospodarske vrednosti evropskega avdiovizualnega sektorja, ter evropski avdiovizualni industriji daje mednarodno razsežnost, saj je bolj učinkovit in usmerjen kot program MEDIA International, ki bi ga lahko opredelili kot predhodnika programa MEDIA Mundus;

41. ugotavlja, da je to kratkoročen program (obdobje 2011–2013) z omejenim proračunom (15 milijonov EUR, od tega je 13,5 milijonov EUR namenjenih za ukrepe), kar pomeni, da časovni okvir in sredstva ne bodo omogočali razvoja velikega števila pobud ali izvedbe velikega števila ukrepov;

42. je zato prepričan in hkrati upa, da bodo rezultati poučni in ocenjeni kot pozitivni, da bo mogoče program nadaljevati in zanj v prihodnosti nameniti več sredstev;

43. poudarja, da se je treba osredotočiti na komunikacijsko strategijo programa, in meni, da lahko imajo lokalne in regionalne oblasti enako pomembno vlogo pri promociji te strategije. Koristno bi bilo tudi sodelovanje centrov MEDIA z združenji in organizacijami strokovnjakov na avdiovizualnem področju ter z združenjem evropskih filmskih arhivov (ACE), mednarodnim združenjem filmskih arhivov (FIAPF) in nacionalnimi filmskimi arhivi;

44. meni, da je treba poseben poudarek, če ne takoj, pa v naslednji fazi programa, nameniti izobraževalnem vidiku programa MEDIA Mundus, ki bi se poleg nadaljnega usposabljanja strokovnjakov osredotočil tudi na mlade študente. Ta cilj se lahko doseže z usklajevanjem z drugimi programi MEDIA in sodelovanjem s centri MEDIA, ki so razvili podobne dejavnosti za druge programe, z univerzitetnimi institucijami in študijskimi oddelki na avdiovizualnem področju ter s filmskimi arhivi, ki sodelujejo s študenti, raziskovalci in strokovnjaki na tem področju. Izobraževalne dejavnosti in tematske delavnice so poleg tega lahko pomemben vir informacij in dragocena priložnost za srečevanje in spoznavanje strokovnjakov iz Evropske unije in tretjih držav.

II. PRIPOROČILA ZA SPREMEMBE

*Predlog spremembe I***Člen 3(3)**

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
(3) „evropska dela“ so avdiovizualna dela držav iz člena 2(1), (2) in (3).	(3) „evropska dela“ so avdiovizualna dela držav iz člena 2(1), (2) in (3), <u>s posebnim poudarkom na lokalni in regionalni avdiovizualni produkciji.</u>

Obrazložitev

Odbor regij bi moral poudariti, da imajo regionalni in lokalni ponudniki medijskih storitev ter operaterji javnih storitev, ki omogočajo regionalno pokritost, jasno družbeno in kulturno odgovornost ter so državljanom dolžni zagotavljati te storitve. Glede spodbujanja evropske avdiovizualne industrije lahko s svojo ponavadi intenzivnejšo lastno produkcijo bolj neposredno prispevajo k razvoju in konkurenčnosti sektorja.

*Predlog spremembe II***Člen 5(2)(b)**

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
boljša konkurenčnost in čezmejna distribucija avdiovizualnih del v svetu;	boljša konkurenčnost in čezmejna distribucija avdiovizualnih del v svetu z ukrepi za spodbujanje sodelovanja <u>med podjetji, ki delujejo v evropskem in svetovnem avdiovizualnem sektorju;</u>

Obrazložitev

Na podlagi ustreznih študij in dejanskih razmer je bilo ugotovljeno, da je pomanjkljiv distribucijski sistem glavna ovira za kroženje evropskih filmov na mednarodnem trgu.

*Predlog spremembe III***Člen 5(2)**

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
	d) <u>posebno pozornost je treba nameniti spodbujanju jezikovne raznolikosti, zlasti v primeru manj razširjenih jezikov.</u>

Obrazložitev

Na obstoječe izzive se morajo odzvati ne samo EU in države članice, ampak tudi lokalne in regionalne oblasti. Te morajo sodelovati pri upravljanju svoje kulturne in jezikovne dediščine, spodbujanju novih poslovnih modelov v lokalnih kreativnih industrijah in medijih ter spodbujanju ustvarjalnih del, ki jih (so)financirajo lokalne kulturne in medijske institucije ali organizacije.

Predlog spremembe IV

Člen 6(1)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
okrepiti znanja strokovnjakov iz Evrope in držav iz člena 2(4), da se izboljša njihovo razumevanje zlasti operativnih pogojev, pravnih okvirov, finančnih sistemov ter možnosti za sodelovanje na njihovih avdiovizualnih trgih, pri čemer se tako zlasti s štipendijami omogoča vzpostavljanje mrež in dolgoročnih poslovnih odnosov, ter izboljšati raven informiranosti in znanja v zvezi z avdiovizualnimi trgi, da se zagotovi in olajša sodelovanje na avdiovizualnem področju med strokovnjaki;	okrepiti znanja strokovnjakov iz Evrope in držav iz člena 2(4), da se izboljša njihovo razumevanje zlasti operativnih pogojev, pravnih okvirov, finančnih sistemov ter možnosti za sodelovanje na njihovih avdiovizualnih trgih, pri čemer se tako zlasti s štipendijami omogoča vzpostavljanje mrež in dolgoročnih poslovnih odnosov, ter izboljšati raven informiranosti in znanja v zvezi z avdiovizualnimi trgi, da se zagotovi in olajša sodelovanje na avdiovizualnem področju med strokovnjaki. <u>Pri štipendijah je treba upoštevati potrebo po večji konkurenčnosti razdrobljenega evropskega avdiovizualnega sektorja na svetovnem trgu ter hkrati po močnejših proizvodnih strukturah malih in srednje velikih podjetij (MSP) znotraj Evrope, ker so ta podjetja dejansko steber evropskega trga;</u>

Obrazložitev

Program MEDIA Mundus omogoča gospodarsko rast in daje priložnost, da se ustvarijo visokokvalificirana delovna mesta v avdiovizualni industriji, pri čemer naj bi v celoti vključili tudi MSP.

Predlog spremembe V

Člen 7(1)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
omogočiti iskanje tujih partnerjev za evropska avdiovizualna dela. Program podpira organizacijo trgov koprodukcije in dogodkov za iskanje partnerjev (pitching), katerih cilj je združevanje mogočih partnerjev (scenaristov, režiserjev, producentov in distributerjev);	omogočiti iskanje tujih partnerjev za evropska avdiovizualna dela. Program podpira organizacijo trgov koprodukcije in dogodkov za iskanje partnerjev (pitching), katerih cilj je združevanje mogočih partnerjev (scenaristov, režiserjev, producentov in distributerjev <u>ter lokalnih in regionalnih akterjev v avdiovizualnem sektorju;</u>

Obrazložitev

Na specifičnem področju avdiovizualnega ustvarjanja lahko vse evropske regije ob ustrezni podpori postanejo vodilne sile za izvirno ustvarjanje in ohranjanje kulturne raznolikosti ter tako prispevajo k ohranjanju konkurenčnosti evropskega trga.

Predlog spremembe VI

Člen 8(3)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
omogočiti organizacijo dogodkov in pobud za filmsko pismenost, ki so usmerjeni zlasti v mlado občinstvo ter katerih cilj je spodbujati raznolikost avdiovizualnih del in povečati povpraševanje javnosti po kulturno raznolikih avdiovizualnih vsebinah na mednarodni ravni.	omogočiti organizacijo dogodkov in pobud za filmsko pismenost, ki so usmerjeni zlasti v mlado občinstvo ter katerih cilj je spodbujati raznolikost avdiovizualnih del in povečati povpraševanje javnosti po kulturno raznolikih avdiovizualnih vsebinah na mednarodni ravni. <u>Posebna finančna sredstva je treba nameniti za promocijo regionalnih in lokalnih avdiovizualnih festivalov, ki imajo pomembno vlogo pri spodbujanju medkulturnega dialoga in kulturne raznolikosti.</u>

*Predlog spremembe VII***Člen 12(1)**

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Komisiji pomaga odbor, ki ga sestavljajo predstavniki držav članic in ki mu predseduje predstavnik Komisije.	Komisiji pomaga odbor, ki ga sestavljajo predstavniki držav članic <u>ter lokalnih in regionalnih oblasti</u> , predseduje pa mu predstavnik Komisije.

V Bruslju, 21. aprila 2009

Predsednik
Odbora regij
Luc VAN DEN BRANDE

Mnenje Odbora regij interoperabilnostne rešitve za evropske javne uprave (ISA)

(2009/C 200/11)

ODBOR REGIJ

- pozdravlja pobudo Evropske komisije za nadaljevanje prejšnjih programov s programom za interoperabilnostne rešitve za evropske javne uprave (program ISA);
- meni, da bi se morale lokalne in regionalne oblasti vključiti v široko sodelovanje za izboljšanje interoperabilnosti javnih uprav in povečanje učinkovitosti izvajanja javnih storitev;
- poudarja, da program ne sme evropskih javnih uprav izolirati od zunanjega sveta, ter predlaga, da se standardi interoperabilnosti pripravijo v okviru obsežnega mednarodnega sodelovanja;
- meni, da izmenjava najboljših praks med regionalnimi in lokalnimi oblastmi ne bi bila le koristna, temveč bi morala biti tudi bistveni del programa ISA.

Poročevalka: Veronica Ioniță (RO/EPP), županja mesta Gorgota

Referenčni dokument

Predlog sklepa Evropskega parlamenta in Sveta o interoperabilnostnih rešitvah za evropske javne uprave (ISA)

COM(2008) 583 konč.

I. POLITIČNA PRIPOROČILA

ODBOR REGIJ

1. pozdravlja pobudo Evropske komisije za nadaljevanje prejšnjih programov IDA (za izmenjavo podatkov med upravami) in IDABC (program za interoperabilno zagotavljanje vseevropskih e-vladnih storitev javnim upravam, podjetjem in državljanom) s programom za interoperabilnostne rešitve za evropske javne uprave (program ISA). Prejšnja programa sta nedvomno prispevala dodano vrednost k izmenjavi informacij med upravami, novi program pa bo gotovo spodbudil regionalni razvoj, saj bo okrepil izmenjavo idej in izkušenj na različnih področjih, kot so zaposlovanje, ribištvo, kmetijstvo, zdravstvo, varstvo potrošnikov in notranje zadeve;

2. poudarja pomen lokalnih in regionalnih uprav v skladu s strategijo i2010 za evropsko informacijsko družbo, saj so gonilo gospodarske rasti na lokalni ravni;

3. meni, da lokalne in regionalne oblasti ne bi smele biti obravnavane le kot uporabnice vseevropskih e-storitev, ampak tudi kot najpomembnejše izvajalke storitev v zvezi s tem predlogom;

4. meni, da bi morala Evropska komisija več pozornosti nameniti postopku mrežnega povezovanja na vseh ravneh, ki bi ga morale vse države članice priznati na nacionalni ravni, saj je treba upoštevati težave, ki so v preteklosti nastajale zaradi raznolikosti kulturnih in političnih pristopov, jezikovnih ovir ter iz proračunskih razlogov;

5. zato meni, da bi se morale lokalne in regionalne oblasti vključiti v široko sodelovanje za izboljšanje interoperabilnosti javnih uprav in povečanje učinkovitosti izvajanja javnih storitev;

6. poudarja, da program ne sme evropskih javnih uprav izolirati od zunanjega sveta, ter predlaga, da se standardi interoperabilnosti pripravijo v okviru obsežnega mednarodnega sodelovanja;

7. opozarja, da so bili različni programi Skupnosti (IST, eTEN, e-Vsebine) povezani s prejšnjo različico programa IDABC. Sodelovanje s sedanjimi programi (7. okvirni program, program za konkurenčnost in inovativnost, strukturni skladi) bi lahko zagotovilo dragocene vire;

8. meni, da izmenjava najboljših praks med regionalnimi in lokalnimi oblastmi ne bi bila le koristna, temveč bi morala biti tudi bistveni del programa ISA;

9. poziva Evropsko komisijo, da bolje ovrednoti pomen, ki ga imajo cilji in okrepi programa ISA za lokalne in regionalne oblasti;

10. poziva Evropsko komisijo in države članice, da predvidijo dodelitev proračunskih sredstev za dejavnosti centralnih, lokalnih in regionalnih oblasti, ki so pristojne za izvajanje programa ISA, vključno z dejavnostmi usposabljanja javnih uslužbencev. To bo prispevalo k boljši obravnavi potreb evropskih državljanov v okviru tega programa.

II. PRIPOROČILA ZA SPREMEMBE

*Predlog spremembe 1***Uvodna izjava (11)**

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Program ISA naj bi temeljil na izkušnjah iz programov IDA in IDABC, ki sta dokazala, da lahko usklajen pristop prispeva k hitrejšemu zagotavljanju rezultatov, ki so kakovostnejši in izpolnjujejo poslovne zahteve, s skupnimi rešitvami, ki se uvedejo in upravljajo v sodelovanju z državami članicami. Te dejavnosti so že pomembno prispevale k zagotavljanju interoperabilnosti v podporo elektronski izmenjavi informacij med evropskimi javnimi upravami in to se še nadaljuje.	Program ISA naj bi temeljil na izkušnjah iz programov IDA in IDABC. <u>Upoštevati je treba tudi ugotovitve vmesnega pregleda izvajanja programa IDABC, ki obravnava vprašanja pomembnosti, učinkovitosti, uspešnosti, uporabnosti in skladnosti tega programa; posebno pozornost je treba nameniti potrebam, ki so jih izrazili uporabniki programa, ki sta dokazala, izkazalo se je, da lahko usklajen pristop prispeva k hitrejšemu zagotavljanju rezultatov, ki so kakovostnejši in izpolnjujejo poslovne zahteve, s skupnimi rešitvami, ki se uvedejo in upravljajo v sodelovanju z državami članicami. Te dejavnosti so že pomembno prispevale k zagotavljanju interoperabilnosti v podporo elektronski izmenjavi informacij med evropskimi javnimi upravami in to se še nadaljuje.</u>

Obrazložitev

Glede na to, da je program ISA nadaljevanje prejšnjega programa IDA in sedanjega programa IDABC, ki bo zaključen ob koncu leta 2009, bi bilo koristno in priporočljivo upoštevati rezultate obeh programov ter tako ustvariti podlago za prihodnje izvajanje programa ISA. Poročila Evropske komisije o ovrednotenju in izvajanju bi zato morala biti na voljo za oceno.

*Predlog spremembe 2***Uvodna izjava (27a)**

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
	<u>Dodatno je treba raziskati možnosti za uskladitev s strukturnimi skladi in sofinanciranjem uporabnikov iz teh skladov, da bi uporabili skupne okvire in generična orodja, ki jih je ustvaril ali izboljšal program ISA;</u>

Obrazložitev

Vzpostavitev in izboljšanje skupnega okvira in generičnih orodij se bosta financirala s sredstvi iz programa ISA, uporabo teh okvirov in orodij pa bodo financirali uporabniki. Uporabo možnosti financiranja iz strukturnih skladov je zato treba dodatno proučiti.

*Predlog spremembe 3***Člen 1**

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
(2) Cilj programa ISA je podpreti sodelovanje med evropskimi javnimi upravami s pospeševanjem učinkovitega in zmogljivega elektronskega čezmejnega in čezsektorskega sodelovanja med takimi upravami, ki omogoča zagotavljanje elektronskih javnih storitev v podporo izvajanju politik in dejavnosti Skupnosti.	(2) Cilj programa ISA je podpreti sodelovanje med evropskimi javnimi upravami, <u> vključno z lokalnimi in regionalnimi upravami,</u> s pospeševanjem učinkovitega in zmogljivega elektronskega čezmejnega in čezsektorskega sodelovanja med takimi upravami, ki omogoča zagotavljanje elektronskih javnih storitev v podporo izvajanju politik in dejavnosti Skupnosti.

Obrazložitev

Po lizbonski strategiji je krepitev vključujoče ter regionalno in socialno pravične informacijske družbe, ki IKT uporablja za povečanje konkurenčnosti in izboljšanje javnih storitev, ključni cilj politike EU, ta cilj pa najlažje dosežejo lokalne in regionalne oblasti. Zato menimo, da je treba poudariti vključenost lokalnih in regionalnih uprav.

Predlog spremembe 4

Člen 2

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
	(h) „evropska javna uprava“ pomeni vse javne organe na centralni, regionalni in lokalni ravni, ki so pravno priznani z nacionalno zakonodajo držav članic EU;

Obrazložitev

Menimo, da bi bilo treba glede na vlogo javnih uprav po obravnavanem sklepu poleg definicij, navedenih v členu 2, navesti tudi opredelitev „evropske javne uprave“.

Predlog spremembe 5

Člen 3

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
	d) <u>večdimenzionalni pristop, ki obsega tehnične vidike, s katerimi lahko uprave to izboljšavo dosežejo.</u>

Obrazložitev

Poleg predlaganih dejavnosti bi bila koristna tudi standardizacija tehničnih vprašanj, če upoštevamo različne storitve, ki jih uprave izvajajo.

Predlog spremembe 6

Člen 8

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
(4) Da bi se izognili podvajanju in bi pospešili uvajanje rešitev, se po potrebi upoštevajo rezultati, doseženi z drugimi ustreznimi pobudami Skupnosti in držav članic. Da bi kar najbolj povečali sinergije ter zagotovili dopolnilna in skupna prizadevanja, se ukrepi, kadar je to primerno, uskladijo z drugimi zadevnimi pobudami Skupnosti.	(4) Da bi se izognili podvajanju in bi pospešili uvajanje rešitev, se po potrebi upoštevajo rezultati, doseženi z drugimi ustreznimi pobudami Skupnosti in držav članic. Da bi kar najbolj povečali sinergije ter zagotovili dopolnilna in skupna prizadevanja, se ukrepi, kadar je to primerno, uskladijo z drugimi zadevnimi pobudami Skupnosti. <u>Izmenjavo najboljših praks med javnimi upravami bi morali spodbujati z vsemi možnimi sredstvi.</u>

Obrazložitev

Da bi lokalne in regionalne oblasti dosegale najboljše rezultate in da bi bile sposobne učinkovito izvajati upravne storitve, bi se lahko učile ena od druge tako, da bi se seznanjale z najuspešnejšimi izkušnjami, hkrati pa bi reševale problematiko v zvezi z mehanizmi usklajevanja in čezmejno interoperabilnostjo.

*Predlog spremembe 7***Člen 12**

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
(1) Komisiji pomaga odbor, imenovan Odbor za čezmejno interoperabilnost (v nadaljevanju „odbor ČIO“), ki ga sestavljajo predstavniki držav članic, predseduje pa mu Komisija.	(1) Komisiji pomaga odbor, imenovan Odbor za čezmejno interoperabilnost (v nadaljevanju „odbor ČIO“), ki ga sestavljajo predstavniki držav članic, vključno z enim predstavnikom regionalne uprave in enim predstavnikom lokalne uprave, predseduje pa mu Komisija.

Obrazložitev

Sodelovanje lokalne in regionalne uprave v odboru bi koristilo doseganju ciljev iz člena 1, saj izvajajo večino javnih storitev, te pa so pomembne za vsakdanje življenje in mobilnost podjetij ter posameznikov.

*Predlog spremembe 8***Člen 14**

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
(2) Spodbujati je treba sodelovanje z drugimi tretjimi državami in mednarodnimi organizacijami ali organi, predvsem na podlagi Evro-sredozemskega partnerstva, in s sosednjimi državami, predvsem državami Zahodnega Balkana. Program ISA ne krije s tem povezanih stroškov.	(2) Spodbujati je treba sodelovanje z drugimi tretjimi državami in mednarodnimi organizacijami ali organi, predvsem na podlagi Evro-sredozemskega partnerstva, in s sosednjimi državami, predvsem državami Zahodnega Balkana ter državami črnomske in baltske regije. Program ISA ne krije s tem povezanih stroškov.

Obrazložitev

Za sodelovanje s partnerji zunaj meja Evropske unije ne bi smelo biti nobenih omejitev, zlasti ker bi bili stroški njihovega vključevanja kriti iz njihovih lastnih virov.

V Bruslju, 21. aprila 2009

Predsednik
Odbora regij
Luc VAN DEN BRANDE

Mnenje Odbora regij varnost pacientov

(2009/C 200/12)

ODBOR REGIJ PRIPOROČA

- boljšo opredelitev vloge lokalnih in regionalnih oblasti v okviru predlaganih ukrepov, v skladu z vlogo, ki jo lokalne in regionalne oblasti izvajajo v okviru nacionalnih ureditev o zagotavljanju zdravstvenih storitev;
- boljšo opredelitev elementov udeležbe državljanov in njihovih združenj v procesih načrtovanja in odločanja, povezanih z upravljanjem tveganja;
- vključitev povezave s procesi, kazalniki in standardi upravljanja tveganja ter varnosti pacientov v okvir sistemov dovoljevanja, akreditiranja in potrjevanja zdravstvenih ustanov;
- določitev posebnih kanalov za pravno in regulativno jamstvo, ki spodbujajo zdravstvene akterje, da poročajo o napakah, neugodnih dogodkih in stanjih, v katerih bi lahko zelo verjetno prišlo do nesreč;
- vključitev problematike upravljanja tveganja in varnosti pacientov v (visokošolske) učne programe za zdravniški in druge zdravstvene poklice ter v nadaljnje usposabljanje;
- vključitev dodatnih priporočil za okrepitev prizadevanj – ki že potekajo na ravni posameznih znanstvenih odborov – za opredelitev normativnih in postopkovnih instrumentov, posebej namenjenih varnosti pri uporabi zdravil.

Poročevalec: Piero Marrazzo (IT/PES), predsednik dežele Lacij

Referenčna dokumenta

Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu o varnosti pacientov, vključno s preprečevanjem in nadzorom okužb, povezanih z zdravstveno oskrbo

COM(2008) 836 konč.

Predlog priporočila Sveta o varnosti pacientov, vključno s preprečevanjem in obvladovanjem okužb, povezanih z zdravstveno oskrbo

COM(2008) 837 konč.

I. POLITIČNA PRIPOROČILA

ODBOR REGIJ

Splošna priporočila

1. poudarja, da je že večkrat pokazal dovetnost, pozornost in zanimanje za to problematiko in Komisijo pozval, naj sprejme ustrezne predloge, ob upoštevanju, da „strukturirano in koordinirano sodelovanje na evropski ravni za izmenjavo izkušenj, znanja in raziskovanja na področju razvoja zdravstvenih tehnologij prinaša državam članicam znatno dodano vrednost“ (glej mnenje CDR 153/2004 fin);

2. ugotavlja, da so problematiko varnosti v zdravstvu poudarjale in jo obravnavale tudi druge organizacije, kot so Svetovna zdravstvena organizacija, OECD in Svet Evrope;

3. ugotavlja, da se predlog Komisije vključuje v ta okvir in da bistveno krepi konkretno vključevanje držav članic v obravnavanje problematike, s poudarjanjem orodja subsidiarnosti kot odločilnega elementa za celovito poznavanje pojava in kot instrumenta za njegovo reševanje;

4. meni, da odločitev Komisije o spodbujanju krepitve sodelovanja med državami članicami s sporočilom Komisije in priporočilom Sveta ustreza temu, kar je zahteval Odbor regij;

5. pozdravlja, da sta sporočilo Komisije in predlog priporočila Sveta o varnosti pacientov pravilno usmerjena k pridobitvi politične obveze vseh držav EU, da bi države članice – s podporo Komisije – posamič ali skupaj uporabljale predlagana priporočila, in sprejele konkretne ukrepe za izboljšanje varnosti pacientov;

6. meni, da so bistveni elementi predloga povezani predvsem

— s politično težo in prepoznavnostjo vprašanja varnosti pacientov, ki jo podeljuje lasten predlog Skupnosti;

— z možnostjo, da se okrepi poznavanje te problematike med posamičnimi državami članicami z vzpostavitvijo baz podatkov, ki se zbirajo standardizirano in jih lahko uporabljajo vse države članice;

— z možnostjo vzajemne izmenjave dobre prakse za optimizacijo varnosti pacientov;

7. se seznanja s tem, da pobuda državam članicam ne odvzema nobene pristojnosti na zdravstvenem področju, saj je priporočilo Sveta pravni instrument, ki državam članicam pušča primerno svobodo, da organizirajo lastne zdravstvene sisteme na nacionalni, regionalni in lokalni ravni, kar tudi že počnejo.

Splošni elementi za oceno predloga in priporočila

8. se zaveda, da več poročil kaže, da evropsko prebivalstvo dojemata varnost v okviru procesov diagnoze in zdravljenja ter tveganja zaradi napak pri zdravljenju v veliki meri kot enega največjih problemov, ne samo v zvezi z lastno varnostjo in varnostjo sorodnikov, temveč širše, v zvezi z varnostjo življenja vseh državljanov;

9. poudarja, da so lokalne in regionalne oblasti v mnogih državnih ureditvah neposredno odgovorne za zagotavljanje zdravstvenih storitev in so zato še posebej zainteresirane za izboljšavo varnostnih sistem in sistemov zagotavljanja kakovosti v zdravstvu;

10. meni, da se negativne posledice, povezane z napakami pri zdravljenju, neposredno odražajo na državljansko dožemanje kakovosti in varnosti storitev, kar je v številnih državah eden najpomembnejših dejavnikov za oceno državljanov o učinkovitosti lokalnih in regionalnih oblasti;

11. meni, da je razširjenost pojava, povezana s povečanjem konfliktnosti v zakonskem okviru, za uprave, ki so neposredno odgovorne za zagotavljanje zdravstvenih storitev, problem, ki ni samo etičen, socialen in zdravstven, temveč tudi gospodarski, ob upoštevanju rastočih stroškov zavarovalnih polic in težnje po povečevanju stroškov za odškodnino za škodo, ki jo utrpijo državljani;

12. zato meni, da je kljub že obstoječim, specifičnim sektorskim pobudam (varnost zdravil in zdravstvenih aparatov, odpornost do baktericidov itd.) na številnih področjih varnosti pacientov in preprečevanja tveganja v zdravstvu pobuda, kakršno vsebujeta predlog in priporočilo, precej koristna za opredelitev celostnega pristopa za zmanjšanje vseh številnih možnih vzrokov za napake pri zdravljenju;

13. meni, da predlogi in načela, vsebovani v predlogu in priporočilu, ustrezajo zahtevam, ki jih je Odbor regij glede zdravstvene problematike oblikoval že v preteklosti, da namreč spodbujajo izmenjavo dobre prakse na področju varnosti pacientov ob upoštevanju načela subsidiarnosti in da prispevajo k zmanjšanju neenakosti v zdravstvu glede razpoložljivosti in kakovosti storitev;

14. meni, da amandmaji in prej navedene pripombe glede priporočila lahko koristno dopolnijo njegovo uresničevanje, ob poudarjanju ali okrepitevi nekaterih elementov, ki so posebnega pomena za Odbor regij, in **posebej priporočaja**:

- boljšo opredelitev vloge lokalnih in regionalnih oblasti v okviru predlaganih ukrepov, v skladu z vlogo, ki jo lokalne

in regionalne oblasti izvajajo v okviru nacionalnih ureditev o zagotavljanju zdravstvenih storitev;

- boljšo opredelitev elementov udeležbe državljanov in njihovih združenj v procesih načrtovanja in odločanja, povezanih z upravljanjem tveganja;
- vključitev povezave s procesi, kazalniki in standardi upravljanja tveganja ter varnosti pacientov v okvir sistemov dovoljevanja, akreditiranja in potrjevanja zdravstvenih ustanov;
- določitev posebnih kanalov za pravno in regulativno jamstvo, ki spodbujajo zdravstvene akterje, da poročajo o napakah, neugodnih dogodkih in stanjih, v katerih bi lahko zelo verjetno prišlo do nesreč;
- vključitev problematike upravljanja tveganja in varnosti pacientov v (visokošolske) učne programe za zdravniški in druge zdravstvene poklice ter v nadaljnje usposabljanje;
- vključitev dodatnih priporočil za okrepitev prizadevanj – ki že potekajo na ravni posameznih znanstvenih odborov – za opredelitev normativnih in postopkovnih instrumentov, posebej namenjenih varnosti pri uporabi zdravil;
- vključitev priloge 2 o ukrepih podpore, z vključitvijo nadaljnjih posebnih ukrepov, ki bi izhajali iz morebitnega prenosa tu predlaganih priporočil in sprememb.

II. PRIPOROČILA ZA SPREMEMBE

Predlog spremembe 1

Uvodna izjava 15

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
(15) Podatkov o okužbah, povezanih z zdravstveno oskrbo, je premalo, da bi v mrežah za spremljanje lahko smiselno primerjali zavode, spremljali epidemiologijo patogenov, povezanih z zdravstveno oskrbo, ter ovrednotili in usmerjali politike za preprečevanje in obvladovanje okužb, povezanih z zdravstveno oskrbo. Zato je treba uvesti ali izboljšati sisteme spremljanja na ravni zdravstvenih zavodov ter na regionalni in nacionalni ravni.	(15) Podatkov o okužbah, povezanih z zdravstveno oskrbo, je premalo, da bi v mrežah za spremljanje lahko smiselno primerjali zavode, spremljali epidemiologijo patogenov, povezanih z zdravstveno oskrbo, ter ovrednotili in usmerjali politike za preprečevanje in obvladovanje okužb, povezanih z zdravstveno oskrbo. Zato je treba uvesti ali izboljšati sisteme poročanja in ocenjevanja spremljanja na ravni zdravstvenih zavodov ter na regionalni in nacionalni ravni.

Obrazložitev

Izraz „mreže za spremljanje“ je odveč in ustvarja zmedo.

Predlog spremembe 2

Del I, naslov II, člen 1

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
<p>(1) Države članice bi morale podpirati uvedbo in razvoj nacionalnih politik in programov z:</p> <p>(a) imenovanjem pristojnega organa ali pristojnih organov, odgovornih za varnost pacientov na njihovem ozemlju;</p> <p>(b) vključitvijo varnosti pacientov kot prednostnega vprašanja v zdravstvene politike in programe na nacionalni ter na regionalnih in lokalnih ravneh;</p> <p>(c) podpiranjem razvoja varnejših sistemov, procesov in orodij, vključno z uporabo informacijske in komunikacijske tehnologije.</p>	<p>(1) Države članice bi morale podpirati uvedbo in razvoj nacionalnih politik in programov z:</p> <p>(a) imenovanjem pristojnega organa ali pristojnih organov, odgovornih za varnost pacientov na njihovem ozemlju, <u>tudi na regionalni ali lokalni ravni;</u></p> <p>(b) vključitvijo varnosti pacientov kot prednostnega vprašanja v zdravstvene politike in programe na nacionalni ter na regionalnih in lokalnih ravneh;</p> <p>(c) podpiranjem razvoja varnejših sistemov, procesov in orodij, vključno z uporabo informacijske in komunikacijske tehnologije, <u>tudi z določitvijo specifičnih naborov standardov za informacijske tehnologije in komunikacijske protokole;</u></p> <p>(d) <u>vključitvijo problematike varnosti pacientov in s tem povezanih procesov, kazalnikov in standardov, v okviru meril, opredeljenih v državnem, regionalnem ali lokalnem okviru za dovoljevanje, akreditiranje ali potrjevanje zdravstvenih ustanov.</u></p>

Obrazložitev

- (a) Bolje opredeliti vlogo lokalnih in regionalnih oblasti v okviru predlaganih ukrepov, v skladu z vlogo, ki jo lokalne in regionalne oblasti izvajajo v okviru nacionalnih ureditev o zagotavljanju zdravstvenih storitev;
- (c) poenotiti tehnične postopke zbiranja in pošiljanja podatkov;
- (d) če bi na raven dovoljevanja, akreditiranja ali potrjevanja vključili elemente, ki niso povezani samo s strukturnimi standardi ali tehnološko opremo, temveč tudi z elementi procesa, namenjenimi uporabi najboljše prakse, bi to pomenilo konkretno jamstvo za varnost pacientov.

Predlog spremembe 3

Del I, naslov II, člen 2

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
<p>(2) Države članice bi morale krepiti moč državljanov in pacientov ter jih informirati z:</p> <p>(a) vključevanjem organizacij in predstavnikov pacientov v razvoj politik in programov za varnost pacientov na vseh ravneh;</p> <p>(b) obveščanjem pacientov o tveganjih, stopnjah varnosti in uvedenih ukrepih za zmanjševanje ali preprečevanje napak ter zagotavljanje zavestne privolitve v zdravljenje, da se pacientom olajšata izbira in odločanje.</p>	<p>(2) Države članice bi morale krepiti moč državljanov in pacientov ter jih informirati z:</p> <p>(a) vključevanjem organizacij in predstavnikov pacientov v razvoj politik in programov za varnost pacientov na vseh ravneh, <u>tudi tako, da posebej predvidijo udeležbo državljanov in njihovih združenj pri operativnih in posvetovalnih organih, ki bodo ustanovljeni, vključno z organi iz točke (1)(a);</u></p> <p>(b) obveščanjem pacientov o tveganjih, stopnjah varnosti in uvedenih ukrepih za zmanjševanje ali preprečevanje napak ter zagotavljanje zavestne privolitve v zdravljenje, da se pacientom olajšata izbira in odločanje, <u>in to tako, da na državni, lokalni ali regionalni ravni določijo minimalni nabor in format informacij, ki jih je treba dati pacientu, da se zagotovi uresničevanje tu predvidenih pravic in oblik varstva.</u></p>

Obrazložitev

- (a) Udeležba državljanov in njihovih združenj postane obvezna;
- (b) ob zahtevi pacientu, naj da svoj pristanek na podlagi obveščenosti, je primerno usmeriti in poenotiti način sporočanja pacientu, podobno kot je predvideno za informacije o uporabi zdravil.

Predlog spremembe 4

Del I, naslov II, člen 4

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
<p>(4) Države članice bi morale spodbujati izobraževanje in usposabljanje delavcev v zdravstvu o varnosti pacientov z:</p> <p>(a) spodbujanjem multidisciplinarnega izobraževanja in usposabljanja o varnosti pacientov za vse zdravstvene delavce, druge delavce v zdravstvu ter ustrezne poslovodne in administrativne delavce na področju zdravja;</p> <p>(b) sodelovanjem z organizacijami, vključenimi v strokovno izobraževanje v zdravstvenem varstvu zaradi zagotavljanja ustrezne pozornosti varnosti pacientov v visokošolskih študijskih programih ter v stalnem strokovnem izpopolnjevanju zdravstvenih delavcev.</p>	<p>(4) Države članice bi morale spodbujati izobraževanje in usposabljanje delavcev v zdravstvu o varnosti pacientov <u>zs:</u></p> <p>(a) spodbujanjem multidisciplinarnega izobraževanja in usposabljanja o varnosti pacientov za vse zdravstvene delavce, druge delavce v zdravstvu ter ustrezne poslovodne in administrativne delavce na področju zdravja;</p> <p>(b) sodelovanjem z organizacijami, vključenimi v strokovno izobraževanje v zdravstvenem varstvu zaradi zagotavljanja ustrezne pozornosti varnosti pacientov v visokošolskih študijskih programih ter v stalnem strokovnem izpopolnjevanju zdravstvenih delavcev.</p> <p>(c) <u>uvvedbo posebnih učnih predmetov o varnosti pacientov in upravljanju tveganj, povezanih z zdravstvenim varstvom, v (visokošolske) učne programe za zdravniški in druge zdravstvene poklice ter v nadaljnje usposabljanje.</u></p>

Obrazložitev

- (c) Treba se je soočiti s problemom razširjanja znanja in prakse v zvezi s tehnikami upravljanja tveganja, na organski in specifičen način v okviru univerzitetnih ureditev, kar je močan element razširjanja ozaveščenosti in usposobljenosti glede problematike varnosti pacientov.

Predlog spremembe 5

Del I, naslov III, člen 1(c)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
<p>(1) Države članice bi morale sprejeti in izvajati nacionalno strategijo za preprečevanje in obvladovanje okužb, povezanih z zdravstveno oskrbo, ki ima naslednje cilje:</p> <p>(c) uvedba in okrepitev dejavnih sistemov spremljanja na ravni držav članic in zdravstvenih zavodov;</p>	<p>(1) Države članice bi morale sprejeti in izvajati nacionalno strategijo za preprečevanje in obvladovanje okužb, povezanih z zdravstveno oskrbo, ki ima naslednje cilje:</p> <p>(c) uvedba in okrepitev dejavnih sistemov <u>registracije, spremljanja in ocenjevanja</u> na ravni držav članic in zdravstvenih zavodov;</p>

Obrazložitev

Države članice morajo registrirati in spremljati delež okužb, povezanih z zdravstveno oskrbo, da bi lahko na podlagi teh rezultatov predvideli izboljšave. (V originalni obrazložitvi je še stavek: „Izraz ‚nadzor‘ ne omogoča enakega razumevanja.“, ki se ne nanaša na slovensko različico, saj je v členu že uporabljen izraz „spremljanje“ in ne „nadzor.“) Da bo resnično mogoče doseči izboljšanje, je treba dodati „ocenjevanje“.

Predlog spremembe 6

Del I, naslov III, člen 2

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
(2) Države članice bi morale proučiti možnost uvedbe medsektorskega mehanizma za usklajeno izvajanje nacionalne strategije ter izmenjavo informacij in usklajevanje s Komisijo, ECDC in drugimi državami članicami, če je mogoče v enem letu po sprejetju tega priporočila.	(2) Države članice bi morale proučiti možnost uvedbe medsektorskega mehanizma za usklajeno izvajanje nacionalne strategije ter izmenjavo informacij in usklajevanje s Komisijo, ECDC in drugimi državami članicami, če je mogoče v enem letu po sprejetju tega priporočila, tudi z neposrednim vključevanjem regionalnih in lokalnih institucij, ki imajo specifične pristojnosti na zdravstvenem področju.

Obrazložitev

- (2) Bolje opredeliti vlogo lokalnih in regionalnih avtonomij v okviru predlaganih ukrepov, v skladu z vlogo, ki jo lokalne in regionalne oblasti izvajajo v okviru nacionalnih ureditev o zagotavljanju zdravstvenih storitev.

Predlog spremembe 7

Del I, naslov IV, člen 3

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
(3) Države članice bi morale poročati Komisiji o izvajanju tega priporočila najkasneje dve leti po njegovem sprejetju, potem pa na zahtevo Komisije zaradi nadaljnega spremljanja tega priporočila na ravni Skupnosti.	(3) Države članice bi morale poročati Komisiji o izvajanju tega priporočila najkasneje dve leti po njegovem sprejetju, potem pa na zahtevo Komisije zaradi nadaljnega spremljanja tega priporočila na ravni Skupnosti. Pri tem <u>bi bilo treba čim bolj uporabiti že razpoložljive podatke.</u>

Obrazložitev

- (3) Prizadevanje Skupnosti za soočenje s problemom in upoštevanje njegovega pomena morata biti podprta z večjo hitrostjo ukrepanja.

Predlog spremembe 8

Priloga 2, del 2, člen 1(c)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
(c) vzpostavitev ali krepitev aktivnih sistemov nadzora z:	(c) vzpostavitev ali krepitev aktivnih sistemov <u>registracije, spremljanja in ocenjevanja nadzora</u> z:

Obrazložitev

Države članice morajo registrirati in spremljati delež okužb, povezanih z zdravstveno oskrbo, da bi lahko na podlagi teh rezultatov predvideli izboljšave. Izraz „nadzor“ ne omogoča enakega razumevanja. Da bo resnično mogoče doseči izboljšanje, je treba dodati „ocenjevanje“.

V Bruslju, 21. aprila 2009

Predsednik
Odbora regij
Luc VAN DEN BRANDE

Mnenje Odbora regij ustanovitev evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji

(2009/C 200/13)

ODBOR REGIJ

- poziva Komisijo in države članice, da sodelujejo z lokalnimi in regionalnimi oblastmi in drugimi akterji ter da pri uporabi ESPG vedno upoštevajo načeli subsidiarnosti in sorazmernosti;
- se zaveda, da se gospodarske krize pojavljajo ciklično, in zato predlaga, da se umaknejo časovne omejitve in tako omogoči varnost načrtovanja;
- ugotavlja, da se lahko dejavnosti, ki so upravičene do sredstev iz ESPG, sofinancirajo tudi po stopnji v višini 85 % iz Evropskega socialnega sklada (ESS), iz katerega se v glavnem financirajo aktivni ukrepi za trg dela (vključno s projekti za odpravljanje posledic odpuščanj). Zato je veliko držav, regij ter lokalnih in regionalnih oblasti, ki nimajo nikakršnega razloga, da bi se zatekale k ESPG za sofinanciranje v višini 50 % ali celo 75 %. Zato predlaga, da se stopnja sofinanciranja ESPG zviša na najmanj 85 %;
- opozarja, da člen 28 Medinstitucionalnega sporazuma med Evropskim parlamentom, Svetom in Komisijo z dne 17. maja 2006 o proračunski disciplini in dobrem finančnem poslovanju ⁽¹⁾ določa, da ESPG ne sme presežati najvišjega letnega zneska v višini 500 milijonov EUR; pozdravlja napoved v Sporočilu o evropskem načrtu za oživitev gospodarstva, da bo Komisija pregledala proračunska sredstva, ki so na voljo ESPG, upoštevajoč uveljavitev prilagojenih predpisov.

(¹) UL C 139, 14.6.2006, str. 1)

Poročevalec: dr. SILBERG (EE/UEN-EA), predsednik občinskega sveta mesta Kose

Referenčni dokument

Uredba Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe (ES) št. 1927/2006 o ustanovitvi Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji COM(2008) 867 konč.

I. POLITIČNA PRIPOROČILA

ODBOR REGIJ

kot evropska institucija, ki v skladu s Pogodbo o Evropski uniji zastopa lokalne in regionalne oblasti držav članic,

Splošne pripombe

1. **pozdravlja** predlog Evropske komisije za uredbo Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi uredbe (ES) št. 1927/2006 o ustanovitvi Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji (v nadaljnjem besedilu „ESPG“) in **poziva** Komisijo in države članice, da sodelujejo z lokalnimi in regionalnimi oblastmi in drugimi akterji ter da pri uporabi ESPG vedno upoštevajo načeli subsidiarnosti in sorazmernosti;

2. **ugotavlja**, da je cilj načrtovanih ukrepov spremeniti uredbo o ESPG in tako izraziti solidarnost z delavci, ki so ostali brez dela zaradi globokih sprememb, ki jih je prinesla globalizacija, ter uvesti začasno določbo za podporo delavcem, ki postanejo presežni zaradi svetovne finančne in gospodarske krize; **se zaveda**, da se gospodarske krize pojavljajo ciklično, in zato **predlaga**, da se časovne omejitve prilagodijo večletnemu finančnemu okviru, da se okrepi varnost načrtovanja;

3. **opominja**, da je mnenje Odbora regij o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o ustanovitvi Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji (UL C 51, 6.3.2007, str. 1), poudarilo, da imajo lokalne in regionalne oblasti aktivno vlogo pri obvladovanju posledic množičnih odpuščanj in da je že bilo predlagano naslednje: letna sredstva sklada lahko znašajo največ 1 milijardo EUR pod pogojem, da je to v skladu s finančnimi perspektivami 2007–2013; ESPG ne bi smel spodkopati odgovornosti držav članic, da poiščejo lasten način odzivanja na gospodarsko prestrukturiranje; ESPG bi moral poseči, kadar razmere privedejo do odpustitve najmanj 500 delavcev v podjetju v regiji, kjer je brezposelnost, merjena po ravni NUTS III, višja od povprečja v zadevni državi članici, ali odpustitve najmanj 500 delavcev v obdobju 12 mesecev v enem podjetju ali več v določenem sektorju, merjeno po ravni NACE 2, ki pomeni vsaj 1 % regionalnih delovnih mest, ali kjer je regionalna zaposlenost, merjena po ravni NUTS II, v enakem obdobju upadla za najmanj 10 %;

4. **opozarja**, da je zagon ESPG v letih 2007 in 2008 potekal zelo počasi (uporabljenih je bilo samo 7,3 % razpoložljivih sredstev), kar jasno kaže, da je uporaba sredstev sklada pod sedanjimi pogoji za vlaganje zahtevkov zelo omejena;

5. **podpira** namen Komisije, da opravi pregled pravil o ESPG, da bi lahko sklad hitreje posredoval v ključnih sektorjih, na primer s sofinanciranjem usposabljanja in posredovanjem delovnih mest za delavce, ki so odpuščeni zaradi gospodarske krize;

6. **meni**, da se problemi, ki izhajajo iz sedanje finančne in gospodarske krize, razraščajo v družbeno krizo in krizo zaupanja, ter da morajo lokalne in regionalne oblasti neizogibno prevzeti svoj del odgovornosti za posledice krize in njeno obvladovanje. Zato so ESPG, njegovi novi cilji in vključevanje lokalnih in regionalnih oblasti pomembnejši kot kdajkoli prej;

7. **poudarja**, da mora uresničevanje cilja ESPG jasno prispevati k ciljem lizbonske strategije: povečanju zaposlenosti, zmanjšanju brezposelnosti in delovne neaktivnosti, izboljšanju kakovosti in produktivnosti pri delu, izboljšanju privlačnosti delovnih mest in krepitvi socialne in teritorialne kohezije;

8. **meni**, da z vidika politike zaposlovanja tudi MSP ponujajo še neizkoriščen potencial za ustvarjanje in ohranjanje delovnih mest, **zato zagovarja stališče**, da lahko ESPG ponudi dodatne možnosti in okrepi zaupanje v evropski podjetniški sektor;

9. **je zaskrbljen**, ker zaradi svetovne gospodarske in finančne krize najbolj oddaljene in gospodarsko šibkejšje regije in države ne morejo izpolniti pogojev za dostop do ESPG, zlasti zahteve po 50-odstotnem sofinanciranju, in da zato obstaja tveganje, da bo uporaba ESPG verjetno dodatno povečala neskladja med središčem in obrobjem;

10. **ugotavlja**, da se lahko dejavnosti, ki so upravičene do sredstev iz ESPG, sofinancirajo tudi po stopnji v višini 85 % iz Evropskega socialnega sklada (ESS), iz katerega se v glavnem financirajo aktivni ukrepi za trg dela (vključno s projekti za odpravljanje posledic odpuščanj). Zato je veliko držav, regij ter lokalnih in regionalnih oblasti, ki nimajo nikakršnega razloga, da bi se zatekale k ESPG za sofinanciranje v višini 50 % ali celo 75 %. Zato predlaga, da se stopnja sofinanciranja ESPG zviša na najmanj 85 %;

11. **se strinja**, da svetovna finančna kriza je in bo tudi v prihodnosti razlog za množična odpuščanja v vedno več sektorjih, saj te razmere ustvarja manjša razpoložljivost posojil in kupna moč državljanov. Te razmere se bodo nadaljevale tudi v bližnji prihodnosti zato **podpira** namero Evropske komisije, da sprejme ukrepe, ki bodo ESPG preoblikovali v instrument, ki bo primernejši za odzivanje na tovrstne probleme;

12. **opozarja**, da člen 28 Medinstitucionalnega sporazuma med Evropskim parlamentom, Svetom in Komisijo z dne 17. maja 2006 o proračunski disciplini in dobrem finančnem poslovanju ⁽¹⁾ določa, da ESPG ne sme presežati najvišjega letnega zneska v višini 500 milijonov EUR, ter **pozdravlja** napoved v Sporočilu o evropskem načrtu za oživitev gospodarstva, da bo Komisija pregledala proračunska sredstva, ki so na voljo ESPG, upoštevajoč uveljavitev prilagojenih predpisov;

13. **izpostavlja**, da je skupni učinek globalizacije na gospodarsko rast v Skupnosti pozitiven, in zato **poudarja**, da je treba zagotoviti ustrezno financiran sklad za ublažitev negativnih učinkov globalizacije;

14. **je zaskrbljen**, da je sofinanciranje programov EU, vključno z Evropskim skladom za prilagoditev globalizaciji, v več državah v pristojnosti lokalnih in regionalnih oblasti, ki se hkrati soočajo s proračunskimi zmanjšanji;

Natančna razlaga predloga

15. **sprejema**, da je treba mejno vrednost odpuščenih delavcev znižati s 1 000 na 500, da se pojasni, kakšno je stanje v zvezi s primeri, predloženimi v skladu z merili za pomoč, in na podlagi sodne prakse uvede opredelitev dogodka, ki velja kot odpust, vendar **meni**, da je treba **nujno** sprejeti natančnejšo opredelitev dogodka, ki velja kot odpust, in jo jasno uveljaviti v državah članicah ⁽²⁾;

16. **podpira** predlagano spremembo, katere namen je zagotoviti pravično in nediskriminatorno obravnavanje delavcev, ki so bili odpuščeni pred 4-mesečnim referenčnim obdobjem ali po njem, vendar je njihova odpustitev očitno povezana z istim primerom odpuščanja;

17. **pozdravlja** predlagane spremembe, ki pojasnjujejo podlago za izračun razpoložljivega zneska za tehnično pomoč in obseg dejavnosti, ki se lahko financirajo v skladu s členom 13;

18. **podpira** predlagano spremembo, da se obdobje za izvajanje podpore ESPG podaljša z 12 na 24 mesecev, in **meni** da bo ta ukrep delavcem, ki so bili odpuščeni, pomagal, da končajo programe prekvalifikacije, kar bo v sedanjem gospodarskem ozračju najbrž zahtevalo več časa, in da pridobijo nove kvalifikacije;

19. **se strinja s stališčem**, da lahko Evropski parlament in Svet na podlagi vmesnega ovrednotenja iz odstavka 1(a) člena 17 in predloga Komisije pregledata uredbo ESPG, vključno z časnim odstopanjem iz odstavka 1(a) člena.

II. PRIPOROČILA ZA SPREMEMBE

Uredba Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe (ES) št. 1927/2006 o ustanovitvi Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
(5) Za zagotovitev pregledne uporabe meril za pomoč je treba opredeliti primere, ki veljajo kot odpuščanje. V okviru prizadevanja za večjo prilagodljivost pri predložitvi vlog držav članic in boljše doseganje cilja solidarnosti je treba znižati prag presežnih delavcev.	(5) Za zagotovitev pregledne uporabe meril za pomoč je treba <u>natančneje opredeliti primere, ki veljajo kot odpuščanje, in to opredelitev nedvoumno uporabljati v državah članicah.</u> V okviru prizadevanja za večjo prilagodljivost pri predložitvi vlog držav članic in boljše doseganje cilja solidarnosti je treba znižati prag presežnih delavcev.

Obrazložitev

Cilj mora biti natančneje opredeliti primere, ki veljajo za odpuščanje, in poenotiti uporabo te opredelitve v državah članicah.

⁽¹⁾ UL C 139, 14.6.2006, str. 1)

⁽²⁾ Odbor regij meni, da mora Evropski sklad za prilagoditev globalizaciji nujno upoštevati splošni padec višine plač na različnih področjih zaposlovanja v sektorjih, ki jih je kriza najbolj prizadela.

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
<p>Člen 1</p> <p>Uredba (ES) št. 1927/2006 se spremeni:</p> <p>1. V členu 1 se vstavi nov odstavek 1a:</p> <p>„1a. Z odstopanjem od člena 1 zagotavlja ESPG podporo tudi delavcem, ki postanejo presežni zaradi svetovne finančne in gospodarske krize, če vloge ustrezajo merilom iz člena 2(a), (b) ali (c).</p> <p>To odstopanje se uporablja za vse vloge, predložene pred 31. decembrom 2010.“</p>	<p>Člen 1</p> <p>Uredba (ES) št. 1927/2006 se spremeni:</p> <p>1. V členu 1 se vstavi nov odstavek 1a:</p> <p>„1a) Z odstopanjem od člena 1 zagotavlja ESPG podporo tudi delavcem, ki postanejo presežni zaradi svetovne finančne in gospodarske krize, če vloge ustrezajo merilom iz člena 2(a), (b) ali (c).</p> <p>To odstopanje se uporablja za vse vloge, predložene pred 31. decembrom 2010 letom 2013.“</p>

Obrazložitev

Namen prilagoditve časovne omejitve večletnemu finančnemu okviru se zdi nujen za zagotovitev ustreznega načrtovanja Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji.

Predlog Komisije	Amandma
<p>Člen 2 se nadomesti z naslednjim besedilom:</p> <p>„Člen 2</p> <p>Merila za pomoč</p> <p>Finančni prispevek iz ESPG bo določen, kjer velike strukturne spremembe v svetovnih trgovinskih tokovih privedejo do resnih gospodarskih motenj, predvsem do bistvenega povečanja uvoza v EU ali hitrega padca tržnega deleža EU v nekem sektorju ali preselitve proizvodnje v tretje države, kar povzroči.“</p>	<p>Člen 2 se nadomesti z naslednjim besedilom:</p> <p>„Člen 2</p> <p>Merila za pomoč</p> <p>Finančni prispevek iz ESPG bo določen, kjer velike strukturne spremembe v svetovnih trgovinskih tokovih privedejo do resnih gospodarskih motenj, predvsem do bistvenega povečanja uvoza v EU ali hitrega padca tržnega deleža EU v nekem sektorju ali preselitve proizvodnje v tretje države <u>nižjimi stroški</u>, kar povzroči.“</p>

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
<p>Člen 2 se nadomesti z naslednjim besedilom:</p> <p>„Člen 2</p> <p>Merila za pomoč</p> <p>(b) vsaj 500 presežnih delavcev v obdobju 9 mesecev, zlasti v malih in srednje velikih podjetjih, v oddelku NACE 2 v eni regiji ali dveh sosednjih regijah po ravni NUTS II ali</p> <p>(c) na majhnih trgih dela ali v izrednih okoliščinah, ki jih mora zadevna država članica ustrezno utemeljiti, je lahko vloga za prispevke iz ESPG sprejemljiva, kadar odpuščanje delavcev resno vpliva na zaposlenost in lokalno gospodarstvo, tudi če pogoji iz pododstavkov (a) in (b) niso v celoti izpolnjeni. Država članica navede, da njena vloga ne izpolnjuje v celoti meril za pomoč iz točke (a) ali (b). Skupna višina prispevkov, ki so dodeljeni v izrednih okoliščinah, na leto ne sme presegati 15 % odhodkov ESPG.“</p>	<p>Člen 2 se nadomesti z naslednjim besedilom:</p> <p>„Člen 2</p> <p>Merila za pomoč</p> <p>(b) vsaj 500 presežnih delavcev v obdobju 9 mesecev, zlasti v malih in srednje velikih podjetjih, v oddelku NACE 2 v eni in/ali regiji in/ali dveh sosednjih regijah po ravni NUTS II ali</p> <p>(c) na majhnih trgih dela ali v izrednih okoliščinah, ki jih mora zadevna država članica ustrezno utemeljiti, je lahko vloga za prispevke iz ESPG sprejemljiva, kadar odpuščanje delavcev resno vpliva na zaposlenost in lokalno gospodarstvo, tudi če pogoji iz pododstavkov (a) in (b) niso v celoti izpolnjeni. Država članica navede, da njena vloga ne izpolnjuje v celoti meril za pomoč iz točke (a) ali (b). Skupna višina prispevkov, ki so dodeljeni v izrednih okoliščinah, na leto ne sme presegati 15 % odhodkov ESPG.“</p>

Obrazložitev

c) Medtem ko načrtovanje finančnih sredstev ESF poteka dolgoročno in v skladu s togim sistemom, bi lahko s prožnejšim modelom posredovanja ESPG prožneje reševali težave za vsak posamezen primer.

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
<p>Člen 5 se spremeni:</p> <p>V odstavku 2 se točka (a) nadomesti z naslednjim:</p> <p>„a) obrazloženo analizo povezave med tehnološkimi presežki in velikimi strukturnimi spremembami v svetovnih trgovinskih tokovih ali finančno in gospodarsko krizo, navedbo števila presežnih delavcev ter razlago nepredvidene narave teh tehnoloških presežkov. Odpuščanja, do katerih pride pred ali po obdobju iz člena 2(a) ali člena 2(c), če vloga v skladu s slednjim odstopa od meril iz člena 2(a), lahko zajemajo sofinancirani ukrepi, če je do odpuščanj prišlo po splošni razglasitvi načrtovanih odpuščanj in je mogoče ugotoviti jasno funkcionalno povezavo z dogodkom, ki je povzročil odpuščanje v referenčnem obdobju,“</p>	<p>Člen 5 se spremeni:</p> <p>Odstavek 1 se dopolni spremeni tako:</p> <p><u>1. Država članica v dogovoru s prizadeto lokalno in/ali regionalno oblastjo in socialnimi partnerji predloži vlogo za prispevek iz ESPG Komisiji v roku 10 tednov od datuma, ko so izpolnjeni pogoji za pridobivanje pomoči ESPG iz člena 2. Zadevna država članica – oziroma zadevne države članice – lahko vlogo pozneje dopolni.</u></p> <p>V odstavku 2 se točka (a) nadomesti z naslednjim:</p> <p>„a) obrazloženo analizo povezave med tehnološkimi presežki in velikimi strukturnimi spremembami v svetovnih trgovinskih tokovih ali finančno in gospodarsko krizo, navedbo števila presežnih delavcev ter razlago nepredvidene narave teh tehnoloških presežkov. Odpuščanja, do katerih pride pred ali po obdobju iz člena 2(a) ali člena 2(c), če vloga v skladu s slednjim odstopa od meril iz člena 2(a), lahko zajemajo sofinancirani ukrepi, če je do odpuščanj prišlo po splošni razglasitvi načrtovanih odpuščanj in je mogoče ugotoviti jasno funkcionalno povezavo z dogodkom, ki je povzročil odpuščanje v referenčnem obdobju,“</p>

Obrazložitev

- 1) Posledice preseljevanja in zapiranja podjetij bodo prizadele lokalne in regionalne skupnosti in njihovo prebivalstvo, zato jih je treba vključiti v pripravo strategij za reševanje tovrstnega položaja. Treba jih je vključiti v postopek za pridobitev sredstev, nenazadnje zato, da se zagotovi dopolnjevanje ukrepov na lokalni, regionalni, nacionalni in evropski ravni.
- 2) Vsebina prvega stavka odstavka 2 točke a v sedanji obliki je nerazumljiva.

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
<p>V členu 10 se odstavek 1 nadomesti z naslednjim:</p> <p>„1. Komisija na podlagi ocene, izvedene v skladu s členom 5(5), predvsem ob upoštevanju števila delavcev, ki potrebujejo pomoč, predlaganih ukrepov in predvidenih stroškov čim prej oceni ter predlaga znesek finančnega prispevka, ki se lahko izplača, če sploh, glede na omejitve sredstev, ki so na voljo. Znesek ne sme preseči 75 % celotnega zneska predvidenih stroškov iz člena 5(2)(d).“</p>	<p>V členu 10 se odstavek 1 nadomesti z naslednjim:</p> <p>„1. Komisija na podlagi ocene, izvedene v skladu s členom 5(5), predvsem ob upoštevanju števila delavcev, ki potrebujejo pomoč, predlaganih ukrepov in predvidenih stroškov čim prej oceni ter predlaga znesek finančnega prispevka, ki se lahko izplača, če sploh, glede na omejitve sredstev, ki so na voljo. Znesek ne sme preseči 7585 % celotnega zneska predvidenih stroškov iz člena 5(2)(d).“</p>

Obrazložitev

Če obravnavamo odpuščanja z vidika veljavnih in predlaganih spremenjenih meril za pomoč, je jasno, da zmanjšano število odpuščenih delavcev ne vpliva bistveno na možnosti regij na obrobju, da zaprosijo za finančna sredstva sklada.

Čeprav zaradi poslabšanja gospodarskega položaja število množičnih odpuščanj in število odpuščenih delavcev narašča, je 500 odpuščenih delavcev zaradi majhnih trgov teh regij zelo visoka mejna vrednost. Zato regije na obrobju predvsem zaprosijo le za finančna sredstva ESS, ki pa lahko zaradi širitve krize poidejo hitreje kot predvideno.

Poleg tega revnejše regije na obrobju nimajo primerljivih možnosti sofinanciranja. Zato obstaja nevarnost, da vlade, ki so oslABLJENE zaradi gospodarske krize, ne bodo namenjale dovolj pozornosti regijam oz. lokalnim in regionalnim oblastem, ki imajo le majhno moč lobiranja.

V Bruslju, 22. aprila 2009

Predsednik
Odbora regij
Luc VAN DEN BRANDE

Mnenje Odbora regij pravice potrošnikov

(2009/C 200/14)

ODBOR REGIJ

- podpira politični cilj še bolj poenotiti notranji trg in izboljšati njegovo delovanje za poslovanje med potrošniki in podjetji, zlasti malimi in srednje velikimi (MSP);
- hkrati se zavzema za cilj okrepiti in razviti varstvo potrošnikov v EU; to je tudi nujen pogoj za delovanje enotnega trga;
- meni, da ta predlog direktive zaenkrat še ni primeren za povečanje zaupanja potrošnikov v čezmejno trgovino;
- zavrača načelo obsežne popolne uskladitve, saj lahko to pomeni, da se morajo države članice zaradi poenotenja odreči posebnim ureditvam na področju varstva potrošnikov;
- pričakuje, da bodo države članice lahko tudi v prihodnje nadgrajevale enotne standarde na ravni EU;
- zato podpira razlikovalni pristop, ki dopušča popolno uskladitev za bolj tehnične določbe, sicer pa državam članicam daje določen manevrski prostor za urejanje tega področja;
- poudarja, da bi bilo treba natančneje opredeliti glavne informacije, ki veljajo za vse vrste pogodb;
- meni, da so za pogodbe na daljavo potrebne dodatne pojasnitve in prilagoditve.

Poročevalec: Wolfgang G. GIBOWSKI (DE/EPP), državni sekretar, predstavnik dežele Spodnje Saške v zvezni vladi

Referenčni dokument

Predlog direktive Evropskega parlamenta in Sveta o pravicah potrošnikov

COM(2008) 614 konč. – 2008/0196 (COD)

I. POLITIČNA PRIPOROČILA

ODBOR REGIJ

Splošne ugotovitve

1. podpira politični cilj še bolj poenotiti notranji trg in izboljšati njegovo delovanje za poslovanje med potrošniki in podjetji, zlasti malimi in srednje velikimi (MSP);
2. hkrati se zavzema za cilj okrepiti in razviti varstvo potrošnikov v EU; to je tudi nujen pogoj za delovanje enotnega trga;
3. zato podpira predlog za združitev obstoječih direktiv o varstvu potrošnikov v eno samo zakonodajno besedilo, ki se uporablja za vse pogodbe med potrošniki in trgovci, določene v predlogu direktive;
4. hkrati obžaluje, da predlog Komisije ne zajema vseh direktiv o potrošnikih, temveč da se omejuje na spremembo samo štirih direktiv. S tem je Komisija zamudila priložnost, da bi določila celovit sklop pravil za vse pravice potrošnikov na notranjem trgu;
5. obžaluje tudi, da je Komisiji le deloma uspelo odpraviti protislovja in nejasnosti v obstoječih pravnih aktih ter na splošno izboljšati preglednost določb v potrošniškem pravnem redu;
6. izraža zaskrbljenost zaradi (čedalje večjih) razlik med predpisi, ki urejajo varstvo potrošnikov v EU, in predpisi, ki urejajo varstvo potrošnikov v državah, ki niso članice EU, zato priporoča, da Evropska komisija temu vprašanju nameni več pozornosti.

Pristojnost, subsidiarnost in sorazmernost

7. poudarja, da so direktive doslej določale minimalne evropske standarde, zato so države članice lahko nadgrajevale raven varstva potrošnikov, ki jo predvideva EU. Več držav je to možnost izdatno izkoristilo; izraža upanje, da bo uvedba te možnosti omogočila splošno okrepitev varstva potrošnikov v vseh državah članicah;
8. zavrača načelo obsežne popolne uskladitve, saj lahko to pomeni, da se morajo države članice zaradi poenotenja odreči posebnim ureditvam na področju varstva potrošnikov, čeprav so se taki predpisi izkazali za koristne;

9. meni, da je treba v glavnem ohraniti načelo minimalne uskladitve, ki se je izkazalo za koristno in ga določa glavni člen v zvezi z varstvom potrošnikov (člen 153(5) Pogodbe ES). Države članice morajo načeloma imeti možnost, da potrošniško pravo po potrebi prilagajajo nacionalnemu pravnemu redu z uvedbo strožjih zaščitnih ukrepov;

10. opozarja, da je obsežna popolna uskladitev na področju evropskega varstva potrošnikov novost, vendar se ta ne zdi nujno potrebna. O popolni uskladitvi se lahko razmišlja samo v posebnih tehničnih primerih, ko je mogoče dokazati, da so dosedanje različne nacionalne ureditve resnično breme za čezmejna podjetja ali da bistveno ovirajo uresničevanje štirih svoboščin Evropske unije;

11. izraža dvom, da je obsežna popolna uskladitev v skladu z načelom subsidiarnosti. Komisija doslej še ni podala tehničnih razlogov, ki bi upravičevali popoln prevzem pristojnosti za urejanje tega področja. Zato je popolna uskladitev primerna samo za manjše število temeljnih področij notranjega trga;

12. izraža tudi dvom, da bo popolna uskladitev prispevala k večjemu zaupanju potrošnikov in spodbudila konkurenco. Doslej so se potrošniki srečevali s težavami zlasti zaradi negotovosti in zapletenosti uporabe zakonodaje pri čezmejnem trgovanju (jezikovne ovire, odvetniški in sodni stroški itd.). Direktiva glede tega ne prinaša nikakršnih izboljšav;

13. poudarja, da je treba natančno proučiti cilj Komisije, namreč s predlogom direktive uredi tako čezmejno trgovino kot tudi notranjo trgovino v državah članicah. Ni nikakršnih dokazov, da različni notranji predpisi ovirajo čezmejno trgovino;

14. poleg tega opozarja, da sta za usklajene predpise potrebni razumljiva empirična utemeljitev in realistična ocena učinka;

15. je prepričan, da raziskava Evrobarometra, na katero se predlog sklicuje, ne utemeljuje dovolj sprejetja tega predloga direktive. Komisija mora v vsakem primeru empirično in jasno utemeljiti, zakaj so potrebni posamezni predpisi. Ocena učinka sedaj vsebuje samo abstraktno presojo učinkov različnih možnosti ukrepanja.

Posebne ugotovitve

Opredelitev pojmov

16. meni, da predlog direktive ne odpravlja vseh pojmovnih nejasnosti dosedanjih potrošniških direktiv, ki so privedle do velike nepreglednosti. Opredelitve je treba še dodatno pojasniti, kar velja na primer celo za pojme, kot sta „potrošnik“ ali „trgovec“.

Informacije za potrošnike

17. meni, da določbe o zahtevah po splošnih informacijah ostajajo dvoumne, zaradi česar lahko privedejo do precejšnje pravne negotovosti; opredelitev omejitve zahteve po informacijah („če te niso že jasne iz okoliščin“) ostaja v vsakem primeru premalo natančna in ni primerno merilo razlikovanja;

18. poudarja, da bi bilo treba natančneje opredeliti glavne informacije, ki veljajo za vse vrste pogodb.

Informacije za potrošnike in pravica do odstopa za pogodbe na daljavo ter pogodbe, sklenjene zunaj poslovnih prostorov

19. opozarja, da se zlasti mala podjetja pritožujejo, da že sedaj ne morejo več izpolnjevati zahtev po informacijah brez pravne pomoči. Standardni obrazec bi bil koristen tako za podjetja kot za potrošnike. Uporaba obrazca, ki ga predpisuje direktiva, bi podjetjem zagotavljala, da so njihove informacije v skladu z zahtevami direktive. Pri tem bi vsi evropski potrošniki imeli na voljo informacije v isti obliki. Obrazec, predlagan v prilogi, le deloma služi temu namenu;

20. meni, da so za pogodbe na daljavo potrebne dodatne pojasnitve in prilagoditve. Po eni strani predlog v zvezi s pogodbami na daljavo presega veljavne nacionalne predpise, po drugi pa ne ohranja izjeme iz prejšnje direktive o pogodbah pri prodaji na daljavo, da za blago, „ki ga zaradi njegove narave ni moč vrniti“, ni mogoče uveljavljati pravice do odstopa od pogodbe;

21. kritično ocenjuje dejstvo, da naj bi popolna uskladitev zajemala tudi prodajo od vrat do vrat. Daleč največji delež prodaj na domu ali sklenitev pogodb zunaj poslovnih prostorov se izvede na nacionalni ravni;

22. se sprašuje, zakaj pri naročilih na časopise in nagradnih igrah naj ne bi bilo mogoče uveljavljati pravice do odstopa od pogodbe. Podobno velja za zasebne spletne dražbe, ki v nekaterih državah članicah (vsaj v Nemčiji) veljajo za običajne prodajne pogodbe. Tudi v tem primeru je potrebna določba o nacionalnih odstopanjih.

Druge pravice potrošnikov, značilne za prodajne pogodbe

23. pozdravlja „prodajalcu prijazne“ predloge o prodaji potrošniškega blaga (pravica do naknadne izpolnitve, rok za izpolnitev pogodbe);

24. po drugi strani pa kritično ocenjuje predloge v zvezi s stvarnimi napakami, zlasti rok za uveljavljanje stvarnih napak.

Pravice potrošnikov v zvezi s pogodbenimi pogoji

25. kritično ocenjuje predloge v zvezi s splošnimi pogodbenimi pogoji, saj bi deli predlaganih določb okrnili pravice potrošnikov. Veljavne zakonske pravice potrošnikov, določene v pravnih redih držav članic, nikakor ne smejo biti dodatno omejene.

Sklepi

26. meni, da ta predlog direktive zaenkrat še ni primeren za povečanje zaupanja potrošnikov v čezmejno trgovino. Nasprotno: če predlagana zakonodaja pomeni potrebno prilagoditev nacionalnega prava določbam EU na nižjo raven, ni izključeno nadaljnje zmanjšanje povpraševanja potrošnikov, saj bi nižji standardi varstva potrošnikov lahko celo privedli do zadržanosti in negotovosti potrošnikov;

27. je izrecno proti obsežni popolni uskladitvi in pričakuje, da bodo države člane lahko tudi v prihodnje nadgrajevale enotne standarde na ravni EU;

28. zato podpira razlikovalni pristop, ki dopušča popolno uskladitev za bolj tehnične določbe, sicer pa državam članicam daje določen manevrski prostor za urejanje tega področja. To bi jim tudi omogočilo, da se na pomanjkljivosti odzivajo hitreje, kot bi se lahko evropski zakonodajalec;

29. se zavzema za celostni pristop, ki bi privedel do opredelitev in predpisov, primernih ne le za posamezna področja, ki jih zajema predlog direktive, temveč tudi za izboljšanje ostalega pravnega reda v zvezi s potrošniki;

30. glede na trenutno stanje pogajanj meni, da so potrebne dodatne pojasnitve in posvetovanja. Pri nadaljnjih pogajanjih je treba pozornost nameniti vzpostavljanju ravnovesja med visoko ravno varstva potrošnikov in konkurenčnostjo podjetij. Treba je preprečiti nesorazmerne obremenitve zlasti srednje velikih podjetij, pa tudi znižanje ravni varstva potrošnikov, ki je v nekaterih državah članicah že zelo visoka. V okviru pogajanj si je treba prizadevati tudi za enotno oblikovanje preprostejših in razumljivejših informacij za potrošnike;

31. z velikim zanimanjem pričakuje nadaljnje razprave, ki jih bo aktivno spremljal.

V Bruslju, 22. aprila 2009

Predsednik
Odbora regij
Luc VAN DEN BRANDE

Cena naročnine 2009 (brez DDV, skupaj s stroški pošiljanja z navadno pošto)

Uradni list EU, seriji L + C, samo papirna različica	22 uradnih jezikov EU	1 000 EUR na leto (*)
Uradni list EU, seriji L + C, samo papirna različica	22 uradnih jezikov EU	100 EUR na mesec (*)
Uradni list EU, seriji L + C, papirna različica + letni CD-ROM	22 uradnih jezikov EU	1 200 EUR na leto
Uradni list EU, serija L, samo papirna različica	22 uradnih jezikov EU	700 EUR na leto
Uradni list EU, serija L, samo papirna različica	22 uradnih jezikov EU	70 EUR na mesec
Uradni list EU, serija C, samo papirna različica	22 uradnih jezikov EU	400 EUR na leto
Uradni list EU, serija C, samo papirna različica	22 uradnih jezikov EU	40 EUR na mesec
Uradni list EU, seriji L + C, mesečni zbirni CD-ROM	22 uradnih jezikov EU	500 EUR na leto
Dopolnilo k Uradnemu listu (serija S – razpisi za javna naročila), CD-ROM, 2 izdaji na teden	Večjezično: 23 uradnih jezikov EU	360 EUR na leto (= 30 EUR na mesec)
Uradni list EU, serija C – natečaji	Jezik(-i) v skladu z natečajem(-i)	50 EUR na leto

(*) Prodaja po številki: — do 32 strani: 6 EUR
— od 33 do 64 strani: 12 EUR
— več kot 64 strani: cena se določi glede na posamezen primer

Naročilo na *Uradni list Evropske unije*, ki izhaja v uradnih jezikih Evropske unije, je na voljo v 22 jezikovnih različicah. Uradni list je sestavljen iz serije L (Zakonodaja) in serije C (Informacije in objave).

Na vsako jezikovno različico se je treba naročiti posebej.

V skladu z Uredbo Sveta (ES) št. 920/2005, objavljeno v Uradnem listu L 156 z dne 18. junija 2005, institucije Evropske unije začasno niso obvezane sestavljati in objavljati vseh pravnih aktov v irščini, zato se Uradni list v irskem jeziku objavlja posebej.

Naročilo na Dopolnilo k Uradnemu listu (serija S – razpisi za javna naročila) zajema vseh 23 uradnih jezikovnih različic na enem večjezičnem CD-ROM-u.

Na zahtevo nudi naročilo na *Uradni list Evropske unije* pravico do prejemanja različnih prilog k Uradnemu listu. Naročniki so o objavi prilog obveščeni v „Obvestilu bralcu“, vstavljenem v *Uradni list Evropske unije*.

Prodaja in naročila

Plačljive publikacije, ki jih izdaja Urad za publikacije, so na voljo pri naših komercialnih distributerjih. Seznam komercialnih distributerjev je na spletnem naslovu:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_sl.htm

EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) nudi neposreden in brezplačen dostop do prava Evropske unije. Ta spletna stran omogoča pregled *Uradnega lista Evropske unije*, zajema pa tudi pogodbe, zakonodajo, sodno prakso in pripravljalne akte za zakonodajo.

Za boljše poznavanje Evropske unije preglejte spletno stran <http://europa.eu>

